Redacció i Administració:
Passeig de Gràcia, 24. — Telèfon 1461-A
Tallers d'impremta:
Barbarà, núms. 11 i 13.—Telèfon 1316-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

EDICIÓ DIÀRIA

Barcelona	2	Pts. mes
Península Ibèrica .	7'50	" trimestre
Amèrica llatina .	8'50	" "
Altres països . .	25	" "

LA PUBLICITAT

ANY XLVII.—NUM. 15,860.—PREU: 10 CENTIMS. BARCELONA, DIUMENGE, 18 DE GENER DE 1925.

LA RESTAURACIÓ DEL LLATÍ

Som partidaris convençuts de l'educació clàssica. La possessió del llatí i del grec, si no assegura per si mateixa l'excel·lència cultural, és sens dubte un instrument magnífic per assolir aquesta excel·lència. No som, en canvi, partidaris de l'aplicació massa extensiva dels ensenyaments clàssics. Un serè examen del problema ens porta a la conclusió que els efectes de la cultura clàssica només són positius i considerables en els homes molt intel·ligents i que a més tenen una forma d'intel·ligència ben avinguda amb el classicisme.

Un dels problemes de cultura que avui estan plantejats i que interessen d'una manera més viva, és precisament el problema de la restauració de l'ensenyament clàssic. A França, la famosa reforma de Léon Berard, desfeta per l'actual ministre d'Instrucció Pública, François Albert, ha donat ocasió a una llarga polèmica apassionada. Ens sembla, tanmateix, que certs aspectes de la qüestió són molt externs. Trobem que una part dels polemistes s'ocupen massa de comptar el nombre d'hores setmanals dedicades a l'ensenyament del llatí, o del grec, o de tal o tal disciplina científica. Si nosaltres fóssim a fer en aquest ram, començaríem per plantejar, amb caràcter previ, el problema de la limitació de l'ensenyament clàssic a determinades categories d'estudis, i a una determinada selecció d'estudiants. Establir d'una manera general l'ensenyament de les llengües clàssiques, i assenyaladament del llatí, en l'ensenyament secundari, ens sembla un error. Els resultats que en la pràctica dóna aquest ensenyament els veiem prou. Es veritat que amb un millor sistema d'ensenyament els resultats serien millors. Però creiem que sempre hi haurà un fort contingent d'escolars que no treuran cap profit efectiu dels cursos de llatí.

La coneixença de les llengües i de les literatures clàssiques només és plenament profitosa per a les intel·ligències privilegiades. En aquestes, l'ensenyament clàssic, si està ben dirigit, és eficaccíssim. Per a l'exercici dels oficis intel·lectuals, l'educació clàssica és indispensable. Però aplicada amb criteri extensiu, no porta pas aquella elevació del nivell espiritual i cultural que presenten com a fruit d'aquesta educació els seus panegiristes incondicionals.

Una prova pràctica del que diem la tenim en el cas de la clerecia. Els clergues passen per una educació clàssica formidable. El llatí omple la meitat de llur vida d'estudiants. I en l'ordre purament intel·lectual i literari, trobem personalitats de la jerarquia en les quals no s'han produït els bons efectes del classicisme. Algú ens podrà retreure, en aquest punt, el problema dels sistemes docents usats en els Seminaris. Evidentment aquest problema és d'un gran interès, i ben mereixedor d'ésser tractat a fons per aquells que millor el coneixen i que més lligats hi estan. Però àdhuc admetent que en els Seminaris hi hagués, per l'ensenyament del llatí i per a totes les altres coses, els millors sistemes imaginables, sempre succeiria que la transcendència de la vocació clàssica en allò que afecta estrictament a l'altitud intel·lectual, només apareix en aquells que estan ben dotats, que no són sempre els més elevats jeràrquicament.

Per cert que en els documents eclesiàstics, i sobretot en els que són oficialment eclesiàstics, convindria un retorn al llatí. Reconeixem que l'ús de les llengües anomenades vulgars té els seus avantatges. Entre els avantatges principals hi ha el de fer-se entendre plenament pel poble. Però hi ha també inconvenients notoris. De vegades la prosa eclesiàstica en llengua moderna pren un to poc adequat al caràcter dels membres de la jerarquia eclesiàstica. El llenguatge viu palpita amb tots els sentiments de l'hora. El llatí, al contrari, dóna als mots un sentit d'eterritat i to de serenitat. L'Església no pot admetre en la seva prosa oficial l'estil periodístic. Hi ha moltes coses que dites en llatí guanyarien molt. Per aquest costat, ens anem fermant partidaris de la restauració del llatí.

UN SAVI OLOTÍ

EN FRANCESC XAVIER BOLÓS

Dies enrera, amb motiu d'una conferència sobre vulcanisme, l'Ateneu de Girona retia homenatge a la memòria del farmacèutic olotí senyor Francesc Xavier Bolós, assenyalant-lo com un precursor, en aquella mena d'estudis, a la nostra terra.

La figura d'En Bolós és digna d'ésser coneguda. Nat el 26 de maig del 1773, va cursar humanitats i estudià la carrera de farmàcia, doctorant-se el 1805. Malgrat de viure en una vila gairebé isolada, de difícil accés en aquella època, va conquerir-se ben tost un nom prestigiós com a naturalista. La seva farmàcia, traspassada durant segles de pares a fills, estava situada al costat de l'església del Tura, i allí solien anar a visitar-lo, després d'un viatge interminable, ple de dificultats i de perills, illustres botànics i geòlegs de totes les terres, conversant amb ell i estudiant els seus herbaris i les seves col·leccions mineralògiques, acuradament classificades. Hàvem d'esmentar, entre aquests darrers, un geòleg de renom universal: sir Carles Lyell, que en les seves obres va explicar els fenòmens geològics amb mètodes científics que, si de primer antuvi varen ésser molt discutits, acabaren imposant-se gairebé en absolut. Lyell, que coneixia els treballs d'En Bolós sobre els volcans de la comarca d'Olot, baixava de la diligència — la lenta i sonora diligència que tots havem conegut—, l'agost del 1830, davant l'antiquíssima farmàcia, essent rebut amb tots els honors.

Després sir Lyell i el nostre Bolós varen recórrer detingudament aquella interessant regió volcànica, examinant els cràters, la constitució geològica i la composició química dels minerals. Fóra ben alliçonador d'evocar les impressions que sentiríen aquells dos homes davant l'escenari imponent de tantes meravelles. El modest apotecari de poble i el glorió home de ciència confraternitzaren, i de la direcció d'aquest a aquell en són bella prova una lletra que Lyell va escriure-li, i al peu de la qual dibuixà a la pluma un croquis del cingle basàltic de Castellfullit, i el fet de citar-lo després en els seus "Elements of Geology" com a "botànic eminent". Vens aquí, en la dita lletra, un pergami de la més pura noblesa per a un sant. En Bolós en devia estar orgullós, i amb raó, com el més gran dels honors. Quin valor hegem, comparades amb aquests espontanis testimonis de germanor científica, certes "distincions oficials" aconseguibles pel favoritisme?

Es d'una alta exemplaritat el que va fer En Francesc Xavier Bolós en una petita vila solitària entre muntanyes, en una època fortament trastornada per invasions estrangeres i guerres civils, sense comptar amb aquells elements indispensables de treball que avui s'ofereixen als estudiosos. Cal que els joves neusin en la vocació que ara suposa i en el que ells tenen el deure de fer, en les diversos activitats per les quals se senten aptes, en temps moderns i discursejats de milions científics i de facilitats per trasladar-se d'un lloc a l'altre per causar les ensenyances dels savis. Cal que pensin també que en un poble, per humil que sigui, poden exercir la Ciència — o qualsevulga activitat a què es dediquin—, ajudant-hi, ajudant de personal, com va fer En Bolós, si la coneixen, amb favor, i deixant a segon lloc aquelles tres que són d'un ordre purament utilitari.

En Francesc Xavier Bolós no va res limitar-se als esmentats estudis. Relacionat amb els monges de Ripoll, va treure molles notes dels documents històrics d'aquell glorió monestir i encara li va quedar temps per dedicar-se a la numismàtica, havent fet classificar de nombroses monedes de coure i algunes d'or a l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona. Per si això no fos poca, En Bolós va intervenir en les lluites militiones del seu temps, esmerçant-se com a liberal. Sogues pel llegir-se a la biblioteca d'Olot, d'Fr. Paluzie, els patiolets l'any 1820 es reunien a casa d'En Francesc Bolós, d'on varen sortir el 19 de maig, per publicar la Constitució, precedits d'una música "i portant cintes verdes als trans de la roba".

El treball d'En Bolós sobre els volcans va ésser escrit l'any 1796 i publicat el 1820 a la revista "Memorias de Agricultura", de Barcelona. L'any 1840 se'n va fer una segona edició amb aquest títol: "Noticia de los extinguidos volcanes de la villa de Olot y de sus inmediaciones hasta Amer, y los nuevamente descubiertos, y no publicados, todos en la provincia de Gerona, de la naturaleza de sus productos, y de sus aplicaciones", ilustrada amb un mapa topogràfic. Els investigadors posteriors han pres aquesta obra com a punt de partença per a l'estudi d'aquells volcans.

Aquest home que honora la seva terra, pertanyia a diverses corporacions científiques, entre altres, l'Acadèmia de Ciències Naturals de Barcelona, la qual, arran de la mort d'En Bolós, esdevinguda el 25 de setembre de 1844 a la seva vila nadiua, va dedicar-li una vetllada, fent el seu elogi i col·locant el seu retrat al saló de sessions.

Aquestes breus notes demostren que En Francesc Xavier Bolós té mèrits sobrats per ésser recordat, com s'ha fet suara a l'Ateneu de Girona. No fóra pas just d'oblidar aquests, diem-ne "savis de poble", que, malgrat de viure isolats, no deixaren d'influir en aquelles disciplines a les quals consagraren llurs esforços. La seva vida d'estudi i de treball pot servir d'estímul a la joventut que, en el seu afany de domini espiritual i en la seva legítima ambició, es deixa vèncer de vegades per sobtats defalliments, en mesurar la gran distància que hi ha entre els seus anhels i les possibles realitzacions.

Joan de Palau

CARNET DE LES LLETRES

"ROSES I ESTELS"

Mn. Anton Navarro ha publicat un nou llibre de poemes: es titula "Roses i estels". La rosa i l'estel són, en efecte, els dos motius predominants del llibre. Aquest apareix com una cretona en la flor i l'astre es multiplica indefinidament. En la muntanya, dintre el mar, dalt del cel i en el cor del poeta, creix el rosetar i llur festejada. Es gairebé una obsessió. Mossèn Navarro, però, veu en la rosa alguna cosa més que ella mateixa: l'amor. I endevina la presència del dolor en la llunyor dels estels.

No posem cap objecció a aquest simbolisme del poeta. El que no és lícit és repetir el símbol tantes i tantes vegades, fins a la fadiga. Mn. Navarro, amb una rosa i un estel a cada vers, dóna a la seva lírica una artificiositat nova mesura. Es una lírica on es perpetua monòtonament una expressió de meravella ("meravella" que Mn. Navarro fa rimar amb "estrella" és, en conseqüència, un dels mots dominants en el llibre).

"Roses i estels" no mostra cap aspecte nou. Té les mateixes virtuts i les mateixes febleses dels anteriors reculls de Mn. Navarro. El seu pastelsme s'accentua, el seu salomonisme sensual persevera. I us delecta l'orella, encara, la música dels consonants. Però Mn. Navarro no ha pas guanyat en imatgeria, ni ha conquistat nous temes poètics.

Amor i dolor el fan tremolar. L'amor es torna una rosa i el dolor una cançó. Mn. Navarro, voltat de perfums i musiques que el seu propi vers nos dreix, s'embriaga de voluptuositat. El seu panteísme és ben semblant al de l'encaute Narcís.

Hem d'assenyalar, no obstant, si volem ésser objectius i verídics, dos poemes on aquell panteísme aconsegueix una rara bentat. L'un es titula "La meva nit" i té una vagueta dolça i fehesa. L'altre, "Clarificavit me...", és net i precís, tèmatement ornat. El pensament poètic hi lliscа just. Es el més humà dels poemes de "Roses i estels", i el més ben fet.

T. Garcés

La política

L'AJUNTAMENT DE VILANOVA.

Per tal de cobrir les vacants existents a l'Ajuntament de Vilanova i Geltrú, el governador ha nomenat sis regidors nous.

INSPECCIÓ

Segons notícies que ens mereixen crèdit, els llibres de comptabilitat de l'Exposició d'Indústries Elèctriques seran ben aviat objecte d'una visita d'inspecció per part de la Superioritat.

VISITA

Convidades pel senyor Pich, demà a la tarda les autoritats visitaran la reducció i tallers dels nostres collegues El Día Gráfico *i* La Noche.

Acabada la visita, el senyor Pich obsequiarà els visitants amb un sopar.

D'ITÀLIA

La reforma electoral: La Cambra rebutja el vot múltiple, que era cosa secundària i facultativa

Ha estat aprovat per la Cambra de Diputats d'Itàlia, elegida de la manera que tothom sap, el segon projecte de reforma electoral elaborat pel Govern Mussolini. Les dues característiques essencials del nou sistema són el collegi uninominal i el vot múltiple.

Sembla que Itàlia estigui condemnada a no formar ni la més lleu tradició en matèria electoral. Des de la fundació de la unitat italiana, el sistema de les eleccions s'ha modificat continuament. Primer que tot hi hagué un sistema de vot restringidíssim, en virtut del qual els diputats sortien elegits per uns pocs centenars de vots. Posteriorment, per allà l'any 1881, es donà un gran pas cap a la universalització del sufragi. Aleshores es presentà un projecte governamental que concedia el dret de vot a tots els ciutadans que tinguessin almenys un curs d'ensenyament primari. Gràcies a una esmena de Crispi, el dret de sufragi fou molt més estès encara. Es disposà, en efecte, que podrien votar tots els ciutadans que davant de notari demostressin que sabien posar la pròpia signatura. D'aquesta manera les llistes electorals arribaren a una suma de més de dos milions d'electors.

Dins aquest sistema, el procediment de la signatura davant de notari es prestava a les mixtificacions. Són molt pocs els analfabets, en efecte, que no puguin aprendre de posar llur nom. Aquells mateixos que no el saben escriure poden aprendre de dibuixar-lo. El cas és que, algun temps després, Crispi mateix féu una revisió de les llistes per la qual va ésser fortament rebaixada la suma d'electors.

En els últims anys del passat segle i en els primers quinquennis del segle actual, el tema de la reforma electoral va discutir-se plenament i insistentment a Itàlia. En més d'una ocasió va estar a punt d'arribar-se a una reforma basada en la universalització del sufragi convertit per l'establiment del vot plural. L'exemple de Bèlgica tenia en aquest punt molts partidaris a Itàlia. Però heu-vos aquí que l'any 1910, Giolitti, que fou i havent caigut del Poder seguia essent el cap de la majoria parlamentària i l'àrbitre de la política italiana, es tornà partidari del sufragi universal sol i simple, amb gran sorpresa dels polítics. Adhuc de molts dels seus amics. Gràcies a l'eficàcia de Giolitti, ajudat per Sonnino, l'any 1913 es va celebrar a Itàlia les primeres eleccions per sufragi universal, amb algunes restriccions.

Però vingué la guerra, i durant la lluita els Governs d'Itàlia no van creure oportú la convocatòria de noves eleccions. Quan la guerra va acabar-se, el daler de renovació política que va manifestar-se en el poble italià, afavorí la tendència del partit catòlic popular, favorable a l'establiment de la representació proporcional. I d'acord amb aquest sistema van celebrar-se les eleccions generals de l'any 1919.

El proporcionalisme no convenia a Mussolini, com no convé a cap Govern essencialment dictatorial. Impulsat per la set d'innovacions i per les necessitats de la seva política, Mussolini va fer confeccionar el sistema electoral que l'any passat va aplicar-se, i que té fets els trucs d'un joc de mans.

Però sembla que hi hagi una llei providencial que privi a Itàlia de fer dues eleccions generals seguides per un mateix sistema. A despit de continuar Mussolini en el Poder, el "Duce" ha rebutjat el sistema de la seva invenció, i n'ha fet elaborar un altre que no s'hi assembla gens. El salt és formidable. Del collegi en part nacional i en part regional, va al collegi uninominal. Del sufragi igualitari, passa al sufragi desigual. Aquest canvi, entre els continuats canvis de Mussolini, demostra que és un home de pensament variable i influenciable, en el qual hi ha molta més força d'acció que fixesa d'idees.

A. Rovira i Virgili

* * *

Roma, 17.—Després de l'aprovació del projecte de reforma de la llei electoral, la Cambra ha rebutjat la part del dit projecte relativa al vot múltiple, que havia estat deixada pel Govern al lliure arbitri de la dita Cambra. —Havas.

EL COMERÇ EXTERIOR

Roma, 17.—L'Agència Stefani, publica la següent informació:

Durant els onze primers mesos de l'any 1924, les importacions han pujat a 16.889.900.000 lires, i les exportacions a 12 mil 531.500.000.

El balanc comercial durant aquest període de temps, dóna, per tant, un déficit en contra d'Itàlia, de 4. 355.400.000 lires. —Havas.

EL PAPA I VASCO DE GAMA

Roma, 17.—El Papa ha decidit trametre una Missió extraordinària a Lisboa, amb motiu del centenari de Vasco de Gama.

Presidirà la Missió el Nunci apostòlic de Sa Santedat a Madrid, monsenyor Tedeschini.—Havas.

LES CONFERÈNCIES A ROMA

VILDRAC A BARCELONA

L'home i l'obra. Aquests dos conceptes, quan els vèiem vius en presència nostra, s'avaloren mútuament. Quina suggestió especial té l'obra de l'home conegut, per a nosaltres, l'obra d'aquella mà, que un dia vàrem estrènyer en un lloc concret, el pensament d'aquella ànima que un dia vàrem veure tota diàfana en la mirada d'aquella persona! I quina suggestió té per a nosaltres la presència d'un home que saludem per primera vegada, però que ja en diuem des de fa temps l'empremta espiritual dintre nosaltres mateixos!

Si jo fos posseïdor d'una làmpara meravellosa, com la de l'oriental Aladí, sospito que un dels desigs que em faria passar amb més gust, seria tenir una estona de conversa amb aquelles grans figures pretèrites, l'obra de les quals m'ha commogut més intensament. Llegeixo, per exemple, les converses de Goethe o les memòries de Voltaire, i la suggestió de l'home, la gràcia de veure'l i tractar-lo en el seu ambient, se'm presenta com una punyent ambició inassolible.

De vegades, en controlar l'obra i l'home, hi ha un desencis, una rectificació, però l'experiència viva, el fet positiu, enriqueixen i situen el concepte i desfan l'inútil prejudici.

A més a més del valor que té per a cada un de nosaltres el fet de conèixer l'home i l'obra, té un valor social, un valor civil, quan es tracta de la visita d'un home eminent a la nostra terra. Quan pels nostres carrers acompanyem un hoste espiritual, les passes de l'hoste deixen una empremta eterna, i avaloren els nostres carrers, i en l'ànima de l'hoste hi entra també una mica de la gràcia dels nostres carrers, el record de l'estada entre nosaltres formarà part de la vida del seu esperit. Entre ell i nosaltres hi haurà un interès comú. L'interès d'aquella copa beguda en camaraderia, l'interès del fum d'aquell cigar fumat sota d'aquell arbre, d'aquella gorja passatgera mirada per quatre ulls... L'obra del qui ha estat el nostre hoste, s'ha acostat molt més a nosaltres, hi ha hagut un intercanvi, una més íntima comprensió.

En el nostre món més expuèsit, fet de converses, de passeigs solitaris, de lectures i meditacions, la presència de l'hoste espiritual marca un punt d'interès, una anècdota viva, saborosa i picant, en el fons de la nostra memòria. A més a més, l'hoste espiritual té una fina qualitat d'ambaixador. No d'ambaixades de cap poder constituït, sinó de Nunci de la causa de Pandora, i aquesta ambaixada delicadíssima, i tot el bé que rebem d'aquesta ambaixada, són de les coses més apreciables, de les coses que tenen més substància en aquest agre i descolorit camí de la nostra vida.

Fa pocs dies que a Estació de França rebíem la besada d'un sicilià plaiadat pels anys i daurat per la glòria, el somriure i la mirada d'aquell home encara sòlid tebis en el fons del nostre esperit. Avui, l'hoste de Barcelona es diu Charles Vildrac. No és un nom d'escriptor, ni de batalla, és un nom que té tota la gràcia d'ésser cantat amb sordina i en to menor. Aquest to menor intensifica la puresa de la seva essència.

Vildrac és un poeta de la guerra. Vull dir que Vildrac és un d'aquests homes d'avui dia als quals la guerra ha expremut el cor i els ha posat a prova. L'experiència de la guerra per als homes de lletres sensibles, ha estat el dilema entre la vida i la retòrica. Els purs i els de debò s'han decantat per la vida, una vida si voleu plena de fam i de misèria, de la qual no es veu el desflorigador, però vida al cap i a la fi. Quan la guerra ha expremut el cor del poeta, Vildrac no ha fet caure quatre pedres preciosos decoratives, sinó quatre gotes de sang humana.

I amb aquestes quatre gotes de sang, Vildrac ha escrit tota la seva obra poètica i la seva obra teatral. Vildac és un poeta desesperadament humà, la seva desesperació no és nietzcheana, no és dita en alta veu amb les ressonàncies d'un corn monstruós i genial. Vildrac és un home sensible i humil que limita la desesperació i la paraula. Es un home que té el delicadíssim sentit de la mesura, és un francès de debò, com Racine, com Lafontaine, com Voltaire...

Vildrac és un home antiteatral, la discreció — donant el sentit més noble a aquesta paraula — és la seva virtut. La seva veu, la seva figura, les seves opinions són això, la més fina, la més selecta, la més sensible discreció.

Va arribar dijous al vespre, cap bandera ni cap canonada anuncià la seva presència, aquesta rierada d'un milió d'ànimes de la nostra ciutat segui normalment la seva cursa, no hi vol dir res. En el nostre carnet espiritual apuntarem: tal dia arribà el poeta Carles Vildrac; tal dia vàrem despedir el poeta Carles Vildrac, i per la gràcia i per l'eficàcia d'aquest record donem avui des d'aquestes planes la nostra benvinguda plena d'entusiasme al poeta Carles Vildrac.

Josep Maria de Sagarra

DE LITUANIA

Les autoritats descobreixen un important complot :: 40 oficials són condemnats a mort

Riga, 17.—Durant la nit del 12 al 13 de l'actual, la policia ha fet nombrosos registres a Kovno i a Ponevose, i ha descobert diverses Associacions sectàries de caràcter comunista, en pèr funcionament.

A l'habitació del doctor Matelitis s'hi han trobat nombrosos granades, fascicles de propaganda i una voluminosa correspondència canviada entre el partit comunista local i la Tercera Internacional.

Han estat practicades 20 detencions, intervenint en l'assumpte les autoritats militars. —Havas.

Varsòvia, 17. — Comuniquen de Kovno que ha estat descobert a la capital de Lituània un complot comunista, organitzat pel grup comunista de la Dieta lituana.

Aquest complot tenia per objecte fer caure l'actual Govern i formar una unió de lituània a la República dels Soviets.

Quarenta oficials de l'exèrcit lituà complicats en el dit complot han estat sotmesos a judici sumaríssim i condemnats a mort.

DE LA XINA

30 pirates s'apoderen d'un vaixell i fan de les seves

Hong Kong, 17. — Trenta pirates xinesos embarcaren el dia 8 de gener a Singapoore a bord d'un vaixell.

Quan feia cinc dies que navegaven se sublevaren i obligaren el capità a als oficials a sotmetre's a la seva voluntat, romanguent així el vaixells a mercè dels bandits durant tres dies, en els quals cometeren nombrosos actes de pirateria.

Finalment han desembarcat en una badia pròxima a aquesta ciutat, emportant-se'n un considerable botí. — Havas.

LA POST-GUERRA

El ministeri d'Afers Estrangers americà precisa l'actitud ja sabuda dels EE. UU.

Washington, 17.—Als cercles oficials ha produït gran sorpresa els comentaris aparegutts a la Premsa europea referents als resultats de la Conferència de París, i per la satisfacció experimentada perquè els Estats Units finalment s'han decidit interessar-se en les qüestions europeses.

Al ministeri d'Afers Estrangers nordamericà es declara, sobre aquest punt, que la política estrangera dels Estats Units no s'ha modificat en res, a causa dels resultats de la Conferència de París.

Nova York, 17. — En la Casa Blanca confirmen que la política exterior del Govern, no ha canviat en res.

L'acord conseguit a París—diuen—no implica cap obligació per als Estats Units.—Havas.

LA PREMSA DEMOCRÀTICA AMERICANA

Washington, 17. — Els diaris demòcrates dels Estats Units llencen serioses crítiques contra la manera com els Estats Units han abordat les negociacions de París.

El "New York World" diu:

Hem fet el que havíem de fer, però hem obrat d'una manera amargada i sense dignitat.

En l'època que teníem la direcció dels assumptes mundials no vàrem voler prendre part oficialment, com convenia a una gran potència, en les negociacions per a la liquidació del darrer de guerra i per a la reorganització de la pau.

Però, en canvi, ens hem barrejat en les negociacions en el de 14 milions en espècie, amb moment actual per una suma d'actitud d'un creditor avar davant una Europa l'actitud de la qual estaba dividida entre l'amargura que li causava la nostra intransigència, i l'alegria que li causava la innocència dels nostres diplomàtics.

Hem acabat de fer ara, amb la pèrdida del nostre prestigi, allò que hauríem hagut de fer de bell estrenyi, obertament, i que ens hauríem valgut l'agraiment del món.

LA PREMSA BRITÀNICA

Londres, 17. — El "Sunday Times" manifesta la seva satisfacció per l'acord de París i l'apropament de tots els aliats que ha resultat de l'esmentada Conferència.

No obstant, fa notar aquest periòdic que aquest resultat no significa que Amèrica hagi canviat d'actitud davant el Tractat de Versalles, o de la Societat de Nacions. — Havas.

ES AVIAT PER A UNA ALTRA CONFERÈNCIA

Londres, 17. — Una informació oficiosa diu que és aviat per parlar d'una reunió d'una nova Conferència interaliada, per tractar de la qüestió dels deutes de guerra.—Radio.

GRAN BRETANYA

Ha quedat declarada la vaga minaire del Derbyshire

Mort d'un professor

Londres, 17. — Ha estat declarada la vaga dels minaires de Derby.

Afecta a més de vint mil minaires.

La vaga començarà el dia 27 del corrent.

LA REORGANITZACIÓ DE LA MARINA BRITÀNICA

Londres, 17. — El "Evening Standard" diu que està quasi acabat el projecte de reorganització de la marina de guerra, havent merescut ja l'aprovació de l'Almirallat.—Havas.

FINANCES I COMERÇ

Cotitzacions del dia 17 de gener 1925

BORSI, MATI

	Obre	Adtr.	Baix	Tanca
Nord	73'05			73'05
Alacant	70'60	70'65	70'60	70'65
Crenses	17'50	17'50	17'75	17'75
Automòbils	88'00	88'50	88'00	88'00
Sucres O	45'25			45'25
F. C. Metrop.				112'00

BORSI, NIT

	Obre	Adtr.	Baix	Tanca
	73'50	73'50	73'50	73'50
	71'00	71'00	70'95	70'95
	17'85			17'85
	87'00	87'00	86'50	86'50
	112'00			112'00

BORSA, TARDA

Nord	73'10	73'50	73'10	73'50
Alacant	70'70	71'00	70'70	70'90
[illegible]	62'50			62'50
[illegible]	17'80			17'80
Colonial	65'50			65'50
Plates	19'75			19'75
Chades	450'75	453'75	450'00	450'00
[illegible]	113'75			113'75
Sucres O.	46'00			46'00
Ferrenys	55'00			55'00
Automòbils	88'50	88'50	87'75	87'75
O. Metrop.	110'50	110'00	109'50	110'00
F. C. Metrop.	111'00	111'50	111'00	111'50

Borsa de Londres

Nova York	17'43
França	58'15
Bèlgica	52'55
Itàlia	71'50
Suïssa	24'70
Espanya	23'16
Portugal	94'0
Holanda	11834
Dinamarca	26'75
Noruega	31'25
Suècia	17'25
Alemanya	20'25
Austria	230'00
Praga	15'2
Argentina	45'7
Montevideo	50'5
Xile	41'50
Buenos Aires	
Valparaíso	

Borsa de Madrid

	Cou.
Interiors	
Amortitzable 4 %	
Amortitzable 5 %	
Exterior 4 %	
Banc d'Espanya	
Banc Esp. de Crèd.	
Banc Hisp. Rio Plat	
Banc Hisp. Alemany	
Tabacs	
Sucres P.	
Sucres O.	
Felguera	
Nord	
Alacant	
Frances	
Duros	

Borsa de Paris

Londres	88'55
Nova York	18'55
Bèlgica	64'87
Espanya	262'37
Itàlia	76'80
Suïssa	357'75
Dinamarca	
Holanda	741'25
Noruega	
Suècia	
Praga	
Alemanya	985
Viena	
Portugal	
Argentina	
Brasil	
Uruguay	

Divises estran

Francs	35'00
Suïssos	136'50
Belgues	35'60
Lires	29'50
Libres	32'75
Dòlars	7'07
	1/2
Peso argentí	2'59
	0'34
	7'00

CANVI DE L'OR

Monedes d'Alfons	14
" " Carlos	14
" " Franceses	14
" " petites	14
" " francès	14
" " lliures	36'[illegible]
" " dòlars	7'[illegible]

SUCRES

Nova York-Tanca 16 gener

Desembre	2'67
Gener	2'73
Març	2'92
Maig	3'00
Juliol	3'10

CAFES

Nova York-Tanca 16 gener

Desembre	23'15
Gener	20'15
Març	19'90
Maig	19'50
Juny	19'35
Juliol	19'30
Setembre	19'15
Desembre	18'85

COMPLEMENT DE COTITZACIO

Els preus dels valors assenyalats amb el núm. 1 estan inscrits a la Cotització Oficial

	Obre		Corr.
Tracción 7% 1921	101'85	Ajuntament Sevilla 6%	94'00
Tracción preferents	133'00	Hotel Ritz 7%	[illegible]
O. Metrop. 6%	96'75	Unió Salinera d'Espanya	100'00
S. T. Barcelona 6%	100'00	Unió Naval de Llevant	[illegible]
C. L. Colonització 6%	79'00	Transversal Metropolità	94'65
Gallera Electricitat 6%	100'50	Ajuntament de Màlaga	93'75
I. Ullts. Balears 6%	101'00	F. C. Catalans 1924 6%	94'00
Telefonia Nacional	100'25	[illegible]	99'75

CENTRE COTONER DE BARCELONA

[illegible]	1308	1320		1305		1303		1295			1275	
Betlura		1272		1270		1260		1250			1265	
Fil telegrafiat	1300											
Sara		1310		1305		1302		1290			1275	
Sica												
Beixa												

Nova York	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
[illegible]												
Betlura	9300	9333		9375		9300		9125			9250	
Fil telegrafiat		9360				9418		9437				
Sara	9300	9350		9370		9400		9420			9334	
Sica												
Beixa												

	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
[illegible]												
Betlura	9275	9360		9375		9300		9410			9350	
Fil telegrafiat												
Sara	9350	9360		9378		9302		9415			9350	
Sica												
Beixa												

	G	M
[illegible]		
Betlura	9682	9545
Fil telegrafiat		
Sara	9670	9505

ALEXANDRIA
Tendències del dia

	B	F	M
Sostingut	9475	9212	
Calmat			
Decidit	9[illegible]	9600	9530

DISPONIBLE EN PLAÇA

	Good Middling Any Port	(Standard Universal) Orleans	Texas
Arribades als ports dels EE. UU. en un dia	26,000	B. a. contra	12,000 B/s. Any anterior
" " " " " des de 1r d'agost	6,835,000	" "	5,167,000 " " "
Vendes a Liverpool	5,000	" "	5,000 " " "
		Transferències	1,77

BANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Empréstit 1914	71'65
" 1920	70'25
C. C. Comunal	70'50

DIPUTACIO DE BARC.

Emp. 9.000.000	77'75
" 5.000.000	
" 12.000.000	73'00
" 13.000.000	74'50

AJUNTAMENT DE BARCELONA

Empréstit 1903	77'75
" 1904	77'75
" 1905	77'75
" 1906 A.	50'00
" 1906 B.	80'00
" 1906 C.	70'85
" 1907 D	77'25
" 1910 D	77'50
" 1912 B.	77'75
" 1912 E.	77'00
" 1912 F.	77'25
" 1913 B	77'75
" 1916 B.	77'50
" 1917 B	78'00
" 1918 B.	78'00
" 1919 B	77'75
" 1920 B.	77'75
" 1921	95'10
" 1922 Exp	95'85
Hipotecari 1899	66'50
" 1913	78'75
" 1907	92'00
Bons Reforma	82'00

PORTS

Port de Barcelona	86'00
" " Melilla	100'25
" " Sevilla	
" " Gijón-Musel	95'00

DEUTES DE L'ESTAT

Interior 4 % A.	70'25
" " B.	70'50
" " C.	70'50
" " D.	69'75
" " E.	70'00
" " F.	69'75
" " G. B	70'00
Exterior 4 % A.	85'50
" " B.	85'50
" " C.	85'00
" " D.	85'00
" " E.	84'50
" " F.	85'50
" " G. H.	85'50
Amortitzable 4 % A	89'25
" " B	89'50
" " C	89'50
" " D	89'50
" " E	89'50
" 5 % A	94'00
" " B	94'00
" " C	94'00
" " D	94'00
" " E	94'00
Amortitzable 4 % F	89'50
" " G	89'50
" " H	89'50
" 5 % A	94'00
" " B	94'00
" " C	94'00
" " D	94'00
" " E	94'00
" 1917 4 % A	90'00
" " B	90'00
" " C	90'00
" " D	90'00
" " E	90'00
" 5 % A	95'00
" " B	95'00
" " C	95'00
" " D	95'00
" " E	95'00
" 1918 4 % A	90'00
" " B	90'00
" " C	90'00
" " D	90'00
" " E	90'00
" 5 % A	95'00
" " B	95'00
" " C	95'00
" " D	95'00
" " E	95'00
" 1919 4 % A	90'00
" " B	90'00
" " C	90'00
" " D	90'00
" " E	90'00
" 1920 4 % A	90'00
" " B	90'00
" " C	90'00
" " D	90'00
" " E	90'00
" 1921 5 % A	94'00
" " B	94'00
" " C	94'00
" " D	94'00
" " E	94'00
" 1922 5 % A	94'00
" " B	94'00
" " C	94'00
" " D	94'00
" " E	94'00
" 1923 5 % A	94'00
" " B	94'00
" " C	94'00
" " D	94'00
" " E	94'00
Amortitzable 4 % F	89'50
" " G	89'50
" " H	89'50
" 5 % A	94'00
" " B	94'00
" " C	94'00
" " D	94'00
" " E	94'00
Obligacions del Tresor 3 %	67'00
Accions del Banc 5 %	94'00
Obligacions del Banc 4 %	80'00
" " " 5 %	94'00
Obligacions Ferrocarrils 4 %	67

simir Amat, 50; Francesc Rius, 50; Joan Llopart, 100, tots de Capellades. Josep Domingo Tort, 200; Francesc Saumell, 250, els dos d'Igualada; Pere Bonet, 100; Josep Cortès, 100; Joan Grau, 100; Joan Armadans, 100; Joan Bulart, 100; Josep Espinasa, 100; Antoni Farrés, 100; Andreu Martorell, 100; Francesc Puig, 100; Jaume Francàs, 100; Geroni Serra, 100; Joan Chiste, 100, tots de Parets del Vallès; Josep Pon, 100; Pere Balar, 100; Esteve Sala, 100; Melcior Falgàs, 100, tots de Llisa de Munt; Esteve Maltós, 100, de Vilanova de la Roca; Salvador Romansa, 100; Joan Catafalt, 100; Jaume Tuset, 100; Isidre Gallemí, 100; Vicent Catafalt, 100; Josep Pastor, 100, tots de Palou; Leonci Costa, 100, de Llisá de Vall; Ermengol Muñoz, 100, de Cardedeu; Jesús Lluch, 100, de L'Ametlla; Pere Argemí, 100, id.; Joan Subirà, 100, de Santa Perpètua de la Moguda; Francesc Agustí, 100, de Granollers; Ramon Maseras, 100, de Mollet del Vallès; Jaume Safont, 100; Francesc Safont, 100; Pere Puig, 100; Joan Pareda, 100, tots de La Roca del Vallès; Joaquim Poussat, de Granollers, 100; Josep Guardi, 100, de Sant Antoni Milamajor; Antoni Dalmau, 100; Baldomer Sampera, 100, tots dos de Palautordera.

Per administre de llet eigualada

Joan Portals, 500; Salvador Riba, 200; Andreu Curtich, 200; Teresa Domènech, 200; Carme Trech, 100; Samuel Alemany, 100, tots d'Igualada; Pere Morera, d'Alella, 500; Antoni Sabalés, de Premià de Mar, 500.

Per desviació en el tes

Teresa Ball, de Sardanyola, 500; Joaquim Abril, de Premià de Mar, 500; Bertomeu Capo, Tiana i Montgat.

Per subscripció en efectiu una subscripció a la llet

Andreu Curtich, d'Igualada, 500.

Barcelona, 16 de gener de 1925.

AVUI

Reobertura del

GRAN RESTAURANT

GAMBRINUS

Ramblas de les Flores, 6

Telèfon 3038 A

BAR, CHARCUTERIE, PASTISSERIA

Cafè "Express"

la Junta directiva de l'Associació Vinyaters del Comerç i de la Indústria de Barcelona ha quedat constituïda per al present any, en la seva forma:

President, Salvi Iberna Guillamet; vicepresident, Josep Domingo Perrot; secretari, Francesc Vilamura Reyner; vicesecretari, Joan Maspy Vegas; tresorer, Carlos Codolà Martorell; interventor, Jaume Coll; vice-interventor, Jaume Villà; vocals, Carlos Tonell Jaume, Miquel Quesada Miralda, Josep Pujol Bonsal, Josep Farnell Llobet, Joan Llopart Sans, Josep Sivilla Jaume, Josep Maria Ribas Piera, Manel Fernández Berrio, Esteve Rabaseda Sorolla, Pau Griera Cruz, Josep Maria Pons, Aleix Julve Assens, Ignasi Casanella Fernández i Ricard Ros Llona.

Galeries Layetanes

CORTS CATALANES, 613

MOBLES, JOIES, TAPISSOS

LAMPARES decoració, projectes per eminents artistes

Sal Victòria

Fosfatada. La millor per a la taula

JOIES, VERITABLE OCASIÓ i objectes usats de totes classes. Preu fix. Tallers, núm. 44.

TURISTES ANGLESOS

Avui a les set del matí arribarà al port el vapor anglès "Orbita", a bord del qual viatgen diversos turistes anglesos que fan un viatge de plaer per la Mediterrània.

L'"Orbita", que ja ha estat altres vegades a Barcelona, procedeix de Southampton, havent fet escala a Lisboa i a Gibraltar.

Seguirà viatge a Montecarlo, Nàpols, Alexandria i altres ports, tornant després a Anglaterra, havent fet un cruer que haurà durat uns 20 dies en total.

PARAIGUES Ferran, 14. Casa **MONEDERS CLAPES**

No tossiu més. Preneu pastilles **KLAM** TRES RELS CAPSÁ

SI TENIU MAL DE COLL USEU **FARINGOL**

RODRIGUEZ I FERRER

CAMISERS

BOQUERIA, 36-38

Telèfon 5027 A.

NOVETAT en Corbates Guants Bufandes

TOS catarres, refredats, bronquitis cròniques, es guareixen ràpidament amb l'Elixir Gomenol CLIMENT.

LA REFORMADORA. Reforma vestits. Trafalgar, 9, 1.er

COMISSIÓ PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Informe en l'expedient relatiu a la petició formulada pel senyor Josep Rosell Marín, referent a què es registri al seu favor una mina de ferro de 20 pertenències, titulada "Cándida", en terme municipal de Gualba.

Informe en l'expedient relatiu a la petició formulada pel senyor Josep Rosell Marín, a què es registri al seu favor una mina de ferro de 25 pertenències, titulada "Margarita", en terme municipal de Gualba.

Informe en l'expedient relatiu a la petició formulada pel senyor Josep Rosell Marín, a què es registri al seu favor una mina de ferro de 21 pertenències, titulada "Enriqueta", en terme municipal de Gualba.

Recurs d'alzada interposat per la senyora Modesta Burgués contra una multa que li imposà la tinença d'alcaldia del districte cinquè d'aquesta ciutat per infracció de les Ordenances Municipals.

Recurs d'alzada interposat per N'Emili Desfours, contra una multa que li imposà la tinència d'alcaldia del districte cinquè d'aquesta ciutat, per infracció del Reglament de Tracció Urbana.

Capdevila i Grau

CANUDA, 33

Articles de marfil. Gran assortit d'esclaves esculturades i altres novetats.

LA REFORMADORA

Gira abrics. Trafalgar, 9, 1.er

El dia 20 del l'actual, a un quart de vuit de la vesprada s'inaugurarà a l'Hospital de la Creu Roja el curs per a infermeres retribuïdes.

L'Institut Medico-Farmacèutic celebrarà reunió general ordinària d'avui, dilluns, a les deu de la nit.

RESTAURANT ROYAL

Saló de Te

cada dia té dansant de 5 a dos quarts de 8, i dinar a l'americana, de 9 a 11.

CALEFACCIO IDEAL

ESTUFA J. M. B.

València, 346. Tel. 747, S. P.

"LA PARAULA CRISTIANA"
UN TESTIMONI DE L'ABAT DE MONTSERRAT

Heus aquí la lletra que el savi i pietós abat del Monestir de Montserrat, P. Marcet, adreça a aquesta novella publicació:

"Sr. Josep M. Capdevila. Director de "La Paraula Cristiana".—Barcelona.

Molt distingit senyor: He llegit les planes de la vostra nova revista "La Paraula Cristiana". Les he llegides amb interès, amb amor. He conegut el vostre Ideal i en voler donar-vos compte de la impressió rebuda, tot respoment a la vostra deferent lletra del 8 del que som, em complau dir-vos que la vostra "Paraula Cristiana" m'ha semblat òptima i oportuna fruit madur de l'espiritualitat del nostre poble. No li cal cap aprovació; ella es justifica en si mateixa: "justificata in semetipsa"; bastarà llegir-la, estimar-la, viure-la.

El nostre cor estimant el vostre sublim Ideal, segur que la vostra "Paraula Cristiana" serà sempre el fidel ressò de la genuïna ment de l'Església, dels ensenyaments de Crist, invoca fervorosament damunt vosaltres la maternal protecció de nostra Madona Bruna, tot implorant les seves millors benediccions per a la vostra revista.

Vostre affm. s. en Crist, Antoni Maria Marcet, abat de Montserrat."

CAMISERIA

F. VEHILS VIDAL

2, Portal de l'Angel, 2

NOU I SELECTE ASSORTIT EN ELASTICS, CORBATES, MOCADORS DE CRESPO, GUANTS, MITJONS, PIJAMES.

Gran assortit en gèneres de punt, a preus de fàbrica.

ARQUES

d'acer mperforable

Báscules

PIBERNAT - Parlament, 9i11

LAVABOS-BANYERES

ESCALFADORS

BIDETS-DUTXES, etc.

JAUME SAURET

— PELAYO, 7 —

MERAVELLOS

I PRODIGIOS INVENT

ELS CABELLS BLANCS prendran llur primitiu color natural al cap de VUIT DIES d'usar PINSUBSTITUIBLE **OLI VEGETAL MEXICA,** PREMIAT GRAND PRIX, CREUS I MEDALLES. No fa res absolutament res i per això s'usa amb les mateixes mans, com qualsevol BRILLANTINA. L'ús d'aquest ACREDITADISSIM article no és per tenyir els cabells de tal o tal color, és únicament per tornar els CABELLS BLANCS a llur primitiu COLOR NATURAL, AMB TOTA GALANTIA, tant si aquests han estat ROSSOS, CASTANYS O NEGRES, sense que ningú pugui ni tan sols imaginar-se que estan tenyits. Es garanteix també que els cabells no cauen amb el seu ús. Concessionari, E. SABRA. Es ven a totes les perfumeries d'Espanya. Preu, 6 i 10 pessetes. Amb un dels de deu pessetes n'hi ha prou quantitat per a un any d'ús.

SUBSCRIPCIÓ PÚBLICA

— DE —

6.000 Obligacions al 6 per 100

lliures d'impostos presents i futurs

— DE LA —

UNIO NAVAL DE LLEVANT

al tipus de 96 per 100, o sian 480 Ptes. per títol

Les 6.000 Obligacions que s'ofereixen al públic són la resta de l'emissió de 20.000 que constitueix l'única càrrega d'aquesta Societat. Foren adquirides i sindicades per un grup d'elements afins que les ha cedides al Banc de Catalunya per tal de posar-les en circulació.

La Unió Naval de Llevant, que en el moment de constituir-se tenia ja en explotació les seves seccions, Tallers Gómez, de València; Drassanes, de Tarragona, i Tallers "Nuevo Vulcano", ha completat suficientment l'utillatge de les dites seccions, augmentant i perfeccionant llur capacitat de treball. I quant a les Drassanes de València, que són la seva factoria més important, ja estan en marxa, havent-se començat la construcció d'un vaixell ràpid de passatge, part d'un important encàrrec rebut per la Societat.

Darrerament la Unió Naval de Llevant ha adquirit un dic flotant per a vaixells de fins a 12.000 tones, l'explotació del qual al port de València, connexionada amb les Drassanes i els Tallers Gómez, representa l'obtenció d'importants beneficis.

Però no solament dedica les seves activitats la Unió Naval de Llevant a les construccions marítimes, civils i militars, sinó que, demés, desenrotlla altres interessants aspectes, tals com construcció i reparació de material ferroviari (locomotores, tènders, vagons,); construcció de màquines de vapor fins 12.000 cavalls, etc., tenint importants treballs en execució destinats a les Companyies de M. S. A. i Nord.

La casa Krupp, accionista de la Unió Naval de Llevant, ha tingut a càrrec seu l'organització i coordinació dels múltiples elements que constitueixen el valuós patrimoni de la Societat, la qual dirigeix en la seva part tècnica, havent aconseguit situar-la en lloc preeminent entre les grans indústries del país.

Les Obligacions de les quals es tracta, tenen la garantia general de la Societat, el capital desembursat de la qual puja a 26.500.000 pessetes. El seu actiu està integrat pels Tallers "Nuevo Vulcano", de Barcelona, totalment reconstruits; per les Drassanes de Tarragona, amb llurs immobles i dic flotant; pels tallers Gómez i Drassanes de València, emplaçats en una superfície de 65.000 metres quadrats; el gran dic flotant darrerament adquirit, etc., etc. I tot això organitzat i dirigit tècnicament per la casa Krupp, i sense altra càrrega que la que representen les Obligacions referides.

Segons dades publicades en maig de 1924, els productes de la Societat pujaven aleshores a Ptes. 1.750.000 anuals, o sigui més del doble de la quantitat necessària per al pagament d'interessos i amortització. Des d'aquella data, i amb el producte de l'emissió, dedicat exclusivament a aplicacions i adquisicions, s'ha aconseguit augmentar en més d'un 50 per cent la capacitat de treball de les diferents seccions, i, per tant, els beneficis líquids de la Societat.

L'interès d'aquestes Obligacions és del 5 per cent anual, lliure d'impostos presents i futurs, pagadors per cupons trimestrals a 1 de gener, 1 d'abril, 1 de juliol i 1 d'octubre. L'amortització es farà per sortejos anuals a la par, en 20 anys, a partir de 1928.

S'obrirà subscripció pública a títol irreductible el dia 24 de gener al tipus de 96 per cent, o sigui 480 pessetes per títol, les quals hauran d'ésser satisfetes a l'acte de la subscripció contra lliurament dels títols definitius.

LLOCS DE SUBSCRIPCIÓ

Banc de Catalunya, en la seva Casa Central, Agències i Sucursals

I ALS ALTRES BANCS I BANQUERS

: ALS DETALLISTES D'OUS :

Dilluns arribarà un altre carregament

D'OUS XINESOS MARCA S. B. M. GALLINA

Si no haveu vist aquest gènere, feu-nos el favor de visitar-nos. Aquests ous són de qualitat irreprotxable i el vostre interès es veurà'ls. Vda. J. Padrós. Ludovicus Pius, 8. Telèfon 841 S. P.

ALCOHOLS PURS

rectificats de 96/97°. Especials per a Clíniques, laboratoris, farmàcies, perfumeries

ANISATS

de totes classes

VENDA A L'ENGROS I AL DETALL

A. ANTICH

Telèfon 810 A.

Ronda de Sant Pau, 32.

L'única que substitueix avantatjosament la llet fresca en l'ús domèstic i en l'alimentació dels infants. Fascicles de franc a qui en demani a la SOCIETAT NESTLE A. E. P. A., Granvia Layetana, 41. — BARCELONA.

†

En Rafel Juli Sureda

METGE

Natural de L'Escala

morí a la vila de Santa Coloma de Queralt el dijous passat, als 73 anys d'edat

(A. C. S.)

Els qui el pioren: esposa Anna Ferrer, fills Rafel (abnets, cunyats, nebots i fiar, gendre doctor Jaume Mundi, nets, cunyats, nebots i família tota, assabenten a llurs amics da irreparable pèrdua i els preguen per caritat una oració fervent per l'ànima del finat.

Santa Coloma de Queralt, 17 de gener de 1925.

BANC DE CATALUNYA

BARCELONA

Rambla dels Estudis, 10 :: Telèfons A. 561 i 562 :: Apartat de Correus 563

Direcció telegràfica i telefònica: CATALONIABANK

Agència de préstecs per al Banc Hipotecari d'Espanya

Negociem tots els cupons venciment corrent

AGENCIA núm. 1: Carrer Creu Coberta, 8 - Telèfon H. 637

AGENCIA núm. 2: „ Sant Andreu, 146 - „ S. M. 671

AGENCIA núm. 3: „ Salmerón, 111 - „ G. 184

Sucursals a Girona i Lleyda

COMAS i SIN, en C.ta

MOBLES - DECORACIÓ - LAMPARES - BRONZES :: Provença, 255 (ocant al Passeig de Gràcia) Telèfon 2042 G.

Gran exposició de Mobiliaris d'art — **Darreres produccions en Mobles d'estils clàssics**

Preus excepcionals durant els dies d'exposició

Menjador de caoba tallada, estil Chippendale.
Aparador corbat, sobre cristall.
Trinxant, taula ovalada, sis cadires i dos cadirals.

Saló tallat i daurat fi, estil Lluís XVI.
Sofà corbeille, dos cadirals, quatre cadires, folrat tapisseria de seda, cónsola gran amb llunes tallades, taula de centre.

Dormitori de caoba, amb bronzes, estil Lluís XVI.
Armari tres cossos, amb tapisseria de bronze i cortines domàs; llit de matrimoni, tocador sobre cristall, dues tauletes-calaixeres, dues cadires amb reixeta i draperies de domàs.

Rebedor en noguera tallada, estil Renaixement.
Paraigüer tallat amb plafons domàs, dos cadirals amb conxetes, una majòlica, de Talavera.

Complet, per pessetes 15.900

Menjador en noguera tallada, estil Renaixement.
Aparador, trinxant, taula, sis cadires aconxades domàs, amb tatxes de bronze.

Saló tallat i daurat estil Queen-Anne.
Sofà, dos cadirals, dues banquetes, recobert vellut seda.
Una cónsola amb garlandes.
Taula de centre.

Dormitori de caoba, amb bronzes, estil Lluís XVI.
Armari tres cossos, llit de matrimoni, tocador marc de bronze, dues tauletes-calaixeres, dues cadires folrades domàs.

Rebedor en roure tallat, estil Renaixement.
Un penja-robes tallat, dos cadirals en cuiros tallats, una majòlica de Talavera.

Complet, per pessetes 10.500

MOBLES A MENOR PREU DE COST — LIQUIDEM UN STOCK D'HABITACIONS D'ESTILS QUEEN-ANNE, LLUIS XVI, LLUIS XIV, CHIPPENDALE, CARLES II, etc.

T.S.F

L'obra de la Wsetern Electric :: Parlant amb En Jaume Andreu, sots-director de Telèfons Bell S. A.

TELEFONS BELL CONCESSIONARIA DE LA WESTERN ELECTRIC :: LES EMISSORES DE W. E. LA FACTORIA DE HAWTHORNE :: COM VA INSTAL.LAR-SE RADIO-BARCELONA :: COM SERA LA NOVA ESTACIO :: ELS INVENTS QUE VAN SORTINT DELS LABORATORIS DE LA W. E. LA CONCESSIO DELS BELL, A CATALUNYA

Una visita a la casa Telèfons Bell, S. A., instal·ladora de l'estació Western Elèctric a la cúpula de l'Hotel Colomb, que és Radio-Barcelona, la teníem en cartera en la sèrie de les nostres intervius.

Per això vàrem procurar ésser presentats al senyor Jaume Andreu, sots-director de Telèfons Bell, S. A, a Barcelona, el qual, molt amablement, va prestar-se a facilitar-nos totes les dades que necessitéssim.

TELEFONS BELL I LA WESTERN ELECTRIC

... ...

Alexandre Graham Bell va inventar, com ja se sap, el telèfon, creant el seu sistema. Immediatament sorgiren, a tot el món, diverses companyies explotadores. Una d'elles, la més important, la International Western Elèctric Company Inc., que en posseeix les patents, en fa concessions per a l'explotació del sistema Bell als diferents països.

A Espanya, per a aquest objecte, va fundar-se una Companyia, la qual va adquirir els drets d'explotació de l'esmentat sistema i funciona amb el nom de Telèfons Bell, S. A., o sigui amb el mateix nom del sistema creat per l'inventor del telèfon. Telèfons Bell posseeix, doncs, les patents per explotar a Espanya el sistema Bell que fabrica la W. E.

EL GOIG QUE VA EXPERIMENTAR BELL

Alexandre Graham Bell, que va inventar el telèfon l'any 1875, amb el mateix aparell en què va enraonar per primera vegada, ha pogut comunicar-se, poc temps abans de morir des de Sant Francesc de Califòrnia amb l'Havana, capitals separades per 5,600 quilòmetres de línia continental i una centena de quilòmetres de cable submarí. Aquest és un cas interessant, perquè poques vegades un home que fa un gran invent pot arribar a veure-se'l ell mateix, tan perfeccionat, i assolint un abast tan gran, com Bell en comprovar que es comunicava a través d'una tan gran distància.

LES EMISSORES DE WESTERN ELECTRIC

La Western Electric Company va èsser fundada l'any 1882 i es dedica a la fabricació de tota mena de material telefònic, radiotelefònic i elèctric, però, especialment, tot quant es refereix al primer ordre i als seus derivats: aparells de telèfons, cables, etc.

Pel que fa referència a la radiotelefonia, encara que la W. E. la considera una cosa secundària, a Nord Amèrica solament porta instal·lades 87 estations. Altrament, en Amèrica, a Europa, a Austràlia, al Japó, a l'India anglesa, a tot arreu. Japó, a l'India, a tot arreu.

A Europa són de la Western Electric les de Birminghan, Petit Parisien, P. T. T. de París, Zurich, Barcelona, la que actualment s'està muntar a Sant Sebastià, i d'altres que estan instal·lant-se a Berna, Milà, Tsecoslováquia, etc.

De les 87 estacions emissores de Nord América instal·lades per la W. E. n'hi ha es de 5 quilowats, 06 de 500 wats, 7 de 100 wats i 4 de 50 wats.

ELS LABORATORIS DE NOVA YORK :: LA PRODIGIOSA FACTORIA DE HAWTHORNE

Western Electric té muntada la seva factoria central a Hawthorne i els laboratoris de la Internat, W. E. són a Nova York.

Per fer-se càrrec de la importància d'aquesta gran Companyia, cal considerar que a finals de 1923 tenia a Hawthorne 22,000 operaris, preveient un augment de 8,000 per a 1924. Tenia també 18,400 funcionaris dedicats a la instal·lació (preveient un augment de 2,400), i 6,300 agents de venda (preveient-ne 1,800 més).

A part d'això, en els seus laboratoris de Bell system, a la West Street de Nova York hi tenia 3,300 enginyers, dedicats, únicament i exclusivament, a perfeccionar el sistema Bell de telèfons, i a cercar patents de nous sistemes de transmissió.

Les xifres de venda de la Western Electric durant 1923 foren de dòlars 255.177,000. La venda en 1922 havia estat de 210.941,000 dòlars, acusant, per tant, en un any, un augment de 34.236,000 dòlars.

Els balanços dels 10 darrers anys fan pujar la xifra de vendes a l'enorme quantitat de 1,530.531,000 dòlars.

A Hawthorne hi ha sempre 40,000 tones de carbó en estoc permanent per a les necessitats de la fabricació de la Western Electric.

Aquesta mateixa gran empresa està a punt de posar en marxa una factoria tant o més important que la de Hawthorne, a Kearny (Nova Jersey).

Totes aquestes dades assenyalen la potència de la International W. E.: la casa que ha construït l'estació de radiotelefonia que els barcelonins tenim el goig d'escoltar.

COM VA VENIR L'INSTAL.LAR RADIO-BARCELONA

—Com fou que va poder-se portar a la realitat el fet de l'estació Radio-Barcelona?

—Des de primers de l'any darrer que venien efectuant-se reunions per tal de poder fer quelcom pràctic, vist l'increment que prenia a tot arreu del món la radiotelefonia; es tractava d'instal·lar una emissora a la capital catalana per fomentar aquesta branca de la T. S. F., i divulgar-la per Catalunya. Sorgiren, però, les naturals dificultats, impedint portar a la pràctica tan interessant projecte.

Fou quan la Companyia Telèfons Bell, S. A., fent un oferriment altruista, que fóra immodest elogiar, va lliurar el seu ajut, que pogueren tirar-se endavant els plans.

S'havien reunit fins a 14 cases de Barcelona a iniciativa de N'Eduard Rifà, i aprofitant l'esmentat ofeririment, els entusiasmes foren salvats i l'emissora de l'Hotel Colomb era un fet, instal·lant Telèfons Bell, S. A. una estació Western Electric de 500 wats, adquirida als seus concessionaris de Hawthorne.

LA CONCESSIO DELS BELL A CATALUNYA

Telèfons Bell, S. A., veient llavors l'admirable organització comercial de la casa d'exclusives Let, de la qual n'es gerent l'esmentat senyor Rifà, i trobant-se les exclusives Let amb el seu despatx del carrer de Pelai que és la casa Suprema, va donar-li l'exclusiva a Catalunya dels receptors Bell perquè pogués desenrotllar-hi la venda d'aquests circuits aparells.

COM SERA LA NOVA ESTACIO RADIO-BARCELONA

Llogat vinent l'estació Radio-Barcelona serà canviada per una altra d'un gran tipus de la mateixa W. E., del qual Telèfons Bell, S. A., n'ha adquirit el model—, magnífic, naturalment, a un preu respectable—per a aquesta emissora del Colomb.

Aquesta estació tindrà la vàlvula moduladora d'un quilowat de potència amb antena, obtenint-se un 100 per 100 de modulació, i serà la primera al món d'aquest tipus. El nou circuit modulador d'aquesta estació és igualment inventat per la International W. E. i ha estat construït directament pels enginyers de la Companyia.

L'ESTACIO W. E. A SANT SEBASTIA

A Sant Sebastià, com hem dit, s'hi està instal·lant actualment una estació de 500 wats de potència, tipus 101-B, la qual serà substituïda per una altra igual al nou model destinat a Radio-Barcelona, tan aviat com la factoria d'América lliuri aquest segon exemplar.

L'OBRA DELS LABORATORIS DE LA WEST STREET

Com pot veure's per les dades esmentades més amunt, la International Western Electric és una empresa grandiosa per l'estil de les que en altres ordres funcionen a América i de les quals aquí ens en podem formar solament una idea molt lleugera. El seu abast és immens. No es limita solament, com hem dit, a l'ordre radiotelefònic. Els seus laboratoris estan sempre actuant, d'allí en surten sovint invents molt útils a la indústria, a la ciència, a la cultura, a totes les branques, en fi, de l'activitat humana, d'alguns dels quals és interessant coneixe'n detalls.

EL TRAIN DISPATCHING I L'APARELL MULTIPLE IMPRESSOR

Així, dels laboratoris de la West Street n'ha sortit l'invent del sistema Train Dispatching, que s'empra per a l'explotació de les xarxes ferroviàries.

Aquest sistema, que permet dirigir els moviments dels trens des d'un sol lloc, amb rapidesa i amb unitat d'acció, va ésser desenrotllat primerament als Estats Units, d'on, quan l'entrada dels nord-americans a la guerra va venir a Europa, portat per ells, essent adoptat tot seguit per les companyies dels ferrocarrils d'Orleans i del Midi.

Amb ell s'obté un gran rendiment, i per aquest motiu a la Península fou adoptat després per M. S. A., pel Nord, i pels Ferrocarrils Catalans.

Dels mateixos laboratoris n'ha sortit, en l'ordre de la telegrafia, l'aparell múltiple impressor, que permet transmetre per una sola línia fins a vuit telegrames simultanis, funcionant amb un teclat de màquina d'escriure, i efectuant-se la recepció en pàgina, i no en cinta, com es fa normalment, per enganxar-la després.

ELS "REPEATERS" PER REFORÇAR LA VEU I LA TRANSMISSIO FOTOGRAFICA

Un dels problemes més importants a resoldre actualment és la instal·lació de "repeaters" en les línies internacionals, o siguin reforçadors de la veu, que permeten sentir clarament, com si la distància a què s'està parlant fos extremadament curta.

Bell system ha fet que els invents del polonès Pupin poguessin traduir-se a la pràctica i esdevinguessin de la més alta utilitat: Ha substituït amb avantatges en les línies aèries l'invent de Pupin, carregant una línia de telèfon interrubà cada nou quilòmetres, amb una bobina de selí per suprimir la distorsió que produeix en la paraula la transmissió per una línia llarga.

Aquests repetidors per reforçar la veu en les línies llargues són d'una gran utilitat.

Més recentment ha vingut la transmissió fotogràfica per circuit telefònic feta en cinc minuts,—descobriment també d'una gran utilitat industrial,—que ha sortit dels laboratoris de la International Western Electric.

EL GRAN INVENT DEL STETHOPHONE I ELS SISTEMES AUTOMATICS DE TELEFONIA

En l'ordre de la ciència ha inventat el Stethophone, amb el qual, i gràcies a emprar les esmentades vàlvules de tres electrods, se senten perfectament les palpitacions del cor a distància, de manera que un metge pot fer un diagnòstic sense necessitat de veure el pacient.

El Stethophone ha estat adoptat tot seguit per les Universitats dels Estats Units, on totes les Facultats de Medecina l'empren, i així, amb l'aparell aplicat al malalt, i tants auriculars com alumnes i professor, aquest pot anar explicant les lliçons, fent les observacions pertinents que els alumnes mateixos estan comprovant. Als hospitals de Nord-América tampoc hi manca aquest gran invent.

Altrament, ha desenrotllat els sistemes automàtics de telefonia Strowger i Panel, aquest darrer permetent donar servei a un nombre il·limitat d'abonats.

A Europa el sistema emprat és el Rotary, implantat a Marsella, a Brusselles, La Haya, Zurich, Oslo, etc.

Ha construït, igualment, els tipus manuals de super-servei automàtic.

LA LAMPARA DE TRES ELECTRODS

Els laboratoris de Bell system són els que més s'han aprofitat de l'invent de la làmpara de 3 electrods, no solament per la utilitat que han vist que en treien per a la instal·lació d'emissores (emprant tipus de vàlvules, algunes d'elles de 50 quilowats de potència) sinó aplicant-la a la telefonia, en les transmissions, etc.

Per construir la làmpara de tres electrods ha estat necessari assolir la possibilitat de soldar el cristall amb el coure o el bronzo, tasca pacient en la qual, a la fi, reeixiren els enginyers de l'esmentat Centre, i avui ja veiem la gran utilitat que en tots els ordres de la telefonia i de la radiotelefonia té aquesta làmpara.

EL PERMALLOY I LA TRANSMISSIO SUBMARINA

La Western Electric ha creat el nou metall anomenat "permalloy", aleació amb un coeficient de permeabilitat magnètica tan elevat que ha permès construir cables telegràfics submarins amb els quals s'obté una velocitat de transmissió deu vegades superior a la que s'obté amb els cables ordinaris.

El primer cable construït amb aquest metall ha unit Nova York amb les illes Açores.

LA COMUNICACIO RADIOTELEFONICA ENTRE EUROPA I AMERICA

La Western Electric és la primera que ha fet proves de radiotelefonia entre Europa i Amèrica (Nova York i Londres) i és gairebé segur que havent-se obtingut un resultat totalment satisfactori, dintre d'aquest any s'inaugurarà el servei radiotelefònic amb caràcter comercial entre el vell i el nou Continents.

L'AUDICIO DE DISCURSOS A GRANS DISTANCIES

A ella es deu la iniciativa del sistema per permetre que els discursos puguin ésser dirigits a grans masses de persones escampades per jardins, places, camps i salons que sentin totes perfectament la paraula de l'orador, àdhuc estant en distintes poblacions, en aquest cas amb el concurs de línies telefòniques. I amb el concurs de la Western Electric, Harding, el president dels Estats Units en aquella època, va inaugurar aquest nou sistema en el seu famós discurs davant la tomba del soldat desconegut.

LES ESCOLES DE W. E. PER ALS SEUS ENGINYERS

Tota aquesta tasca científica la W. E. la pot fer gràcies a la seva organització model. Els enginyers que ingressen a la casa no són tècnics als quals llurs títols bastin per a la feina que han de fer. Per això la Western Electric té les seves escoles, on els experts s'especialitzen, i així s-explica que dels seus laboratoris en surtin tants descobriments i invents que la posen en primera categoria, pel gran servei que presta a tot el món en els diversos ordres de la vida.

Aquí, a Barcelona, Telèfons Bell, S. A., hi té una fàbrica de material telefònic automàtic, i pel que fa referència a material de radiotelefonia ha donat l'exclusiva per a Catalunya a la casa Suprema, del carrer de Pelai.

... ...

Nosaltres hem tingut un goig en poder transmetre als lectors el detall d'una part d'aquesta gran obra que la International Western Electric realitza i que Telèfons Bell, S. A., expandeix per l'Estat espanyol, perquè amb això sol n'hi ha prou per comprendre la importància que té el fet que Radio-Barcelona hagi sortit dels seus laboratoris i instal·lada pels seus concessionaris d'aquí. Es, no cal dir-ho, la millor garantia per als radio-oients catalans, perquè el material que surt de la factoria de Hawthorne s'ha guanyat, justament, la fama que gaudeix.

Ens plau per això remerciar al senyor Andreu i al director de Telèfons Bell, S. A., Sr. Villaverde i Zubeldia, expert enginyer de Telecomunicació, les facilitats que ens donaren per tal de poder servir als lectors de LA PUBLICITAT aquesta interessant informació.

J. V.

VIVOMIR

ven aparells i tota mena d'accessoris per a T. S. F. completament garantits i a preus mòdics. El públic ja se n'ha adonat, i per això envaeix el seu establiment situat al carrer de les Corts Catalanes, 620 (davant del Coliseum), obert àdhuc d'una a tres.

AVIS

No s'admeten devolucions ni permutes de materials, ja que la netedat i la higiene ens impossibiliten d'obrar d'altra manera. Això és una garantia per al públic.

Radio escoltes

Us interessa conèixer el meu material Cascos, Aparells, Accessoris.

ANTONIO ALBO

Via Layetana, 67. T. 2533 A.

Generalitats sobre les valvules electròniques

Aquest és el nom d'un estudi publicat al "Radio Herald", del qual, com que el creiem molt interessant, en reproduïm alguns fragments essencials.

Dintre d'una ampolla de la qual se n'ha extret l'aire, hi disposem un filament les extremitats del qual estaran reunides en l'exterior de l'ampolla a una pila, destinada a posar aquest filament incandescent: disposem així mateix d'una placa que estarà conectada a l'extrem positiu d'una segona pila, mentre el pol negatiu d'aquesta és conectat al pol del filament, a través d'un aparell de mesura.

L'aparell de mesura indica que un corrent passa pel circuit placa, pila, filament. Aquest corrent travessa de l'espai, filament, placa, a l'interior de la vàlvula. Després de molt nombroses experiències la teoria elèctrica ha admès l'existència d'unes partícules infinitament petites de metall molt carregades d'electricitat positiva, anomenats electrons. Aquests electrons són movibles a través dels àtoms que constitueixen el metall, que en aquest cas serà el filament.

Els electrons, que estan en el metall i que mentre la temperatura no és molt excessiva no se'n mouen, quan la temperatura s'eleva, s'aparten del metall, o sia, que en estat incandescent, circulen per la vàlvula, i la placa, essent elevada al potencial positiu de la pila, ha creat un camp magnètic que sollicita, o més ben dit, crida els electrons cap a la placa, emportant-se amb ells la càrrega negativa i llavors serveixen de conductor entre el filament i la placa, corrent que és indicat per l'aparell de mesura.

La intensitat d'aquest corrent creix amb la tensió de la pila, però té un límit a un cert moment. L'augment del potencial de la pila no porta cap augment en la intensitat del corrent indicat per l'aparell de mesura. En aquest cas direm que hi ha saturació de corrent.

Si la placa ha estat conectada al pol negatiu de la bateria, cap classe de corrent haurà passat dins el circuit. Es, doncs, de tota evidència que nosaltres haurem construït una vàlvula que no deixa passar els corrents més que en un sol sentit.

Si a la plaça d'una pila hi intercalem una força d'electromotriu alternativa, una sola de dues alternàncies d'aquest corrent travessarà l'espai filament placa, i llavors obtindrem corrent contínu, o redreçat.

Aquesta propietat ha estat descoberta per Edisson i utilitzada als principis de la radiotelegrafia per a la detecció dels corrents d'alta freqüència, a fi de poder fer-los útils en la recepció, i actualment per al redreçament dels corrents alternatius.

Una modificació important d'aquesta vàlvula l'ha feta Fleming, transformant-la més tard d'ençà que s'hi afegeix un tercer electrode a la làmpara entre la placa i el filament, format aquest últim per una petita reixa, elevada a un potencial qualsevol. El camp elèctric filament placa es troba modificat i la intensitat passa igualment. Si el potencial d'aquesta reixa és variable, aquestes variacions determinen una variació en el camp o circuit filament placa i, per conseqüent, en la intensitat del circuit de la placa. Per les més infimes variacions del potencial reixa, el corrent de placa varia enormement. Heus aquí explicada la propietat amplificadora de les làmpares, conegudes per regla general per vàlvules de electrons. Els corrents a amplificar són aplicats entre la reixa i el filament, i els corrents amplificats són dins del circuit placa filament a través de la pila que serveix per elevar la tensió de la placa.

J. A. C. M.

El parer d'un obrer sobre la quota mínima de l'A. N. de R.

Hem rebut una molt atenta lletra d'un obrer fuster barceloní, pregant-nos donem acollida a les nostres columnes, a les següents ratlles, a propòsit de la quota mínima fixada per l'Associació Nacional de Radiodifusió per al sosteniment de l'emissora Radio Barcelona.

Ens complaem en reproduïr-les.

ALS SENYORS DE LA RADIO-BARCELONA

Respectables senyors: Amb una gran complaença i satisfacció hem rebut la instal·lació d'una estació transmissora de radio-telefonia a la nostra Barcelona, i còmodament asseguts a casa, sense cap mica de molèstia, hem pogut escoltar els programes fins ara executats, els quals, encara que no eren de força, a excepció del quartet Casals i de l'eximia cantatriu Mercè Plantada—, tenien el poderós atractiu de permetre'ns comprovar les meravelles d'un invent dels més grans, a l'abast de totes les fortunes, i que serà un mitjà eficacissim per a la cultura dels pobles. Cal dedicar-vos, per semblant iniciativa, encara que estigui basada sobre el negoci, les llouanges més encoratjadores.

Seguint el camí que us havíeu traçat de donar als programes el màxim relleu, ara transmeteu les òperes del Liceu, que són cantades per artistes de fama mundial, i així tothom pot saborejar les delícies de la música i del cant per veus prodigiosos. Molt bé, molt bé!

Tot això mereix una justa correspondència per part dels radio-oients, que vol dir satisfer una quota a fi d'ajudar al sosteniment de la estació radio-emissora, i ja haveu indicat la conveniència de subscriure's a l'Associació de Radiodifusió, cosa naturalíssima i lògica, perquè no hem de creure que els anuncis i les cases venedores d'aparells radio-telefònics puguin, no de molt bon tros, sufragar les despeses que l'esmentada estació ocasiona, per importants que siguin les subvencions amb què compti.

Però en fixar la quota de tres pessetes, em sembla que haveu apretat un xic massa. S'ha de tenir en compte que la majoria dels radio-oients són obrers, que hem muntat l'aparell amb treballs, fent sacrificis d'altres coses imprescindibles per a la vida, i més avui dia en què el pressupost casoln està tan distribuït, que no resta cap escletxa per deixar lloc a la més petita bagatella: es veurà, doncs, de seguida que és de tot punt impossible satisfer la quota mensual mínima establerta per la Societat Radio-emissora de Barcelona. Així resulta, que, tot i volent tenir l'honor de cooperar amb una quantitat modesta a l'esforç benemèrit de l'Empresa emissora, no ens podem comprometre — i em sembla expressar el parer dels radio-oients obrers — a pagar tres pessetes cada mes, encara que "l'anunciador" de la Radio digui que són "tres mesquines pessete", i hi hagi socis que paguin entre deu i cinquanta pessetes.

Per tant, crec que seria en extrem beneficiós per a la dita Empresa la reducció a una quantitat més modesta de la quota mínima, car així el nombre d'inscrits seria grandiós, ja car ningú deixaria de cooperar a una obra tan elogiable, molt més tenint present que els radio-oients de l'estació de Barcelona es compten per milers... xifra que comença a esdevenir fabulosa.—Un radio-oient obrer.

Noves de Radio-Barcelona

La Cambra oficial de la Propietat, en una de les seves últimes sessions va acordar recomanar a tots els propietaris que donin el màximum de facilitats perquè els inquilins puguin instal·lar les seves antenes als terrats, donada la finalitat que persegueix la radiodifusió que és un mitjà d'cultivar la cultura de les gents.

Aquesta actitud de la Cambra de la propietat ha estat favorablement comentada pels milers de radio escoltes barcelonins i l'Associació Nacional de Radiodifusió, interpretant aquests desigs de la Cambra de la Propietat, ha tramès un ofici felicitant els seus elements directius per aquest acord, que enalteix els seus iniciadors, posant una vegada més de manifest que la Cambra de la Propietat es preocupa profundament de les qüestions de vital interès per a Barcelona.

* * *

Seguiexen rebent-se en l'Associació Nacional de Radiodifusió centenars de cartes felicitant-la per les retransmissions de les òperes del Gran Teatre del Liceu.

Com cas curiós esmentarem que han pogut escoltar aquestes retransmissions estacions receptores molt llunyanes, tal com Cannes, Marsella, París, Londres, Sevilla, Jaén, Biarritz, i no diguem res de València, Palma, Bilbao i Miqdia de França, que es rep en altaveu.

Està estenent-se el segon tros de línia microfònica que uneix el Colomb amb el Palau de la Música Catalana, passant per Tívoli, Novetats i Reial Cercle Artístic. S'espera que molt aviat podrà inaugurar-se aquesta secció, per poder posseir-la per als concerts de Quaresma.

* * *

Ha estat reconeguda oficialment l'estació "Radio Barcelona" pel cap del Laboratori de la Direcció general de Comunicacions, senyor Ramon Nieto. De les diverses mediciones que s'han fet per conèixer si l'estació funcionava dins dels límits de la concessió, s'ha vingut en coneixement i s'ha afirmat, que l'estació E. A. J. 1. és la millor de la Península i la seva sintonia tan aguda que no pot perturbar el més mínim.

Els aparells

antiradiactius REFLET són els preferits dels filharmònics i els prodigiosos deftiertes. De venda: BORI Y ROCA, DIPUTACIO, 325. Preus sòlids i material de Ràdio, de classe escollida, a preus sense competència.

T. S. F.

No deixeu de visitar

RADIO GUYÁS

Portal de l'Angel, 11 i 13

Acumuladors TUDOR

Els millors per a RADIO-TELEFONIA

Els que es venen a millor preu.

Delegació: Rosselló, 198, i Balmes, 129 bis.

PROGRAMES PER A AVUI

RADIO BARCELONA: 325 m.

18'00: Conferència agrícola per l'Excm. Sr. Castellón.

18'20: Cotització de mercats.

18'25: El quintet Cecil. Ballables.

19'00: El senyor Toresky recitarà diverses poesies.

19'20: Retransmissió del tercer acte de "La flauta màgica", de Mozart, que es representarà al Gran Teatre del Liceu.

19'50: Crònica deportiva.

20'00: Sextet Gálvez. Piano Werner.

PROGRAMA PER A DEMA

RADIO BARCELONA, 325 m.

18'00: Quintet Nice.

21'00: La senyoreta Maria Dotras cantarà un bonic repertori.

21'15: El tenor senyor Amills.

21'30: La cobla Barcelona interpretarà diverses sardanes.

22'30: "Charla" femenina per l'escriptor senyor J. Arraràs.

22'45: Concert vocal per la senyoreta Olivar Escoté. Piano Werner.

ATWATER-KENT

El receptor i alta veu de

T. S. F.

que ha aconseguit el primer lloc al món per la quantitat i qualitat de la seva producció.

AUTO ELECTRICITAT

Diputació, 239

La primera Assemblea d'estudiants catòlics

LA SESSIO D'AHIR :: LA NOVA JUNTA FEDERAL

Ahir a les onze del matí en la mateixa aula que els altres dies continuaren les sessions de l'Assemblea, prenia lloc a la presidència el representant dels estudiants catòlics de Girona, senyor Clarà, i l'ex-president de l'Associació Catalana d'Estudiants, Manuel Thió i Rodés.

Es varen llegir les noves adhesions rebudes, entre les quals n'hi ha del Nuncí apostòlic de S. S. a Espanya, del cardenal arquebisbe de Tarragona, del catedràtic de la Facultat de Filosofia i Lletres senyor Bosch i Gimpera (totes tres rebudes amb grans aplaudiments); ulteriorment es reberen i foren llegides les del president de l'Estudiantina de Tarragona i de la Federació Valenciana d'E. C.

El senyor Clarà, en nom dels estudiants catòlics de Batxillerat de Girona, saluda eloqüentment l'Assemblea, merexent les seves paraules grans aplaudiments.

Acte seguit el tresorer de la Federació, senyor Claveil, va presentar l'estat de comptes i els pressupostos, que foren aprovats per unanimitat. El senyor Thió manifesta seguidament la seva adhesió i la dels senyors Manuel Rodés i Octavi Saltor, també ex-presidents de l'Associació Catalana d'Estudiants, dolguent-se que aquesta Associació, per circumstàncies de tot coneguades, no hagi pogut assistir com a tal a l'Assemblea, i fent vots pel total èxit de la mateixa i de les seves aspiracions.

El president senyor Perpinyà manifesta que la Federació entén que és necessària la confessionalitat expresa i no tàcita per aconseguir tots els fins primordialment professionals d'ella i quant a la llibertat sobradament té demostrat la Federació que no inútilment té en el seu lema la paraula "Llibertat".

Fa ús de la paraula el senyor Chinchilla, i diu que parlarà amb franqueses, combatent l'ideari de la Federació. Creu que una entitat cultural ha de prescindir en absolut de la confessionalitat per tal de dedicar-se exclusivament a la cultura sense tutelatges de cap mena. Diferents assembleistes demanen la paraula i es produeixen protestes. El president manifesta que farà ús del seu dret, d'expulsar del local a qui sigui causa d'alteració d'ordre. El senyor Chinchilla tracta de continuar els seus raonaments acusant d'intransigent l'ideari i actuació de la Federació. Tornen a intervenir diversos assembleistes, i el president expulsa el senyor Chinchilla i un estudiant associat, i exigeix al total d'assembleista als presents, i així ho fan l'incident.

Seguida la sessió, i es passa a la lectura i discussió del tema "Esperit i organització de les Associacions d'Estudiants Catòlics del Batxillerat". El senyor Claveil llegeix la ponència essent rebuda amb aplaudiments, especialment les conclusions que presenta sobre emblemàtica dels edificis destinats a l'ensenyança oficial i a l'agrupació del nombre d'estudiants en el districte Universitari en les dotzenes que deuen de pertànyer i més recomanades de tals centres docents. Després de la intervenció dels senyors Ribelles, Claveil, Clarà, Gallego, Cardona i Villanueva, resten aprovades les conclusions.

Parlen els senyors Blanar, Ribelles, Villanueva, Guillamet, Bigas, Abella i Cardona sobre les conclusions del tema "Drets i deures de l'estudiant a la Universitat", que finalment resten aprovades, per unanimitat.

El Rvdt. Fray Otero pregà a l'Assemblea que s'adhereixi a la idea i faci les gestions que al seu abast estiguin per a la creació de la Universitat Basca. (Aplaudiments.) La Presidència llegeix l'acord que fa prengut en la Confederació d'E. C. d'Espanya favorable a aquest tema. Adhesió la Presidència a aquest tema; el doctor Aguirre, catedràtic i notabilitat ilustre de la Societat d'Estudis Bascos, que assistiu a l'Assemblea, pren la paraula en mig de gran ovació per agrair el sentir de l'Assemblea sentent a la Universitat Basca tan necessària i aquella tesa. Sacerdot finalment transmet una comunicació a la dita Societat d'Estudis Bascos i a la Federació Basca d'E. C. de l'adhesió de l'Assemblea a les seves aspiracions.

Seguidament s'ha posat a votació l'elecció de nova Junta Federal, resultant nomenats, per unanimitat, els senyors següents:

President, M. Thió i Rodés; vicepresident, Jaime Bofarull; secretaris, Antoni Cardona, Joan de Forner i Joaquim Gallego; vocals, Josep Maria Coll-lella.

La sessió ha acabat amb un vocal a l'Assemblea celebrada amb tant d'èxit.

Les conclusions es donaran a conèixer molt aviat.

VIVOMIR

Ha rebut un gran assortit dels sublims

ALTAVEUS BROWN

per a aparells de làmpares, i de CRYSTAVOX per a galenes.

BROWN. La signatura de crèdit mundial.

Corts Catalanes, 620 (davant del Coliseum).

ELS ESPORTS

FUTBOL

ELS PARTITS D'AVUI

Encara que l'expectació que despertava algun dels partits del grup A el dissabte passat ha estat potser el màxime que s'havia donat en l'actual Campionat de futbol, de totes maneres els partits anunciats per a avui tenen un interès que no pot negar-se, i que del resultat dels mateixos en poden venir variacions de certa importància en el quadro de la puntuació.

Si recordem que al camp del Sans el Barcelona va guanyar per 2 a 0, malgrat que caldria esperar per veure una victòria dels blau-grana; però en l'endemig hi ha hagut la crisi que els fets han demostrat estava passant el Barcelona, i la sèrie de resultats adversos obtinguts en diferents camps per l'equip campió, mentre el Sans s'anava afermant com a equip de primer ordre, empatant 1d'hue amb l'Espanyol en el seu camp, que fan creure que l'equip de la Unió Esportiva farà avui un esforç titànic per al de no endarrerir-se en la puntuació i poder, per tant, aconseguir l'Espanyol, així que aquest tingui l'endemà possible, i gairebé diríem probable si els relatlistes continuen en la seva forma demostrada darrerament a Terrassa.

Aquest partit Barcelona-Sans serà, doncs, segurament una bona demostració de futbol, car els de Sans es manifestaran amb tota la tècnica i la d'alta classe que han demostrat posseir en anteriors partides.

El Terrassa, per la seva banda, pels nombrosos motius que el Sans, voldrà conservar el lloc que ocupa per tal d'assolir l'Espanyol, i com que així mateix el Sabadell no voldrà que si-gui el que queda a la cua procurarà donar algun punt en el partit d'avui a l'objecte de prendre distància de Gràcia. Aquest partit en el de la tradicional rivalitat esportiva serà acabat de donar eles a l'esclaume dels contendents, serà segurament un partit d'emoció, en el que el Terrassa voldrà acabar d'acreditar-se, esperonat per les seves darreres victòries damunt l'Espanyol i el Sabadell i per l'empat que en camp d'aquest va obtenir en la primera volta de ser rival d'avui.

Si recordem que en el partit Espanyol-Martinenc, encara que el resultat va ésser a favor del primer, el Martinenc va estar dominant tota la segona part i els darrers deu minuts va arribar totalment l'equip rival en el seu camp, en terreny de Sant Martí, i si a casa seva no s'adormirà per al de donar un disgust a l'Espanyol i fer-li perdre els dos punts en interessants li són per correspondre la seva marxa pers l'obtenció del campionat. Donats el Martinenc, segurament per la ferma no ho haurà de que s'ha proposat l'Espanyol darrerament, tindrà més empenta, no sols per els dos punts a guanyar si no per no lluitar-se, sinó per l'aparició que li pot representar la victòria sobre l'Espanyol. Aquest, evidentment, farà per manera de jugar-se tot diumenge i que dijous passat s'empatà a fons, de manera que el partit de Sant Martí serà renyit de fàl.

Pel que fa referència al partit Gràcia-Europa, el Gràcia també farà esforços per a no quedar-se a la cua, i de fer-ho el partit en camp propi li donarà més força moral, que l'Europa per la seva part contrarestarà, si si no juga en camp propi, juga a la darrera pròpia cosa el Gràcia amb el procurant no quedar-se amb els punts que té ara, els quals no sòn res per a una equip que ha estat jugant era la dos anys.

La Bola serà segurament afavorida, perquè a la millor tècnica de l'Europa s'hi oposarà l'empenta que caracteritza als jugadors de Gràcia, que es tenen gairé es multiplicaran per al de sortir vencedors.

Esperem uns bons, i serem esmi les indigestes.

* * *

Donat els partits de campionat que corresponen jugar-se avui, és el seguent:

PRIMERA CATEGORIA

GRUP A

Gràcia-Europa.

Martinenc-Espanyol.

Barcelona-Sans.

Terrassa-Sabadell.

GRUP B

Port-Bou-Júpiter.

Iluro-Lleyda.

Avenç-Reus.

Atlètic-Badalona.

GRUP PROMOCIO

SECCIO LLEVANT

Poble Nou-Catalunya Les Corts

Sitgetà-Vilafranca.

A. Obrers-Llevant Catalunya.

SECCIO PONENT

Santfeliuenc-Santboià.

Hospitalenc-Ateneu Igualadi.

Manresa-Güell.

Joventut Terrassa-Atlètic Turó.

Tots aquests partits se celebraran al camp del cercle esmentat en primer terme i començaran a les tres en punt de la tarda.

ELS EQUIPS

Per als partits d'aquesta tarda, els equips del Grup A es presentaran de la seguent manera:

Barcelona: Platiko, Planas, Walter, Bosch, Sancho, Carulla, Vinyals, Piera, Samitier, Arnau i Sagi.

U. E. de Sans: Pedret, Perelló, Balasch, Sologó, Gularons, Calvet, Rini, Tonijuan, Feliu, Martinez i Monicón.

* * *

Terrassa: Sabaté, Humet, Massagué, Papell, Helbig, Kaiser, Roig, Argemí, Gracia, Broto i Pedrol.

Sabadell: Estruch (o Tena II), Cabedo, Muntaner, Desvens, Llumà, Tena I, Pastor, Bertran, Tena II, Ribas (o Languesa) i Sans.

* * *

Gràcia: Paleu, Saura, Agustí, Calatayud, Sales, Cortés, Lapena, Dalmau, Sastre, Soler i Orriols.

* * *

Europa: Bordoy, Serra, Montesinos, Alcoriza, Maurici, Artisus, Pellicer, Cella, Cros, Olivella i Alcázar.

Martinenc: Pallejà, Mariné, Rodriguez, Comorera, Besas, Calvo, Villar, Barrachina, Lakatos, Llacera i Urrutia.

Espanyol: Zamora, Canals, Mas, Trabal, Pelaó, Calcedo, Olariaga, Llauger, Zabala, Mauri i Colls.

NATACIO

CONCURS PER EQUIPS DE SET NEDADORS

Avui tindrà lloc a la piscina del C. N. Barcelona la cinquena jornada d'aquest interessant concurs, actuant a les deu del matí els "sets" C. N. Arenys-C. N. B. (Trigo), i a les onze, C. D. Masnou-C. N. B. (Ludwig).

La puntuació corresponent a l'encontre celebrat diumenge passat entre els equips del C. N. B., capitanejats per Mas i Vives, que quedà pendent de resolució fins a reunir-se la comissió competent, en la sessió que celebrà l'esmentada comissió, i en presència dels dits delegats tractà de l'assumpte, decidint donar per nulla la cursa celebrada per Mantell en els 400 metres, quedant la puntuació total d'ambdós equips, pel que respecta a aquest dia: 29 punts per a Mas i 13 per a Vives.

PILOTA BASCA

CLUB BASCONIA

Aquest matí, al Frontó Principal Palace, el Club Basconia jugarà els seguents partits:

A les onze:

Vermells: Parera-Soler.

Blaus: Genova-Escudero P.

A les dotze:

Vermells: Larramendi-Aberta.

Blaus: Jaumà-Alamendi.

SOCIETAT ESPORT BASC

Aquesta entitat celebrarà aquest matí, entre els seus socis, els partits seguents:

A les onze:

Vermells: Bo (A.)-Trinchet.

Blaus: Duffo-Puig.

A les dotze:

Vermells: Cuchy-Mas.

Blaus: Bo (S.)-Garcia.

HOCKEY

ELS PARTITS DEL CAMPIONAT DE CATALUNYA

Els partits que corresponen jugar-se avui del campionat de Catalunya són els seguents:

Club S. E. Espanyol al camp del primer.

F. C. Barcelona-F. C. Terrassa, al camp de la Granja Experimental.

CICLISME

ESPORT CICLISTA CATALA

Aquesta entitat celebrarà avui, a les tres de la tarda, al seu local social, passeig de Sant Joan, 71, l'Assemblea general estatutària, en la qual es presentarà a l'aprovació la memòria reglamentària, l'estat de comptes, es repartiran els diplomes i es renovaran els càrrecs directius.

EXCURSIONISME

El Club Esportiu Catalunya convoca els senyor socis fundadors i protectors a la Junta general ordinària reglamentària que celebrarà el dia 31 del corrent, a les deu de la nit de primera convocatòria i a dos quarts d'onze de segona, al café Olympia, en un dels salons que posseeix, cedit gentilment per la direcció del dit establiment.

BOXA

VICTOR FERRAND, BATUT

Segons noticies de Londres el nostre compatriota Víctor Ferran ha estat deixat k. o. pel seu adversari Corbett, en el vuitè round del match que celebraren el passat dia 14, al local Ring de l'esmentada ciutat.

Corbett, gràcies a la seva major envergadura pogué mantenir el seu adversari a distància durant la major part de l'encontre per mitjà de repetits directes d'esquerre. En el vuitè round, d'un bon dret llançà Ferrand fora de les cordes, definitivament k. o.

NO HI HAURA ALIS-JACK WALKER

Sembla que hom no ha pogut arribar a un acord satisfactori sobre la celebració d'un match Alis-Jack Walker.

Probablement el negre serà reemplaçat per Schladenhaufen.

ATLETISME

III CAMPIONAS ESCOLARS D'ATLETISME

El Junior F. C. de Sarrià fa saber a tots els estudiants que ha emprès l'organització dels III Campionats de Catalunya d'Atletisme, que celebrarà en data propera, comptant amb l'autorització de la Federació Catalana d'Atletisme.

S'aniran fent públics els detalls d'interès per als que vulguin prendre-hi part, els quals de moment poden dirigir-se als delegats del Comitè organitzador, que sòn els següents:

Facultat de Medicina, Jaume Raventós.

Facultat de Dret i Filosofia, Josep Abella.

Facultat de Farmàcia, C. Estrada.

Escola d'Enginyers, Rafel de Rafael.

Escola d'Arquitectura, Jaume Goicoechea.

Escola de Comerç, Vicents Martí.

Escola Industrial de Terrassa, Joaquim Franch.

Unió Industrial, Josep Caralt.

Institut, Josep Torres.

En els Campionats hi figuraran totes les proves clàssiques de l'atletisme.

DE L'ESTRANGER

HOCKEY SOBRE EL GEL

Inglaterra de Luchon, 16. — En el Campionat d'Hockey sobre el gel, que s'ha celebrat en aquesta localitat, Espanya ha guanyat a Bèlgica per 4 a 1.—Havas.

NURMI ESTABLEIX TRES NOUS RECORDS

Nova York, 16.—El corredor finlandès Nurmi ha establert tres nous records mundials.—Havas.

EL BOXADOR DUNDEE FUIG CAP A AMERICA

París, 17.—El boxador nordamericà Dundee, ex campió mundial del pes pluma, que havia de celebrar un combat el dia 27 d'aquest mes amb el boxador francès Brutonnel, ha agafat el tren, segons l'organitzador del combat, aquesta tarda cap a l'Havre, amb objecte d'embarcar allí amb direcció a Nova York.

S'ignoren els motius de la decisió adoptada per l'esmentat boxador nordamericà.—Havas.

DE RÚSSIA

Els Soviets neguen els subsidis a la Tercera Internacional, la qual amenaça amb cessar la propaganda

Riga, 17.—El Govern dels Soviets ha pres l'acord de retirar els subsidis a la III Internacional.

El Comitè Central del partit comunista ha adrecat una nota al Govern demanant-li que seguissin ajudant-los i una subvenció extraordinària de deu milions de rubles or.

El Govern dels Soviets ha contestat que tindria en compte aquestes demandes, però com que l'emprèstit amb França ha estat ajornat el Govern dels Soviets ha suspès les noves subvencions, la qual cosa ha provocat un gran disgust al partit comunista.

Zinoviev ha dit que si els subsidis no continuaren la propaganda comunista a l'estranger hauria de suspendre's i que sòn necessaris, per assegurar la revolució mundial, els deu milions de rubles or.

Debut a la situació internacional i a l'apropament existent entre els Estats bàltics, el Govern ha ordenat que es lliurés de seguida un milió de rubles or a condició que la III Internacional s'abstingui, durant mig any, de demanar nos diners. Aquest milió s'ha tret del fons de socorsos als sense feina.

UNA PROTESTA DE FRANÇA CONTRA UNES PARAULES DE RIKOV

París, 17.—El senyor Herriot ha encarregat al senyor Herbette, ambaixador de França a Moscou, que protesti davant el Govern dels Soviets contra el discurs pronunciat recentment en un Congrés de mestres pel senyor Rikov, en el qual aquest creia que l'emprèstit concedit per França a Rússia té un caràcter imperialista i en qual també el senyor Rikov impugnava la legalitat del reembossament.—Havas.

M. HERBETTE FA L'ELOGI DE KALININ

Moscou, 17. — L'ambaixador de França prop dels Soviets ha declarat als periodistes, referint-se a la seva entrevista amb Kalinin, que la conversa tingué un caràcter molt amistós i que s'ha trobat davant un home que coneix profundament els problemes del seu país i que té una clara visió de la situació política a l'estranger.—Radio.

DE POLONIA

La repressió del bandidatge a la frontera russa

Varsòvia, 17. — Segons les estadístiques relatives a l'activitat de les bandes soviètiques a la regió fronterera de l'Est hi hagué, durant els dos darrers mesos, 18 incursions a mà armada, efectuades per bandes de 5 a 30 homes; 14 casos de bandidatge individual amb transgressió de fronteres, i sis soldats polacs morts per tres fets des de l'altre costat de la frontera.

Han estat arrestats a la regió fronterera 60 bandits i espies, tres soldats sovietistes i 349 contrabandistes. — Havas.

UNA CONFERENCIA INTERNACIONAL FERROVIARIA

Varsòvia, 17. — S'ha reunit a Cracòvia una Conferència internacional de ferrocarrils, convocada pel ministre de Comunicacions polac, amb l'objecte d'arranjar certes q estions relatives a la comunicació directa entre Polònia i els seus veins Txecoslovàquia, Hongria i Austria.

La Conferència s'ocuparà també en l'establiment d'una comunicació directa entre Polònia i Itàlia. — Havas.

LA FIRA DE MOSTRES DE POZNAN

Varsòvia, 17. — El dia 3 del pròxim mes de maig s'inaugurarà a Poznan una gran fira internacional de mostres. — Havas.

EL PROJECTE DE CONCORDAT

Varsòvia, 17. — El projecte de concordat entre Polònia i la Santa Seu ha estat transmès al Collegi de Cardenals. — Havas.

DE FRANÇA

La situació Herriot es consolida

EL GOVERN GUANYA VOTS A LA CAMBRA. IMPORTANTS DECLARACIONS DEL PRESIDENT DEL CONSELL

París, 17. — Comparant les recents últimes votacions obtingudes pel Govern a la Cambra, es fa observar que els 330 vots assolits ahir, en demanar Herriot que fos rebutjada la interpel·lació sobre política general, són la xifra idèntica que havia obtingut a l'esmentada Cambra, a la sessió d'abans d'ahir.

Abans de les vacances, el dia 1 de gener, la majoria era inferior a 305 vots.

Sembla, doncs, que el Govern ha guanyat prop d'uns 25 vots, i que la situació s'ha consolidat. — Havas.

* * *

París, 17. — La Cambra dels diputats ha adoptat, aquest matí, un projecte de llei creant una oficina de prestacions en naturalesa, procedents d'Alemanya, en execució del Tractat.

Durant el debat, M. Herriot ha declarat que el Govern està disposat a oposar-se a tota política d'inflació. França—diu—es trobarà durant l'any actual davant de dificultats d'importància des del punt de vista econòmic. No obstant, malgrat aquestes dificultats, el Govern no arribarà a la política d'inflació, ni imprimirà un bitllet més. Malgrat les eventuals restriccions que la situació pot imposar-nos el Govern demanarà a la Cambra que ho subordini tot a la necessitat d'acabar amb la política dels emprèstits i de la inflació. Crec que tots sabrem complir el nostre deure amb aquells que durant la guerra ho van sacrificar tot per a la salvació del país.

La Cambra ha aplaudit unànimement les declaracions del cap del Govern. — Havas.

Les negociacions amb Alemanya

—o—

Trendelenburg torna a Berlín

París, 17. — No s'ha pogut arribar a cap resultat en les negociacions comercials franco-alemanyes.

S'espera una contestació definitiva a la notificació de les últimes proposicions franceses que el ministre de Comerç, senyor Raynaldi, va lliurar anit al president de la Comissió de delegats alemanys, senyor Trendelenburg. — Havas.

París, 17. — El president de la comissió alemanya que intervé en les negociacions comercials, ha dirigit una carta al ministre de Comerç, acusant-li rebut de la carta d'aquest que acompanyava les darreres proposicions de la delegació francesa.

El senyor Trendelenburg allegeix que la comissió alemanya s'havia posat immediatament a estudiar aquestes proposicions.

La impressió als centres oficials és una mica millor en el que es refereix a l'actitud de la delegació alemanya.

● Els pèrits alemanys, en contra del que s'havia cregut, s'han reunit amb els seus collegues francesos, tractant de la instauració de Consulats alemanys a França.

El senyor Trendelenburg ha sortit cap a Berlín amb objecte de someire a l'examen del Govern alemany les proposicions franceses. Probablement tornarà a París en els primers dies de la vinent setmana.—Havas.

ALEMANYA NO VOL QUE FRANÇA DISGUSTI A ANGLATERRA

París, 17. — El "Matin", parlant de les negociacions franco-alemanyes per al Tractat de Comerç, diu que els alemanys es van oposar a concedir un règim de favor als productes d'Alsàcia i Lorena, allegant que això podia despèsaure a Anglaterra i afegint que si els francesos obtenien el beneplàcit britànic, els delegats alemanyes s'avindrien a la pretensió francesa.

El ministre de Comerç, senyor Raynaldi, replica que França no cometria mai la indiscreció d'immiscuir-se en les negociacions anglo-alemanyes, i que pel mateix principi rebutjava la idea de provocar l'arbitratge anglès en una qüestió que concerneix només a França i Alemanya.—Havas.

EL QUE DIU LA PREMSA

París, 17. — Els diaris, comentant les negociacions franco-alemanyes, fan constar que França ha arribat a l'extrem límit de les concessions, i que la responsabilitat d'una ruptura eventual recaurà sobre els alemanys.

En general, els periòdics tenen molt poca confiança que aquestes negociacions arribin a un resultat pràctic.—Havas.

Les relacions amb Rússia Importants declaracions de M. De Monzie

París, 17. — El "Petit Parisien" ha interviuat el senyor De Monzie respecte la situació de les negociacions per a la represa de les relacions normals franco-russes.

El senyor De Monzie ha declarat que té gran importància el pròxim viatge a París d'una Comissió de perits russos, amb l'objecte d'estudiar l'expedient francès relatiu als tenedors de cabals russos. Aquesta actitud dels Soviets, avenint-se a estudiar títols i xifres representa una gran novetat en les relacions dels dos països.

Així que era condició "sine qua non", d'una reprsa normal de relacions el donar satisfacció als tenedors francesos del deute rus. — Havas.

LA RECAPTACIO DELS IMPOSTOS

París, 17. — Durant el mes de desembre de 1924 s'han recaptat per impostos indirectes 2,855 milions de francs.

La recaptació normal permanent ha ascendit a 2,729 milions, amb un augment en més de 740 en comparació amb l'obtinguda el mes de desembre de 1923.

Durant el 1924, l'augment de la recaptació pels esmentats conceptes ascendia a 5,632 milions de francs en comparació amb l'any 1923. — Havas.

EL CUIRASSAT "LIBERTE" POSAT A FLOR D'AIGUA

Toló, 17. — El casc del cuirassat "Liberté", que se n'anà a fons el dia 25 de setembre de 1911, a causa d'una explosió i que entorpia l'entrada del port de Toló, ha pogut estar posat a flor d'aigua, després de grans treballs.

El dit cuirassat serà remolcat fins les drassanes, on serà desguassat. — Radio.

UN CURS DE BALISTICA A LA SORBONA

París, 17. — Ahir, a la Sorbona, començà d'explicar el seu curs de balística el professor de la Facultat de Ciències de Sofia, doctor Ciril Popoff.—Havas.

Mort d'un professor de 52 idiomes

Washington, 17. — Ha mort a Takoma el professor Ariel, que durant dotze anys fou secretari de l'Ambaixada nordamericana a Toquio. L'esmentat senyor parlava i escrivia correctament 52 idiomes.

NICARAGUA VOL SOLDATS AMERICANS

Washington, 17. — Seguint indicacions del Govern de Nicaragua, el Govern americà consent que el destacament de soldats americans que actualment hi ha a la capital de Nicaragua, per tal de mantenir l'ordre si calgués, hi romandrà fins al mes de setembre vinent.—Havas.

LA SITUACIO FINANCIERA A PORTUGAL

Lisboa, 17. — El ministre de Finances ha presentat a la Cambra el projecte de pressupost per a 1925-26.

El dit projecte assenyala un ingrés de 1,306.195.311 escuts i les despeses pugen a escuts 1,369,758.749, donant per tant un dèficit considerable. — Radio.

LA COLLITA D'EBLAT L'ARGENTINA

Buenos Aires, 17.—La collita de blat d'aquest any puja a 5.210.000 tones.—Havas.

LES FINANCES ESTONIANES

Reval, 17. — La República estoniana està procedint a regularitzar la qüestió del seu deute amb Anglaterra, l'import del qual és de 125.000 lliures esterlines.

S'ha concertat un arranjament que comprèn quinze anualitats, amb un interès de cinc per cent. — Havas.

D'ALEMANYA

Declaracions del canceller Luther als periodistes: encara no es troba el nou ministre de Finances

Berlín, 17.—El canceller Luther ha rebut aquest matí els representants de la Premsa alemanya, fent-los una exposició de les dificultats que troba per constituir Gabinet.

Després d'haver manifestat als periodistes que el president del Tribunal de Colònia havia acceptat la cartera de Justícia, el senyor Luther ha negat la versió que han donat alguns diaris, segons la qual l'ajornament de la declaració ministerial era perquè havien sorgit serioses divergències entre els elements del nou Gabinet.

L'ajornament de la dita declaració—ha dit el senyor Luther—ha estat degut, senzillament, a la circumstància de què jo tenia interès en sometre aquest document a l'aprovació dels ministres de Justícia i de Finances, que no havien estat encara designats.—Havas.

* * *

Berlín, 17.—El senyor Reihold no ha volgut acceptar la cartera de Finances.

Segons sembla, el senyor Luther pensa oferir-la al director de l'esmentat departament, senyor De Popitz.—Havas.

POSSIBLES CANDIDATS PER A FINANCES

Berlín, 17.—Entre els possibles candidats per a la cartera de Finances hi ha, molt especialment, els senyors Reedern, ex-secretari del Tresor, i Lohmayer, alcalde de Koenisberg.—Havas.

EL PARTIT DEL CENTRE

Berlín, 17.—El partit del centre ha reelegit com a president el senyor Feherenbach. — Havas.

L'AFER TIRPITZ

Berlín, 17.—Els partits socialista i demòcrata han presentat una demanda d interpel·lació al Govern sobre l'afer Von Tirpitz.—Havas.

UNA CONTRAMANIFESTACIO COMUNISTA

Magúncia, 17.—Comuniquen de Manheim que aquest matí, a primera hora s'ha sabut que els comunistes havien acordat celebrar una manifestació pels carrers, per contrarestar la dels nacionalistes, la qual té per objecte commemorar avui el 54 aniversari de la fundació de l'Imperi alemany.—Havas.

EL LECTOR DIU...

PARERS

El senyor Francesc d'A. Pomar passa balanç de les revistes joves — "Ginesta" i "Jovent", desaparegudes; "Art Novell", que encara surt; "L'Avançada" i "Joventut Catalana", més recents—; creu que cal ajudar a "Art Novell", mirant-la.

El senyor Jordi Montsant, de Madrid, demana la publicació periòdica amb gravats i informacions de les obres en construcció o en projecte que hi hagi a Barcelona, perquè allò que més interessa als catalans absents és la grandesa de la capital de llur país.

El senyor Pere Rossellò diu que sobren revistes joves i falta jovent; tanmateix tantes de festes tantes de sardanes, tanta de xirinola diuen molt poc a favor d'un poble amb aspiracions de grandesa. Ballant, saltant i rient—diu—, que és la vida estúpida de bona part del nostre Joventut, no s'oblé res.

TIRANT LO BLANCH

Senyor director:

Com sigui que tenia entès que la famosa obra de cavalleria "Tirant lo Blanch" era fonamentalment catalana he restat sorprès en llegir en la dedicatòria que de l'esmentat llibre en fa el seu autor, mossèn Johanot Martorell, al príncep Don Ferran de Portugal, les següents paraules, referint-se als actes del cavaller Tirant: "E com la dita historia e actes del dit Tirant sien en lengua anglesa..."

Més endavant, Martorell explica que, a petició de l'esmentat príncep Ferran, tradueix l'obra de l'anglès al portuguès, i, al mateix temps, ens publica una versió "en vulgar lengua valenciana, per co que la nació yo so natural e en pura alegrar e molt ajudar per los tants e tan insignes actes com hi son". Paraules textuals.

Així, doncs, sembla que "Tirant lo Blanch" és una obra anglesa traduïda al català per mossèn Johanot Martorell i Martí Johan de Galba.

Desitjaria que qualsevol dels ilustrats col·laboradors d'aquesta secció m'ho aclarís.

Andreu Rendel

EL SENYOR

En Ramon Sarsanedas Marondo

morí ahir a la ciutat de Vich, víctima d'un accident

havent rebut els Auxilis Espirituals

(A. C. S.)

La seva apesarada família: vídua Antònia Oriol, fills, pare polític, filla política, nét, germans polítics, nebots, cosins, i la seva fillola, en fer avinent a llurs amics i coneguts tan trista nova, els preguen que dediquin al difunt un record piadós. L'enterrament tindrà lloc avui, a les 3 de la tarda, sortint de l'Hospital de Vich.

NONELL GERMANS
CANVI : VALORS : CUPONS
Rambla del Centre, 16

LA MUSICA

LICEU

"LA FLAUTA MAGICA"

Estrenada a Viena fa prop d'un segle i mig questa obra mestra de Mozart, dijous passat en fou donada al Gran Teatre del Liceu la primera representació. Sembla que ja era hora.

El lector coneix, de segur, la història d'aquesta òpera i les circumstàncies en què fou escrita. No cal, doncs, insistir gaire en aquest punt, però no serà inoportú resumir-lo breument.

La partitura de "La flauta màgica" fo uescrita per encàrrec de l'autor del llibre, Emmanuel Schikaneder, actor i director d'un teatre de fira dels voltants de Viena, que volgué fer una temptativa per aixecar els seus negocis, que sembla no anaven per gaire bon camí, explotant el gust i les aficions del públic vienès d'aleshores amb una atracció de primer ordre.

Aquest llibre fou extret de primer antuvi d'un conte de Wieland titulat "Lulú o la flauta encantada", que es prestava a la composició d'una brillant "feerie", i lliurat així a Mozart.

Un confrare, però, de Schikaneder, sembla que havia descobert la mateixa mina, i donava al seu teatre, un darrera l'altre, "pastiches" del conte esmentat. I aquesta competència obligà Schikaneder a modificar diferentes vegades el projecte primitiu.

El llibre extraordinari del francès Terrasson "Sethos, història de l'Egipte antic", caigué en les seves mans i li fornì matèria abundosa per refer l'assumpte i complicar-lo amb les fantàstiques descripcions que li trobà dels misteris d'Isis, amb el simbolismes de tota mena, i, sobretot, amb les explicacions de grans cerimònies que evocaven els rites de la masoneria, moda que en aquell moment era ben oportú d'explotar.

De la "combinació" d'aquests estranys elements en sortí una fantasia absurda i incoherent, en la qual tot es barrejava amb una confusió irritant. Mozart, però, no es mostrà exigent. El seu geni, capaç de transfigurar-ho i ennoblir-ho tot, s'emparà d'aquest galimatías, i enlairant de cop l'anècdota insubstancial al pla de la pura concepció poètica, transformant el pseudomisticisme "bord" i ridícul de les iniciacions i misteris en expressió íntima i sublim d'un esperit profundament religiós, recreant i precisant amb una gràcia delicada els caràcters d'uns personatges abans grotescos i estrafalaris, ens donà la més bella invenció del sòl formidable enginy, plena de sentiment humà, i el més meravellós model d'un gènere i d'un estil.

I recordant ara les circumstàncies que voltaren la seva elaboració, cal remarcar—car l'observació projecta sobre la figura de Mozart un esclat sobrenatural — que aquesta gran creació en la qual s'escampa i corre generosament la inspiració, més fresca i més pura que mai, i totes les facultats en meravellosa convergència semblen arribar a la màxima tensió; aquest inigualable poema que desprèn una sentor inefable de serenitat i tranquil·lí confiança i suggereix el més càndid optimisme, cal remarcar que correspon als darrers anys de la vida de Mozart, i fou escrit en els moments anguniosos que el pressentiment de la mort pròxima oprimia el seu esperit i planava damunt la seva sensibilitat amb un ressò sinistre.

El tremp excepcional de la seva ànima, amb tot, no s'alterava. Poc abans havia escrit: "La mort és el veritable objecte final de la nostra vida. Des d'alguns anys ençà, he arribat a familiaritzar-me talment amb aquesta veritable i millor amiga de l'home, que la seva imatge, no tant sols no té per a mi res d'esgarrifós, sinó que, al contrari, és ben calmant i ben aconhortadora. Jo dono gràcies al bon Déu d'haver-me concedit aquesta felicitat. Mai me'n vaig al llit sense pensar (encara que soc tan jove) que potser a l'endemà ja no existiré." I encara en una lletra a un amic, escrita pos després d'haver acabat la "Flauta màgica": "Sento que l'hora sona. Vaig a expirar. He acabat abans d'haver gandit del meu talent... Serà el que plagui a la Providència..."

I com si aquestes reflexions abrandessin en ell més forta que mai la febra del treball, es lliurava, avar dels minuts, a una tasca intensíssima, de la qual res ni ningú no podien separar-lo.

Així aquest elegit responia a la tràgica amenaça del destí amb un cant joiós d'esperança, transformant la imatge de la mort en visió lluminosa i ofegant l'amargo malenconia amb un somriure serè, animat de divina gràcia. I pen això Berlioz, i proposàvit le les escenes religioses de "La flauta màgica", pogué exclamar: "Cinc fragmens, cinc miracles... Hom es troba al llindar de l'Infinit!"

Seria impossible esmentar i fer remarcar les innombrables bellesès d'aquesta partitura sense seguir una per una totes les seves pàgines. Plena de novetats i audàcies i "anticipacions" i imprevist, ofereixen el més admirable equilibri de tots els elements.

Els trets característics, la fesomia precisa de cada personatge, són dibuixats i subratllats prodigiosament, i cada situació és expressada de manera definitiva, amb tot l'ambient i tot el color peculiars i amb el més fort caràcter de veritat.

Es incomparable la gràcia dels primers episodis, en els quals intervenen Tamino, Papagend i les Dames de la Reina; plenes de noblesa, imposants per la profunditat de sentiment, les escenes en què apareix Sarastre; d'una gran originalitat i expressió lírica la ntervenció de la Reina de la Nit; d'una comicitat elegant i exquisida les sortides de Monòstatos; inigualable en la seva simplicitat, però d'intensa vibració, l'expressió del sentiment amorós de Pamina.

A l'orquestra les meravelles se succeixen també sense interrupció. Arreu circula una vida exhuberant, i els més delicats matisos i les més vigoroses pinzellades mantenen sempre encisada l'atenció. Hom no pot imaginar res de més delicat i aristocràtic que els comentaris als cants de Pamina i Tamino, ni de més grandiós, malgrat la llur sobrietat, que als acompanyants als grans chorals.

Pel que es refereix a la interpretació i presentació d'aquest "capolavoro", hom podia esperar que es faria un esforç digne de la seva importància, car la responsabilitat de l'empresa era ben seriosa. L'esforç s'ha realitzat, sens dubte, però cal confessar que ha estat insuficient.

El conjunt d'artistes als quals foren confiades les parts principals, es manifestà de bon tros inferior a la tasca, i alguns d'aquests artistes no arribaren ni a assolir un to de discreció tolerable. Només el senyor Marowskq ("Sarastre") es defensà dignament en el seu paper; però tots els altres apareguen completament desencaixats i indiferents a l'esperit de la música i al caràcter de llurs parts. Amb tot, és apreciable la bona voluntat que mostraren les senyores Dahmen ("Pamina") i Jolk ("Reina de la Nit"), i el senyor Wiedemann ("Papageno"), que no estalviaren els esforços per reeixir.

L'actuació del mestre Weingartner en aquesta obra hem de dir que també ens ha decebut bon xic. L'eminent director ens ha donat en altres tasques que recordem amb goig proves del seu talent que hem elogiat amb entusiasme; però la seva interpretació de "La flauta màgica" no ens plagué i ens semblà fonamentalment equivocada. El respecte escrupulós i la severitat d'estil que solen ésser norma d'aquest mestre en totes les seves actuacions, són certament qualitats excellents, i són qualitats indispensables a tot artista seriós. Cal, però, saber-ne fer un ús adequat, i cal, sobretot, no negligir-ne d'altres tan importants com aquestes i cercar d'equilibri de totes. En la recent actuació del mestre Weingartner no l'hem pogut observar aquest equilibri, i encara les facultats de l'eminent director han semblat estar al servei d'un criteri massa rectilini i inflexible, mancat de l'agilitat indispensable per adaptar-se a les exigències de cada cas particular i poc comprensiu de les valors que existeixen fora de la gràfica estricta de la partitura.

El mestre Weingartner dijous passat, feu una aplicació rigorosa de principis que no sempre es pot practicar amb la mateixa oportunitat, deixà sonar sempre l'orquestra amb un to de discreció, gairebé de timidesa, que no permeté apreciar els matisos de colorit, i tota la trama instrumental està dins la vaguetat d'una penombra freda i inexpressiva, a través de la qual fou impossible de reconèixer les línies precises, la vivent oposició de contrastos i la gràcia lluminosa de l'estil mozartiú.

Digneim que Mozart no hi fou per a res aquesta representació, a despit de l'evocació del bust que presidia l'orquestra.

La "mise" en escena de "La flauta màgica" no presentà cap caire defensable. El decorat és solemnement dolent, i ofereix encara la particularitat d'empitjorar des del començament al final.

El vestuari, exceptuades algunes combinacions que lluieixen les primeres parts, i que resulten acceptables, és del més extraordinari que hem vist.

L'estil és lliure i complicat, i s'hi troben les evocacions més inesperades. Sobretot aquells uniformes d'infermeres o dames de la Creu Roja que ostenten les choristes, són suculents.

El públic acudí al teatre amb entusiasme sincer, i en sortí visiblement decebut. La culpa, certament, no és de Mozart.

X.

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Dia de 17 gener de 1925

1. SITUACIO ATMOSFERICA GENERAL A LES 7 DEL MATI. (Observacions d'Europa, Nord d'Africa i Atlàntic, rebudes per telegrafia sense fils):

Domina a tot l'occident europeu el règim anticiclònic, essent el temps bo, especialment a la Península Ibèrica.

La zona de boires comprèn tot França i gran part d'Alemanya.

2. ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES 8 DEL MATI. (Observacion sde la Xarxa Meteorològica Catalana, comunicades per telèfon):

El temps a Catalunya és bo, excepte a les provincies de Lleyda i Tarragona, on existeixen abundants boires baixes.

La temperatura màxima ha estat de 19 graus a Figueres i la mínima de 6 graus sota zero a Manresa.

3.—VENTS SUPERIORS A BARCELONA. Sondatges de l'atmòsfera lliure a les 13:

Altitud en metres:	250,	500,	1000,	2000,	3000,	4000,	5000.
Direcció:	E.	ENE.	NE.	NNW.	NNE.	N.	N.
Velocitat en metres per segon:	4,	3,	4,	2,	8,	13,	22.

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7, 13 i 18 hores

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 775'8, 775'9, 776'5 milímetres; 1034'3, 1034'5, 1035'3 milibàrs. — Termòmetre a l'ombra (sec): 8'9, 14'7, 12'8. — Termòmetre a l'ombra (humit): 6'8, 11'1, 11'0. — Humitat (centèssimes de saturació): 73, 61, 79. — Direcció del vent: ESE., calma, calma. — Velocitat del vent: 1, 0, 0. — Estat del cel: quasi serè, serè. — Classe de núvols: cirrus; cirrus.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima: 17'2. — Mínima: 5'0. — Mínima arran de terra: 3'8. — Oscil·lació termomètrica: 12'2. — Temperatura mitja: 11'1. — Precipitació aiguosa, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data en milímetres d'espessor, o sigui en litres per metre quadrat: 0'0. — Recorregut del vent en igual temps: 85 quilòmetres.

LES SARDANES

Avui, diumenge, a les cinc de la tarda, indrà lloc a l'estatge del Centre Moral de Poble Nou (Passeig del Triomf, 53) una audició de sardanes, a càrrec de la cobla Barcino, la qual executarà el següent programa:

"La deixa flaires", Blanch; "La reina de les flors", Serra; "Margaridó", Molins; "Capvesprada", Granados; "La barca", Morera; "Regalins del cor", Bou.

* * *

Avui a dos quarts de deu de la nit a l'estatge de l'Orfeó de Sans tindrà lloc una ballada de sardanes, executant la llosejada cobla Antiga Principal de La Bisbal el següent programa:

"Maria Rosa", Serra; "Encisera", Pujol; "Cecilia", Juncà; "Neu rodona", Serrat; "Camperola", Toldrà; "Els infants canten", Serra (P.).

Avui, diumenge, a les deu de la nit a l'estatge de l'Orfeó Graciene (Astúries, 83) hi haurà una selecta audició de sardanes, organitzada pel Grup sardanista de l'esmentat ciutat, havent confiat l'execució del següent programa a la prestigiosa cobla Barcelona:

"La noia matinera", Blanc; "La molinera de Flassà", Juncà; "L'hostal de la Peira", Toldrà; "Vallençana" (estrena), Jordà; "Les nenes de Ripoll", Serra; "La festa major", Morera.

* * *

Per a avui, diumenge, a les onze del matí, l'entusiasta Foment de la Sardana de Barcelona ha organitzat una extraordinària ballada de sardanes a la pintoresca plaça de la cascada del Parc de Barcelona per la notable cobla Barcino, la qual executarà el programa següent:

"La cançó del taper", Casademont; "Totes volen hereu", Pep Ventura; "L'alegre companyia", Manén; "Puigcerdà", Serrat; "Maria", Juncà; "Nit de Sant Joan" Morera.

— Dissabte vinent, dia 24, tindrà lloc a l'Orfeó Graciene un concert de sardanes a càrrec de la prestigiosa cobla empordanesa La Principal de Perelada, la qual executarà un selecte programa dels nostres més notables compositors.

* * *

Avui, diumenge, a les deu de la vetlla extraordinària audició de sardanes a càrrec de la cobla Cathalonia, al local de "Llona Park", organitzada per l'Agrupació Sardanista de Barcelona.

La vida provincial

L'HOSPITAL D'ARENYS

Fa ja uns quants mesos que funciona l'Hospital Xifré, d'Arenys, a càrrec de la Mancomunitat, amb un administrador, un metge i un porter, per bé que de moment no hi ha ningú en curació, segurament a causa d'haver estat cedit per atendre malalts i ferits de l'exèrcit d'Africa.

A l'entorn de l'etern problema

Cada vegada que en les altures governamentals s'agiten aires de renovació i optimisme vers els problemes de la nostra ensenyança, eternament irresolubles i com damnats de fatídica malastrugança, hom no es pot sostreure a la fàcil credulitat d'imminents i enyorades solucions.

Recentment s'ha celebrat a Madrid una Assemblea de catedràtics clamant per la prompta provisió de les vacants sotmeses al trist destí de les acumulacions i subjectes, de vegades a una molt heterogènia competència científica, quan arreu dels pobles cultes les reformes de l'ensenyament vénen proclamant ingènuament que la valor i rendimentació màxima de formació i instrucció està en mans de l'especialista, s'ha clamat també per la digna remuneració del professorat que no ha d'atendre altres inquietuds que les seves altes preocupacions de la ciència a què es consagra. Aquests dies, també, s'està ultimant a la nostra ciutat, amb sincer i esperançador entusiasme, el Congrés d'estudiants catòlics. Tots els seus actes, tant pel zel de les ponències com pels homes de sàvia disciplina que hi han collaborat, deixen augurar el salvador desvetllament dels nostres escolars vers la compenetració i valoració dels més alts interessos de la seva vida de les aules. Més totes aquestes decisions, per més estimades que siguin, són, a pesar de tot, realitzacions de marge i perifèria, car en el fons resta sempre irresolt i enigmàtic el problema cabdal i substantiu de tota la nostra ensenyança, majorment de l'ensenyança secundària i universitària, a que especialment ens referim en aquestes consideracions.

Anys enrera, en els inquietadors interrogants que planen sobre els nostres afers de cultura i educació, varen agitar-se esporàdicament alguns esforços i intents de millorament i reforma més ben intencionats que plenament madurats i encertats, i va plantejar-se i discutir-se i legislar-se una autonomia universitària, una radical reforma del Batxillerat, el text únic i altres tantes qüestions que s'han anat esfumant amb la daurada vaporositat d'ensomnis irrenyizables. I les coses segueixen com abans, i fins i tot en aquests moments que es plantegen solucions docents de tan alta transcendència no s'ha inquietat ja ningú per la preocupació i modificació de la reconstrucció sistemàtica dels nostres plans i procediments d'ensenyança paral·lelament de les nostres més modernes i palpitants exigències ciutadanes, industrials i culturals, car l'experiència clarísima de cada dia va fent més colpidora la veritat que l'afer docent es deu produir correlativament a les necessitats de la vida. Per això cal no ésser confiats ni pessimistes, però subsisteix el problema agreujat de proves i capgirells, sempre disposat a reproduïr-se amb més acritud.

Pensem que si la reforma de Bérard en la Segona ensenyança de França i la de Giovanni Gentile a Itàlia en 1923 — les dues posicions que millors ens afiniat poden tenir amb nosaltres — va agitar la controvèrsia a l'entorn de la constitució de la Segona ensenyança a base dels estudis clàssics i de l'especialització tècnica, per a nosaltres sorgiren llavors i palpiteu encara amb relleu agudíssim aquestes posicions del problema. Cal parlar d'una revolució i reforma del Batxillerat vers el tipus humanista o vers el tipus tècnic? O bé pot trobar-se una encertada solució concordant i d'admirable germania entre els dos extrems igualment particularistes i exclusivistes. Pensin els nostres utilitaristes i tècnics professionals que els clàssics grecs i llatins en mans dels nostres estudiants com a valor de la formació i desvetllament espiritual llur no vol dir una nova esclavització a la *gramatocràcia* ni a l'estèril discussió de vells *pragmatismes*. No. L'humanisme en les nostres aules ha d'ésser la forta armadura i el tremp pels joves intellectuals, la capacitació llur pels superiors esforços i dificultats del saber, aquella sana visió i amable interès que sap aportar la benvolença i escalf a les diverses creàcions de l'esperit i la indústria humana. Pensin que aquesta prèvia iniciació clàssica de situació i equilibri intellectual ha de preparar els camins a la tècnica i especialització; que els més transcendentals problemes de la ciència tenen les seves arrels en els venerables genis de Grècia i Roma.

I concedint després — en la segona etapa del Batxillerat — una veritable importància a l'especialista ja en les arts liberals ja en les disciplines tècniques i professionals — en el més modern sentit de la seva integral formació—, caldria pensar després en la més radical i definitiva transformació de les escoles industrials, d'oficis, experimentals i també de les nostres universitats científiques i literàries, conseqüència lògica de la primera i bàsica funció docent.

I mentrestant el problema resta irresolt cuidem més d'estudiar-ne la seva definitiva realització per quan vingui l'hora oportuna, que res s'hi guanya d'agombolar-lo amb les nostres recances i estèrils lamentacions.

Bartomeu Oliver

EL GOVERNADOR

El general Milans del Bosch, com a gairebé li és habitual, rebé ahir, tarda i nit, els representants periodístics.

Res d'interessant tingué, però, per comunicar, i així ho manifestà en rebre'ns a migdia.

Pregà tantmateix, aprofitant l'avinentesa, que féssim constar que els bitllets a preus reduïts per anar a Madrid amb motiu de l'homenatge que hom projecta per al dia 23, només són per a cutitats i no per a particulars.

Després, com de sobretaula, el governador demanà si els periodistes anirien corporativament a Madrid per assistir a l'homenatge de referència, i vist que aquests respongueren en sentit negatiu, insistí sobre la conveniència de fer el viatge, perquè, segons el seu parer, "Catalunya ha de echar el resto" davant de l'acte que hom prepara.

El senyor Milans del Bosch insistí, en acomiadar-se, sobre la necessitat que els repòrters expressessin als directors dels respectius diaris el parer que havia manifestat.

Al vespre, el governador es limità a repartir una fulla amb els noms de diversos industrials penyorats, i a dir que, convidat pel Cos Consular, se n'anava a sopar al Ritz.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

CRONICA JUDICIARIA

Assenyalaments per a demà

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.— Falset. —Comiat: Joan Porqueras contra Antònia Farré.

Universitat.—Menor quantia: Joan Batlle contra Cormera germans.

Sala segona.—Concepció.—Major quantia: Alexandre Germans contra Alexandre Lerroux.

Drassanes. — Menor quantia. Florentina Cartini contra Josep M. Pereyra.

Llotja. — Major quantia: R. Martínez contra La Dusseldorf.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera.—Drassanes. Un oral per furt conra Carme Vila, i un altre oral per temptativa de robatori contra Brauli Pérez i un altre.

Secció segona. — Universitat. Dos incidents per usurpació de nom comercial.

Mataró.—Dos orals per robatorii contra Antoni Torrent i Joaquim Marcó, respectivament.

Secció tercera.—Sud: Quatre orals per dispars, suborn, lesions i furt contra Joaquim López, Lluís Maristany, Benet Herrera i Jaume Juaner, respectivament.

DETENCIONS

Ahir foren detinguts: Francesc Portes López, reclamat pel Jutjat de l'Audiència; Joan Guevara Ros, per haver fet amenanaces de mort; Antoni Garcia Sargullo, per haver furtat una cartera.

DENUNCIA

Emília Farré ha denunciat que havien entrat lladres a casa seva, enduent-se'n 500 pessetes.

REGISTRES

Ahir es féu un registre a una casa dels entorns del Parc.

Hom s'incautà d'una màquina d'escriure i roba, procedents de robatoris.

ADVOCAT QUE ES VA A DENUNCIAR

Ahir es presentà al Jutjat de guàrdia un advocat dient que l'agafessin i el traslladessin a la presó, car havia expedit participacions pel sorteig del dia 2 d'aquest mes, sense tenir el bitllet, el qual ha sortit premiat.

Es creu que es tracta d'un cas patològic.

El mateix advocat, temps enrera diguè que havia malversat diners de les seves filles, cosa que no era veritat.

Del crim d'abans d'ahir

ES TRACTA D'UNA BANDA DE FALSIFICADORS?

Joaquima Alcayne Bielsa, assassinada abans d'ahir, al matí, al carrer de Viladomat, tocant al d'Aragó, vivia al carrer de l'Est, número 15. Se suposa que tenia relaciones amoroses amb el seu assassí, Vicents Mateo Ruiz, vidu, el qual vivia amb una filla de 18 anys al carrer de Viladomat, 173, pis primer, porta D.

Abans d'ahir mateix fou detingut Tomàs Valero Bondía, que hom creu complicat en l'afer. Aquest individu era molt amic de la Joaquima i havia fet negocis amb el Mateo.

Durant dabans d'ahir i ahir el jutjat prengué declaracions a diverses persones. Ahir féu entrar a declarar al Mateo; la declaració durà molta estona. Digué que havia fet la mort involuntàriament, després d'una violenta discussió; el que el posà fora de si fou la gelosia, que li ocasionà el Valero. Aquest, en les seves declaracions, negà la més mínica intervenció en l'assumpte.

El jutge ha fet examinar els 33 bitllets de mil pessetes que la Joaquima duia a la mà en ésser agredida. Hom assegura que tots són falsos.

No se'n sap res encara, però tot fa semblar que es tracta d'una banda de falsificadors de bitllets de Banc. Se sospita si els fabricaven el Mateo i el Valero al taller de dibuixant que el primer té a Horta, i es valien de la víctima i de la filla del Mateo per fer-los circular. S'han fet registres al taller; no en sabem encara els resultats.

LA TIPICA FESTA DE SANT ANTONI

Com de costum, ahir se celebrà amb tota esplendor la festa de Sant Antoni Abat i els "Tres Tombs".

A la capella dels Escolapis l'acte de benedicció de les cavalleries fou lluidíssim; començà a les nou. Ho contemplà un nombrós públic.

A les deu se celebrà una solemne funció religiosa a la capella de la Casa de Caritat, predicant el Pare caputxí S. Pio.

Els típics "Tres Tombs" feren goig de debò. Recorreguèren bona part de la ciutat, saludant les autoritats. Circularen també altres grups, amb els cavalls adornats, i algunes carrosses molt notables.

Al Reial Polo Jockey Club es va celebrar una elegant festa hípica, amb els cavalls ricament engalanats.

CRONICA DE CULTU

INSTITUT DE CULTURA I BIBLIOTECA POPULAR DE LA DONA

Secció Permanent de Religió i Culte.—Diumenge, dia 18, a les missa resada de Comunió.

Secció Permanent d'Educació i Instrucció.—Diumenge, a dos de cinc, lliçó de cuina casolana. les sis, En Francesc Flos i Ca donarà una conferència amb el "Anecdòtica cultural". El dia 2 farà la visita instructiva a les degues Alella Vinícola. Per aci hi caldrà inscriure's prèviament les oficines de les Seccions per nents. La inscripció quedarà da dimarts vinent, a les sis de tarda. Queda oberta la matrí pel tercer curset de dacctilogra que començarà el dia 3 de febre

Secció Permanent de Relació Treball.—Diumenge, a les onze, ferència mensual dedicada a les quígrafes. En Joan Bonna enrotllarà el tema "Tribunals per nois". Es recomana l'assistència pecialment a les inscrites a Be de Treball.

Secció Permanent de Cerimò i Festes.—Els dies 23 i 24, de vuit de la tarda, es despatxaran trassenyes pel concert de cant el dia 25 donarà la senyoreta ria Josepa Regnard a la sala de tes de l'Institut.

Classe de cuina popular (Dies ners, de vuit a nou del matí).

Llista de la setmana: dilluns, a la "Trianon; dimarts, sarsuela peix; dimecres, ronyons a la "T bigó" i croquetes de gallina; di patates a la "Chester" i col a la "romana"; divendres, pit gallina a la "neva"; dissabte, "D dé cake".

Nota. — Poden assistir a tes lliçons totes les que ho des tant si són sócies com no de l'I titut, satisfent o'25 pessetes per tiquet que se'ls lliurarà abans de trar a la classe.

Secció Permanent de Biblio Circulant i Pública. — Llibres centment adquirits:

"Anatomia artística humana", Fri Thompson.

"Mireia", Frederic Mistral.

"La Fontaine", Edmon Pilou.

"L'inspector", Nicolau Cógol.

"Auswahl Deutscher Gedichte Echtermeyer.

"Lettres 1841-1866", Baudelaire.

"Les precioses ridícules", Molière

"Contabilidad Comercial", Prat Aymerich.

ATENEU ENCICLOPEDIC POPULAR

La Secció Alfabetista de l'Ateneu Enciclopèdic Popular prosseguint la seva campa contra l'analfabetisme, obre nou curs, completament gratuït, de la classe de primera lleres per a adults d'ambdós sexes que hom donarà tots dies, de vuit a nou de la vetlla.

L'esmentada Secció prega les persones de sentiments humanitaris de fer arribar a coneixença dels infants d'edat trucció elemental la facilitat que hom els ofereix per aprendre de lletra.

INSTITUT D'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

Bases per a la provisió de places d'assistents als Laboratoris de l'Institut d'Orientació Professional.

L'Institut d'Orientació Professional, en complir la missió que li està encarregada, realitza diversos treballs de laboratori. Aquests treballs tenen una importància molt notable en les seccions mèdico-antropomètrica i físico-psicomètrica, de manera que aquells laboratoris poden considerar-se com un seminari d'investigacions científiques.

L'Institut cada semestre convoca un concurs perquè les persones que per afinitat professional o per afició, desitgen assistir diàriament a les sessions de treball dels dits laboratoris poden obtenir un títol d'assistent que els permeti el lliurement durant les hores prèviament es designin.

Havent acabat el dia 31 del mes passat el termini concedit als assistents del semestre vent, la Junta de l'Institut fa pública la Convocatòria següent:

Bases. — a) S'obre un concurs per proveir quatre places d'assistents de laboratori a l'Institut Professional, dues al laboratori mèdico-antropomètric i dues per al psicotècnic.

b) El càrrec serà només per sis mesos i donarà dret a assistir diàriament i gratuïtament a totes les pràctiques i treballs que es facin als dits laboratoris; a fer experiències i servir-se dels aparells durant les hores de funcionament, sota el control dels tècnics que actualment regeixen els laboratoris, i a rebre totes les publicacions de l'Institut.

El semestre d'assistència comptarà des de primer de febrer a 31 de juliol. Acabat l'exercici els assistents que hagin exercit bé el càrrec i que realitzin un treball d'investigació personal per a l'Institut, podran obtenir un certificat que els acrediti. Per a l'obtenció d'aquest certificat caldrà que presentin una memòria en la qual doni compte dels treballs d'investigació per a l'Institut que hagin verificat.

Per optar a l'assistència seran condicions precises: tenir 21 anys; ésser mestre o llicenciat en medicina o posseir

títol d'estudi d'ensenyament superior relacionat amb les tasques que realitzen els laboratoris. També podran presentar-se a concurs els estudiants de medicina sempre que tinguin aprovats els quatre primers anys de la carrera.

Les instàncies hauran d'ésser adreçades a la Direcció (carrer de Sant Honorat, 5, principal), acompanyades de les certificacions acreditatives fins el dia 31 de gener d'enguany.

CAL CULTURA

Aquests dies alguns escolars han celebrat l'Assemblea dels Estudiant Catòlics, que ha servit per actualitzar extrems interessants, entre els quals sobresurt el reconeixement que s'ha fet de la necessitat dels estudis clàssics. S'ha evidenciat que a la joventut de Catalunya li cal cultura.

El defecte del nostre país és, d'una banda, la manca de fonamental cultura, i, d'altra, la precipitació: veiem escriptors joveníssims que sense cap previ treball d'adquisició de cultura, fan poesia i prosa; meravella de veure que alguns autors volen traduir del grec o llatí i no saben les més notables nocions filològiques. Sembla que tinguin por de tardar massa a produir i a ésser personatges.

Per fer obres positives no cal ésser jove, baldament Schopenhauer hagi dit que tota obra genial ha estat produïda abans que el seu autor tingués trenta anys: per desenrotllar bé l'activitat productiva, el que es necessita és cultura.

La manca d'afició científica es causa que en una cultura es produeixin només valors locals, però no universals; i evidentment dóna més importància a un poble un valor universal, que no una sèrie de poetes o artistes locals.

Si volem que Catalunya faci parlar els pobles d'altres terres, preparem valors, i per a això cal cultura.

J. C. i O.

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

Al Centre Excursionista de Catalunya, avui, diumenge, a les set del vespre, el senyor N. Vilaseca continuarà la sèrie de vetllades organitzades per la Secció de Fotografia, presentant una nombrosa i interessant col·lecció de projeccions sobre "Un viatge per Itàlia".

L'EXPOSICIO DEL LLIBRE ALEMANY

Procedents de Leipzic han arribat a Barcelona els ilustres senyors Max Jeder i Ricard Linnemann, president i tresorer, respectivament, de l'Associació de Cases Editorials, per organitzar i dirigir l'Exposició del Llibre Alemany, la inauguració de la qual tindrà lloc, com és sabut, el vinent dimarts.

I més d'aquests dos senyors, ja fa mes quants dies que és a Barcelona, pel mateix objecte, el bibliotecari de la "Deutsche Bucherei" senyor Praesert.

Em han assabentat que en la dita Exposició hi haurà un saló especial dedicat només a les publicacions i llibres de música.

LA "REVISTA DE POESIA"

Les nombrosíssimes subscripcions que es reben a l'Administració d'aquesta nova revista monogràfica superen sensiblement, els càlculs dels seus fundadors. A últims de mes sortirà el primer número, amb 64 pàgines de text. Publicarà articles, poemes, notes de crítica, cròniques i traduccions de Josep Carner, Guerau de Liost, M. Capdevila, Rosend Llates, J. M. López-Picó, Melchor Font, J. M. de Sagarra, Carles Fabra, Clement, Anna-Maria de Saavedra, Millàs-Raurell, Marian Manent, J. Maria i Ferro i J. Gutiérrez-Gili.

Per subscriure's a la "Revista de Poesia" cal adreçar-se a la Llibreria Catalana, Rambla de Catalunya, 125.

NOVES RELIGIOSES

Culte de Maria.—Nostra Dona de l'Esperança, a la seva capella.

Adoració nocturna.—Torn de la Sagrada Família.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori.—Torn de Santa Gertrudis i Santa Brígida, a la capella de l'Escorial.

DEL BISBAT

Ha ingressat a l'Orde Dominicana en el Noviciat que la dita Orde té a Solsona l'avantatjat jove d'Olot Josep Maria Garganta.

— Ha estat nomenat vicari d'Abelló Joan Jorba.

—Avui es predicarà en aquesta Catedral el doctor Vilaseca.

— Havent-se de practicar algunes reparacions a l'església de Mont-Sió, des d'avui queden tancades les portes de l'esmentat temple.

PARROQUIA DE SANTA MARIA DE SANS

Preparant-se per al dia de la solemne inauguració de l'altar i imatge a la Verge de Montserrat que tindrà lloc el diumenge dia 8 de febrer vinent, cada dia a les set del vespre a l'església parroquial de Santa Maria de Sans té lloc l'assaig per un estol de devots de la Moreneta, de la Missa gregoriana "Fons bonitatis", que es cantarà pel poble al dia de la benedicció del nou tron que la nostra Regina i Mare vol tenir a la nostra església per rebre els obsequis dels seus fidels devots. Queden convidats tots els devots de la Moreneta.

ESGLESIA DE BETLEM

Com a tribut pietós a la memòria de l'insigne P. Gracià Martínez, de l'Orde dels Agustins, que en vida fou fervent admirador de la Lluita contra la Mortalitat infantil, la Junta d'aquesta associació ha acordat la celebració de dues misses en sufragi de l'etern descans de la seva ànima, que tindran lloc dimecres vinent, a dos quarts de dotze i a les dotze, a l'altar del Santíssim Sagrament de l'església de Betlem, a les quals queden invitats els subscriptor de la Lluita, de la revista "Mujer y madre" i tots els admiradors de l'Ilustre finat.

LLIGA ESPIRITUAL DE LA MARE DE DEU DE MONTSERRAT

Es posa a coneixement dels socis i altres fidels que cada dissabte assisteixen a l'església de Sant Just a la Visita Espiritual dedicada a nostra Patrona, que des d'ara es farà a dos quarts de vuit del vespre, en lloc de tres, com s'havia fet fins a la data.

PARROQUIA DE SANT PAU DEL CAMP

Diumenge, 18.—Conclusió de la Santa Missió i festa espiritual de la Nissèmia.

Amb motiu de l'acabament de la Santa Missió que s'ha predicat en aquesta parròquia, se celebrarà una diada eucarística de reparació al Sagrat Cor de Jesús, especial per a la Nissèmia, amb els cultes següents: A les vuit, Missa de Comunió general, amb prèdica per un dels pares missioners. A les deu, s'exposarà Nostramo, el qual quedarà de Manifest fins acabada la funció de la tarda; vetlla al Santíssim els torns de l'Apostolat, tot seguit després de l'exposició, se celebrarà solemne ofici; a les onze visita espiritual a la Verge de Montserrat; a les dotze, Explicació d'un punt doctrinal, pel P. Bolós, S. J.

A un quart de quatre, acte de reparació pels noms i noies del Catecisme; a dos quarts de cinc, Visita al Santíssim. Trisagi cantat alternant el poble amb la capella de música, sermó pel reverend P. Bolós, S. J.

Després de la funció, reunió de cobradors i cobradores al despatx parròquia.

Dilluns, dia 19, a les set, exercicis del dia 19, dedicats a Sant Josep.

Dissabte, a les set, Sant Rosari per les ànimes del Purgatori.

ELS TEATRES

ELDORADO

Comiat de Ramoneta Rovira

Debut d'Angeleta d'Artés

Avui acaba la seva actuació la gentil cançonetista Ramoneta Rovira.

Per tal de solemnitzar la funció de comiat i a l'ensemps complaure els nombrosos admiradors de l'esmentada cançonetista se celebraran avui, diumenge, tres sessions extraordinàries: a dos quarts de quatre de la tarda; a les sis, i a les deu de la nit, projectant-se la formosa pellicula "Cançó d'amor", interpretada magistralment per l'atur Constance Talmadge, i totes les atraccions de la casa: els excellents Zacchini; les ballarines Favorites; Castèlia Romero; l'humorista Delfí i Ramoneta Rovira.

Demà, dilluns, debutarà la notable artista Angeleta d'Artés, la qual és força coneguda com a cançonetista i violinista.

La Novel·la Estrangera

Direcció: VENTURA GASSOL

PUBLICA aquesta setmana

EL CINC D'ESPASES

de Chesterton, trad. de **C. A. Jordana**

amb coberta en colors de Segrelles.

De venda a les llibreries i quioscos.

Preu: 5o cts.

La Novel·la Estrangera reuneix una excel·lència de contingut i presentació per un mínimum de preu.

EL GOVERN DEL DIRECTORI MILITAR

SEGONS UN TELEGRAMA OFICIAL, AHIR AL MATI EL SERVEI DE PROTECCIO DE LA CARRETERA D'ARCILA FOU AGREDIT PER UN NOMBROS GRUP DE RIFENYS QUE FOU DISPERSAT AMB BAIXES

EL SENYOR BERGAMIN HA DIT QUE CREIA INNECESSARIA LA REFORMA DE LA CONSTITUCIO, I QUE SOLS PODIEN ADMETRE'S DOS GRANS PARTITS POLITICS: UN DE CONSERVADOR I UN ALTRE DE SOCIALISTA RADICAL

DEL MARROC

NOTA DE CAPITANIA

A Capitania ens han facilitat còpia del següent telegrama:

"Zona oriental, sin novedad. Zona occidental, sector Ceuta Tetuàn. En razzia efectuada en el día de hoy en cabila Uadras se han recogido ocho cadáveres enemigos, trayendo consigo nuestras fuerzas bastante ganado y diversos enseres.

Sector Larache. Esta mañana ha sido agredido servicio protección carretera Alcila, por numeroso enemigo, que ha sido batido por fuerzas de Jemis y Telada y Tenin. Se le cogieron doce muertos, algunos fusiles y dos prisioneros."

COMUNICAT OFICIAL

Madrid, 17. — A la Presidència han facilitat aquesta matinada el següent comunicat oficial:

El comandant Muñoz Grande, davant d'un grup de la harca, ha fet un gran recorregut a la cabila de Wad-Ras.

En el restant del territori, sense novetat.

EL VIATGE DEL GENERAL PRIMO DE RIVERA A MADRID

Madrid, 17. — El general Primo de Rivera arribarà a Madrid el dia 22, a les nou del matí.

Amb el general Primo de Rivera vindrà a la Península, acompanyant-lo en el seu viatge, el general Saro.

Demà sortirà cap a Tetuà, amb l'objecte de fer-se càrrec de la quefatura de l'Estat Major, el general Despujol.

CORONEL FERIT

Per notícies particulars arribades avui a Madrid, s'ha sabut que el coronel d'Estat Major, senyor Valdés, cap que fou de l'oficina del Marroc a Madrid, ha resultat ferit en una de les operacions efectuades aquests dies a l'Africa.

La reunió del Directori

Minuts abans de les nou de la vetlla ha acabat la reunió del Directori.

El tinent coronel senyor Rico ha manifestat als periodistes que les notícies que s'havien rebut del Marroc eren favorables i es detallarien en el telegrama de la matinada.

A la reunió hi ha assistit el sots-secretari de Guerra, el qual ha donat compte de diversos assumptes corrents.

El cap del Gabinet d'Informació, senyor Rico, ha dit també als periodistes que "The Times" del dia 15 del corrent expressa judicis molt favorables a la nova política implantada al Marroc, i diu que només l'evacuació de Xauen significa una economia de 32 milions de pessetes anuals.

LA REFORMA CONSTITUCIONAL

Madrid, 17. — L'"A B C" publica unes declaracions del senyor Francesc Bergamín.

Preguntat si creu necessari la reforma de la Constitució, contesta:

—Cap absolutament cap dels problemes que en l'actualitat hi ha plantejats a Espanya es resolen amb la reforma de la nostra llei fonamental.

Tots, amb la sola excepció del Marroc, són econòmics i socials i ningú pot trobar obstacle en l'actual Constitució per solucionar-los.

Per a mi hi ha una altra raó, tal vegada sentimental, que m'impulsa a pensar d'aquesta manera, i és que la Constitució del 76 fou meditada, redactada i defensada pel major talent político espanyol que hem conegut. Vaig insigne, l'obra del qual perdura i de la substància del qual vivim.

Cànovas del Castillo tingué tacte per fer-la elàstica i ampla, amb el fi que pogués ajustar-se a les circumstàncies i als temps.

Els seus principis són generals i el seu desenrotllament es dóna en lleis orgàniques, de manera que per a aquestes resulta fàcil la seva adaptació.

La Constitució no té la culpa del que ha ocorregut.

Estem en un règim transitori, el qual es limita a resoldre el el que aquelles lleis tenen en la seva especial condició, o sigui el problema del Marroc i el restabliment del principi d'autoritat.

Res d'això ens impelleix a la necessitat de reformar el text constitucional.

Opina el mateix referent al règim parlamentari? — li pregunta un periodista.

I contesta el senyor Bergamín:

—Considero imprescindible la seva reforma, en les seves condicions, en el seu desenrotllament i en els procediments electorals.

Tinc una creència arreladissima i és la que considero possible modificar la Constitució del Senat sense tocar per a això els textos constitucionals.

En aquests mateixos està la solució.

—Com jutja possible la tornada al règim de normalitat?

—No crec que es realitzi sobtadament. Cal pensar en un període preparatori, i al mateix temps direcció dels esdeveniments.

Cal fer-se la idea d'un Govern, militar o civil, i si és civil, que compti amb el mateix ajut militar d'aquest, que vagi a poc a poc al restabliment de les garanties a les normes constitucionals i a la constitució dels partits, cosa, al meu judici, absolutament necessària.

Jo no sé en l'esdevenidor com quedaran els partits polítics, però considero que només tenen raó d'ésser en l'época actual un partit conservador a la moderna, òrgan de representació i defensa de les classes conservadores del país, lliurant a la seva custòdia els principis fonamentals de la societat, pàtria, propietat, família i religió.

No dic de la monarquia perquè parlo del nostre règim monàrquic constitucional, i que en el social vagi sense límits al progrés, segons els temps en què vivim.

Davant d'aquest partit només n'hi pot haver un altre de radical social, inspirat en el pobles cults i organitzats d'Europa, a l'avenç temerari del qual posi fre el partit conservador.

EL CONSELL D'ECONOMIA NACIONAL

Madrid, 17. — Avui ha tornat a reunirse el Consell d'Economia Nacional.

La sessió ha durat tres hores, ocupant-se exclusivament de la franquícia aranzelària sollicitada per la Societat d'Alts Forns de Biscaia per a un tren de la minació grup "turbo-soplante" que ha d'importar per ampliar la seva producció de laminat, acollint-se al reial decret d'auxili a les indústries.

La discussió ha estat tan llarga com animada, promoguda pels senyors Matesans i Flores de Lemus per una part, i per l'altre pels senyors Prados Urquijo, Canals, Gómez Núñez, vescomte de Cussó i el vice-president senyor Castedo.

L'expedient ha quedat aprovat per deu vots contra sis i tres abstencions.

Durant la discussió han sorgit diversos incidents, en els quals han intervingut el senyor Castedo, vice-president, i els senyors vescomte de Cussó, Matesanz i Flores de Lemus.

El senyor Prados Urquijo ha contestat totes les observacions que ha fet el senyor Matesanz respecte a la indústria siderúrgica.

El vescomte de Cussó ha manifestat que si el criteri que mantenien els senyors Matesanz i Flores de Lemus fos el de la Secció, restaria anul·lada la llei d'auxilis pel fet de la seva aplicació.

Un altre incident ha sorgit en fixar-se dia per continuar les discussions, havent-se oposat el vescomte de Cussó a que se celebrin sessions no seguides sense procedir a nova convocatòria, i acordant-se que la secretaria assenyali la pròxima sessió per al dilluns dia 26.

Es probable que a les sessions del dia 26 i successius la Secció s'ocupi del projecte de compensacions de caràcter general, dintre del reglament, i de les compensacions tèxtils.

La nova ponència dels senyors vescomte de Cussó i comte de Queralt, per tant, serà la que donarà origen al debat, ponència que es creu que restarà ultimada per a aquesta data.

LES PRIMES A L'EXPORTACIO DECLARACIONS DEL SENYOR SACRISTAN

Madrid, 17. — "El Debate" publica un article del president del Círcol Mercantil, senyor Antoni Sacristàn, parlant sobre les projectades compensacions a la indústria tèxtil i contestant les observacions fetes sobre el mateix tema pel presiden de la Federació de Fabricants de Filats i Teixits, senyor Ramir Busquets.

El senyor Sacristàn exposa la seva manera de pensar en aquests paràgrafs:

"Afirmada la realitat de la crisi industrial; sembla que no hi ha més pla curatiu que el de la secció de defensa de la producció del Consell de l'Economia, que estableix un règim de compensació a l'exportació.

Es, i ha estat en tots els països, i serà sempre, aquest el problema que tracta de resoldre en totes les conferències internacionals, la vida de relació comercial amb el canvi de productes, estimulant la sortida d'un país d'allò que sigui excedent de la seva producció a canvi de rebre els originaris d'altres països que en el receptor no es tenen.

Precisament, l'aranzel prohibitiu ha dificultat aquestes relacions.

Precisament, aquest proteccionisme exagerat és el que ha impedit els tractats de comerç.

Ara es comprèn la necessitat d'exportar; l'imperatiu de les relacions amb altres països, però, en lloc d'aspirar a resolnamentalldyvbgkqj — — dre el problema d'una manera fonamental i científica en l'ordre econòmic, sembla que es decanta perquè es projecti una nova legislació al consum espanyol, per poder exportar articles que en la nació no poden adquirir-se.

Limitem-nos, ja que se'ns invita a fer-ho, a examinar detingudament el projecte de primes a l'exportació.

Havem de coincidir amb el culte senyor Busquets, que aquests set milions, que després seran més milions, que es preté lliurar per a primes a l'exportació, són un sacrifici que el pressupost, i al mateix temps el contribuent espanyol, s'imposen, per beneficiar privativament una indústria determinada.

Es, en efecte, aquesta mesura, com l'articulista diu, un sacrifici que va a imposar-se a la nació espanyola, sense cap avantatge, sense que serveixi per afegir al mal, que per marcar el camí que un cop emprès, serà funest, puis a la protecció concedida vindran després altres proteccions que podrien ésser tan legítimes o més que les ja ateses, estimulant la competència i donant el dret a l'igual a d'aquells a altres molts que es trobessin en anàleg cas.

L'assaig sols pot realitzar-se amb anuència de tots els interessos.

EL DISCURS DEL REI A CORDOVA

Avui publiquen els periòdics una referència una mica més ampla del discurs pronunciat pel Rei a Còrdova abans d'ahir.

D'aquesta referència publicada l'únic que mereix recollir-se són els següents paràgrafs:

En parlar d'aquesta campanya difamatòria a què ha aludit l'alcalde de Còrdova, jo haig de dir-vos que compleixo en tot amb el meu deure i aquesta és una íntima satisfacció de la meva consciència.

Compte amb el meu poble i us asseguro que el Rei morirà, àdhuc, al seu lloc, però el fang no el tacarà.

Quan hi ha al Marroc homes que lluiten i moren, parlar mal d'ells és ésser un traïdor a la pàtria.

Es precis anar allí per trobar-se de cara a la mort abans de difamar els que lluiten i els que sofreixen.

S'ha calumniat els meus oficials quan hi ha al Marroc cementiris plens dels que donaren gloriosament la seva sang i la seva vida.

Les tals calúmnies no es poden llançar impunement.

Això no es pot dir contra els que tenen els seus pits plens de bales i el que així parla fora d'Espanya sense haver ofrenat la seva sang, escampant injúries i espècies calumnioses, és un enemic de la seva bandera.

Que Déu il·lumini aquest mal patriota i li perdoni el mal que fa a Espanya.

Valdria més que en lloc de la seva campanya emprès la seva pluma en cants gloriosos a l'epopeia sempre noble dels seus país.

NOTA DEL MINISTERI D'ESTAT

En arribar a la Presidència el marquès de Magaz ha dit que no tenia notícies.

Després s'ha facilitat una nota del ministeri d'Estat en la qual es diu que el ministre d'Espanya a Lisboa participa al dit departament el que segueix:

La Junta autònoma del port comercial de Villarreal de San Antonio declara obert un concurs per a la construcció de la primera part, a preu fet, de les obres del port d'aquella ciutat. Les entitats que els pugui interessar aquest assumpte hauran d'adreçar-se per més detalls a la Junta indicada o al cònsol d'Espanya a l'esmentada localitat.

L'EXPOSICIO D'EN SUNYER

Al Saló de la Societat d'Amics de l'Art s'ha inaugurat aquesta tarda l'exposició d'obres del pintor català Joaquim Sunyer.

Hi han assistit el secretari d'Instrucció pública, el director general de Belles Arts i altres personalitats.

En l'exposició figuren obres notables.

L'AFER D'AQUELLES NENES

Madrid, 17. — En el jutjat s'ha presentat Salvador Gómez, marit de la mestressa, denunciant que el dia 4, a la Glorieta de l'Església, li sortiren al pas Maria Guirao i Dionisia Paredes, les quals l'insultaren i dirigiren amenaces de mort.

Ahir l'esperà a la porta de casa seva un oncle d'una de les nenes, anomenat Antoni, el qual va invitar-lo a celebrar una entrevista en un lloc llunyà i solitari. Digué Salvador que, com que en aquell moment no havia pogut acceptar l'entrevista, quedaren citats per a avui, a les dotze.

Quan Salvador anava a tortir del jutjat, trobà a Antoni a la porta, i ho ha posat en coneixement de les autoritats, puix creu que portava una pistola.

Davant el jutge del districte de la Universitat, que instrueix el sumari per la desaparició de les nenes del carrer d'Hilarión Eslava, ha prestat avui nova i extensa declaració la dona coneguda amb el nom de "La Tula", sense que afegís cap manifestació d'interès a les prestades anteriorment, en les quals s'ha ratificat.

LES FABRIQUES DE BEJAR

Slamac, 17. — La Unió Tèxtil de Fabricants de Panyos de Bèjar, tenint en compte la crisi de treball i l'apurada situació econòmica en la qual es troba, ha dirigit una instància al president del Directori sollicitant que els auxilis econòmics prestats a la indústria tèxtil catalana es facin extensius a la bejarana.

Demanen que els cossos militars paguin els atraçaments que tenen amb la indústria de Bèjar, per vestuari, i que s'ampliin a Bèjar els auxilis a la indústria catalana en forma de compensació o primes d'exportació.

LA FEDERACIO GREMIAL

A Pueblo Nuevo del Terrible les sessions del primer Congrés de la Federació Gremial de Sindicats de Peñarroya.

MOR UN HOME DE CENT DEU ANYS

Vigo, 17.—A Mondàriz ha mort Josep Saborral, de cent deu anys. Fins els últims moments havia conservat totes les facultats. Deixa set fills, vint-i-dos néts, disset besnéts i set rebesnéts.

L'ACCIDENT DEL PONT DE SEGOVIA

Madrid, 17.—Aquest matí s'ha presentat el Jutjat a la Presó Model i rebé declaració indagatòria al conductor de l'autòmnibus que s'estimbà al Pont de Segòvia.

El Jutjat ha assabentat al conductor de l'auto de processament i presó, de la qual podrà lliurar-se mitjançant fiança personal.

Ha requerit al processat perquè fes efectiva la quantitat de 40.000 pessetes com a responsabilitat civil, la qual cosa no ha pogut efectuar el conductor.

L'ALCALDE NO VOL QUE ELS FUNCIONARIS ASSISTEIXIN A DETERMINATS MITINGS

Madrid, 17.—L'alcalde ha tornat a repetir que està disposat a evitar que els funcionaris i obrers municipals prenguin part en els mitings que es projecten per protestar contra l'acord d'arrendament de serveis.

ELS ACADEMICS DE BELLES ARTS VOLEN TENIR EN CLARA PER COMPANY

Madrid, 17.—Entre els acadèmics de Belles Arts hi ha el propòsit d'elegir l'escultor Josep Clarà acadèmic en la vacant que deixà En Ricard Bellver a la Secció d'Escultura.

L'ASCENS DELS FUNCIONARIS D'HISENDA

El decret aprovat ahir pel Directori i que molt aviat serà sotmès a la sanció règia, estableix que els funcionaris d'Hisenda que es treben en condicions per a l'ascens a caps de negociat, hauran de fer un examen prèvia la declaració d'aptitud per a l'ascens, feta pel cap superior de la dependència on serveixen.

Les mateixes normes s'estableixen per als caps de negociat que passin a la categoria de caps d'administració.

En ambdues categories es podrà ingressar mitjançant oposició directa.

Els auxiliars, encara aquells que per virtut de la llei de bases tenen reconegut el dret a passar al Cos tècnic, hauran de sotmetre's a rigorós examen per aconseguir el canvi de categoria.

EL PROCES CONTRA L'EX-DIPUTAT FERRAN DE LOS RIOS

El dia 30 de gener es veurà a Madrid la vista del procés que se segueix per ordre del ministeri fiscal contra l'ex-diputat a Corts senyor Ferran de los Ríos.

Aquest vindrà a Granada el dia 28 amb objecte de respondre als càrrecs que se li facin per haver dirigit al Directori un telegrama quant la deportació del senyor Miquel de Unamuno.

VAPOR AVARIAT

Castelló. — Procedent d'Anvers ha arribat a aquest port, per avaries a la màquina, el vapor anglès "Eksek Friard". Formen part de la seva tripulació diversos comunistes expulsats de França.

Reparades les avaries ha sortit el vaixell cap a Sant Pere del Pinatar, on hi prendrà càrregament de sal.

DON LLUIS MEJIA PASSA A ESSER PROTAGONISTA

Madrid, 17. — Al Teatre Espanyol la companyia Guerrero-Mendoza aquesta tarda ha estrenat l'obra "Don Luis Mejía", original del poeta Eduard Marquina i Alfons Hernández Catá.

L'obra és de caràcter romàntic, i els seus autors han volgut rehabilitar i exaltar la figura de Don Lluis Mejía, que en l'obra d'En Zorrilla "Don Juan Tenorio", queda quelcom confosa.

Don Lluís Mejía es diferencia de don Joan, perquè té més cor que aquest, que no sap, com don Joan, oblidar les dones que ha estimat i que en conserva sempre un dolç record.

Es destaquen en l'obra alguns moments emocionants, entre ells, un cant a Sevilla, que el públic ha ovacionat a peu dret.

Durant la representació de l'obra fou interrompuda diverses vegades pels aplaudiments del públic.

La representació, bastant acceptable, encara que no a l'altura de l'obra.

CONFERENCIA DEL DOCTOR MARAÑON

A la Universitat Central i davant concurrència extraordinària, ha pronunciat aquesta tarda el doctor Gregori Marañón una interessant conferència, dissertant sobre l'"Acció com a caràcter social".

El senyor Marañón ha començat explicant el significat del treball de la vida humana remuntant-se en la definició fins a Adan i Eva, sostenint i afirmant que el treball és la funció normal de l'organisme, sempre voluntari i no obligatori.

Examinant el caràcter del treball en l'ordre social, assenyala les diferències dels sexes de les diferents espècies i referint-se concretament a l'espècie humana, anota la seva activitat. Exposant científicament els diversos períodes de l'activitat de la dona fins a l'instant de l'allumament.

Estudia l'estat dels dos sexes per assenyalar les diferències.

Diu que en la vida té l'aplicació natural l'esposa davant éssers anàlegs, fent resaltar que a cada moment, en l'ús més insignificant, en la porció més petita del cos, s'observa sempre la diferència.

L'home, de sistema nirviós més equilibrat que la dona, amb el seu gran sistema muscular, amb les articulacions i els muscles més desenrotllats, ha nascut per al treball, per defensar la dona i emparar-la.

Adan nasqué per al treball; Eva per al sexe.

El Creador diu: "Tu, home, treballaràs; tu, dona, pariràs".

Són les altes missions dels dos sexes.

En totes les espècies el mascle busca l'aliment.

Es manté fort el sexe en l'home primitiu. Les seves lluites, les seves caceres, són funcions anexes al sexe. Els sexes i el treball apareixen en l'home units per llaços biològics.

Discorreix a continuació el conferenciant sobre l'instint sexual i la gran influència que exerceix en la vida social, tractant després el tema des del punt de vista biològic.

Les àusies de treball que sent l'home, el desig de glòria i de diner freqüentment deriven de l'instint sexual.

Considera cas de sensualitat secundària algunes aspecte de la vida moderna, tals com aquells en els quals es mira el matrimoni pel sexe femení, fixant-se principalment en si el promès té suficient capacitat financiera.

Això és un cas biològic—diu el doctor Marañon.

El problema del feminisme, en ésser apreciat per diversos homes, oblidaren el seu sistema fisiològic; les diferències fonamentals en l'actuació dels sexes i a l'efecte repeteix les paraules del Creador: Tu, dona, pariràs; tu, home, treballaràs.

Diu, repetint preceptes científics, que les dones, superiors als homes, des de la seva época pot considerar-se-les allunyades de la feminitat, sense que això signifiqui manca de respecte ni d'admiració d'aquestes dones superiors.

Recorda el filòsof italià que digué: La dona i el treball són dues coses contràries.

Reconeix, no obstant, la gran obra realitzada pel sexe femení durant la guerra, però assenyala al mateix temps la gran alegria amb què aquesta dona, signada la pau, abandonà les seves dures tasques, més pròpies del sexe masculí, responent

MAS I ROCA

CAMISERS

16, Fontanella, 16 - Telèfon 2713 A

24-26, Portaferrissa, 24-26 - Telèfon 1574 A

GRANS NOVETATS AMB CORRATES

així, una vegada més, a la veritable finalitat de la vida de l'home i de la dona.

El doctor Marañon ha al·ludit, en la seva interessantíssima conferència, el popular D. Joan Tenori, l'etern i terrible conqueridor, considerant-lo com cosa de sensualitat equívoca i ambigua, incapaç de realitzar una acció social fecunda.

El treball ha d'ocupar el sector més ample de l'energia de l'home.

Ha d'ésser exclusiu de l'acció si vol viure i sobreviure a la societat.

L'esport el considera el senyor Marañon com un mitjà de mantenir viva l'atracció dels sexes i l'activitat del cos.

L'esport—ha afirmat—és un esforç estèril, llevat per a la salut del cos.

L'eficàcia del treball, de tota mena de treball, ja corporal, ja intellectual, té eficàcia i perdura.

L'esport, en aquest sentit, es manifesta per la seva esterilitat.

L'esport el considera, pel moment, inferior en el que es dedica a aquesta activitat perquè la Naturalesa els perdoni el pecat mortal de no treballar.

Es clar que en exposar aquest parer es refereix a l'esportista, però no al treballador, i afegeix:

Si a les festes esportives se'ls treies el públic femení segurament que desapareixeria el tipus esportiu.

Acaba el senyor Marañon manifestant en tot la diferència dels sexes.

L'home dedicat al treball i protegint la dona i la prole, per ésser el més fort, i la dona de sensibilitat més delicada demanant la temptadora feminitat i complint la seva tasca a la terra: la maternitat.

JUGADORS QUE AGREDEIXEN L'ÀRBITRE

Madrid, 17. — A la sortida del partit celebrat aquesta tarda al camp del Racing els nois Pere Pérez Blanco, de 16 anys, i Angel Suárez Miguel, de 21, han pretès agredir l'àrbitre, que, segons el dir d'alguns aficionats, ha actuat amb molta parcialitat a favor d'un dels equips contendents.

Això fou causa que es produís un gran escàndol, intervenint una parella de guàrdies, que detingueren els dos nois aficionats.

ESTADÍSTICA DEMOGRÀFICA

Madrid, 17. — Segons l'estadística publicada per l'Ajuntament, durant el mes de desembre passat a Madrid han mort 1.313 persones, amb un diferència de 345 defuncions menys que en el mateix mes de l'any 1923.

En els morts durant el dit mes 207 són menors de 5 anys.

Classificats per enfermetats es calcula la xifra següent:

Febre tifoide, 5; verola, 10; escarlatina, 12; difteria, 5; grip, 16; tuberculosi, 162; càncer, 77; meningitis, 53; enfermetats del cor, 144; bronquitis, pulmonia i altres enfermetats de les vies respiratòries, 130; congestió i hemorragia cerebral, 75; nefritis, 32; vejez, 17; violència, 31; resta de malalties generals i locals, 1.000; mortinats, 25.

CARRERA NOCTURNA DE BARCELONA

L'INAUGURAL DE CURS A L'ATENEU BARCELONÍ

Anys passada, amb la solemnitat pròpia de l'acte que se celebrava, va tenir lloc a l'Ateneu Barceloní la sessió inaugural de curs, en la qual el seu president, En Pompeu Fabra, havia de dissertar sobre "L'obra de depuració de la llengua catalana".

El saló de la nostra primera entitat cultural estava plé de gom a gom estona abans de començar-se l'acte, no mancant-hi les nostres primeres figures en les lletres, en l'art, en la política i en tots els ordres de l'activitat catalana. Belles dames acabaven de donar to a la solemnitat.

A l'hora anunciada va entrar al saló d'actes la Junta de l'Ateneu Barceloní, acompanyada de les representacions de les primeres corporacions barcelonines, que prengueren seient a l'estrada presidencial.

Recordem els senyors Azcàrrega, pel Govern civil; Casamada, pel Rector de la Universitat; Garriga, per l'Ajuntament; Sanclement, per la Facultat de Farmàcia; J. M. Bofill, per l'Acadèmia de Ciències; Valls i Taberner, pel Col·legi d'Advocats; Cornet, per l'Escola d'Enginyers Industrials; Tarragó, per l'Escola Catalana d'Art Dramàtic; Puig i Esteve, per l'A. P. de l'E. C.; Alandí, per l'Econòmica Barcelonina d'Amics del País; David Ferrer, per la Cambra de Comerç i Navegació; Rahola, pel Foment del Treball Nacional; Maspons, per l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre; Soler, pel Centre Cultural de Sitges, i d'altres.

El secretari, En Francesc Pujols, va llegir la Memòria reglamentària, i seguidament el president, En Pompeu Fabra, va llegir el seu discurs tractant de la depuració de l'idioma. Tot quant es digué en elogi de la dissertació admirable d'En Fabra serà poc davant de la realitat.

Fou un discurs elevat de to, concís, d'una claredat absoluta, que va ésser escoltat pel selecte auditori amb vivíssim interès. Semblava com si En Fabra anés explicant una llió que tots els oients eren corrents d'escoltar.

En acabar En Fabra fou premiat amb una ovació sonora que no va interrompre's fins que novament va aixecar-se per a regraciar a les delegacions l'honor de l'assistència a l'acte, i donar per començat el curs.

En la nostra pròxima edició del dimarts donarem sencera als nostres lectors la bella dissertació del president de l'Ateneu.

A LA PLAÇA UNIVERSITÀRIA

Tal com anunciàvem en la nostra edició d'ahir, aquest matí a les onze hi haurà una ballada de sardanes a la plaça de la Universitat, organitzada per la Federació Catalana d'Estudiants Catòlics.

Aquesta ballada serà a càrrec de la cobla Barcelona en lloc de la Barcino, com havíem dit.

VALENCIA

SECRETARI EMPRESONAT

València. — Fa tres dies ingressà a la presó l'ex-secretari de l'Ajuntament de Godelleta, Claudi Lisardo Juan, acusat d'insult a l'autoritat i que quedà a disposició del capità general.

Aquest matí, passejant pels corredors de la presó del pla primer es llançà al pati, morint a l'acte.

DE MADRID

L'AJUNTAMENT DEL TOBOSO VOL FER HOC AL GENERAL PRIMO DE RIVERA

Quatrianer de la Orden.—L'Ajuntament del Toboso s'ha dirigit a tots els Ajuntaments d'Espanya, invitant-los a signar una instància dirigida al rei, sollicitant per al general Primo de Rivera el títol de Duc de la Pau, com a homenatge a la seva tasca realitzada a la Península i al Marroc.

CATALUNYA

REUS

Cinematògrafiques : Línia d'autòmnibus :: Conferència : :"Vidas rectas" :: Suïcidi :: Visita al governador :: Altres noves

"Nibelungs", la gran producció cinematogràfica, serà projectada al Teatre Bartrina. Per a les audicions orquestrals s'ha recabat el concurs del gran mestre Ribera, que dirigirà l'orquestra del dit teatre notablement augmentada.

— En Josep Gil Vernet, de Vandellós, ha demanat permís per establir una línia d'autòmnibus pel servei de viatgers entre Vandellós, Hospitalet, Cambrils i Reus.

— Joaquim Xiran, catedràtic de la Universitat de Barcelona, ahir va donar una conferència al Centre de Lectura, organitzada per la Secció d'Estudis Socials, desenrotllant el tema "En el centenari de Pi i Margall".

— L'Associació de la Premsa ha celebrat la seva reunió general ordinària, en la qual, després d'aprovar la tasca realitzada per la Directiva i el moviment econòmic, procedí a la renovació de la meitat de la Junta directiva, resultant elegits els següents senyors: President, Josep Caixés, catedràtic d'aquest Institut; Josep Bru, tresorer, corresponsal de "La Vanguardia"; A. Martí Bages, vicesecretari.

— "Vidas rectas" serà representada per la Companyia Matilde Moreno, al Teatre Bartrina, el dia 21 del que som.

— Pere Solans Mas, de 43 anys, se suicidà ingerint una quantitat d'àcid sulfúric.

El jutge ordenà l'aixecament del cadàver.

— Tots els alcaldes del nostre districte es trasladaren a Tarragona per tal de demanar al governador que no fos tocat del seu càrrec el delegat governatiu de Reus, senyor Mena.

El governador indicà que sentia no poder complaure'ls, perquè li era simpàtic en la manifestació que li acabaven de fer.

— Hi ha un cert interès per conèixer qui serà l'alcalde de la nostra ciutat, ja que després de la dimissió del senyor Oliva són un sens fi de noms els que sonen per ocupar aquell lloc.

SABADELL

L'Enric Monjo :: Altres notícies

Un amic de la nostra ciutat, l'escultor Enric Monjo, ha exposat a Belles Arts diverses obres seves, algunes de les quals és destinada a restar entre nosaltres. Aquest fet ha contribuït a què passés per Belles Arts més gent encara de la que acostuma a visitar aquelles sales.

L'Enric Monjo evidentment és un dels joves escultors catalans destinat a conquerir aviat, molt aviat, un dels llocs prominents i més elevats entre els nostres artistes. Ultra el domini absolut que té de la tècnica, posseeix un talent extraordinari i un gust excellent. En aquesta exhibició de Belles Arts ho demostra d'una manera clara en un Crist de grans dimensions, que és una veritable joia, en algun dels bustos exposats, especialment el de Joan Vila Cinca, que és un exemple admirable del que pot fer en Monjo. Mereix un especial esment el bust d'en Giralt que ha de collocar-se al cim del monument del director de la nostra Escola Industrial d'Arts i Oficis, i que apartant-se un xic de les altres obres exposades contribueix a mostrar un altre aspecte interessant de l'autor.

De totes maneres, però, ens plauria de conèixer altres obres d'en Monjo, i que no obeïssin a cap encàrrec, a fi de tenir una visió més exacta del seu valor. Ens plauria que fes una altra exposició i que fos més diversa, i que ens permetés veure clar les orientacions més íntimes que en cultura segueix aquest jove mestre.

— La setmana entrant sortirà dels tallers de l'impressor Joan Sallent el nou llibre de poemes d'En Joan Arús i Colomer.

— Dijous vinent, dia 22 del que som, els organitzadors del Teatre Intim en aquesta ciutat celebraran un acte públic, en el qual, entre altres, parlarà N'Adrià Gual, director del Teatre Intim de Barcelona.

— Un dia d'aquests començaran les obres al Velòdrom per fer dues pistes de tennis, havent-se ja inscrit un gran nombre de socis.

— Dintre de poc s'inaugurarà una exposició de dibuixos al Cercle Republicà Federal del popular "Sum".

TARRAGONA

Juntes generals :: L'impost municipal :: El preu del pa :: Desapareixen quatre nens :: Futbol :: Altres noves

La Lliga Regionalista ha celebrat Junta general, l'acte de la qual solament es concretà a l'elecció de la Directiva, havent estat reelegida la mateixa que ha menat durant l'any que ha finit; per a dues vacants que hi havia han estat designats els senyors Josep M. Borràs i Josep Masalles.

— També s'ha reunit el Club Nàutic en Junta general ordinària, per tal de procedir a l'elecció dels senyors que havien d'exercir els càrrecs de reglamentària renovació, havent quedat constituïda la Directiva de la manera següent:

President, Lluís Bonet; vicepresident, Antoni Escofet; secretari, M. Miró Esplugas; vicesecretari, Francesc Vila; tresorer, J. Montané; inspector de material, Tomàs Lorenzo; capità de rem, Miles Dalmau; comodor, Ortegi Carbó; president de navegació, Antoni Recasens; vocals: Pere Sagi, Eduard Estellés, Manuel Vilar i Josep Boada.

Els que coneixen els membres dels elegits poden ben dir que celebrarà una Junta directiva de pes, la qual cosa cal fa preveure que la seva actuació donarà un ferm impuls al Club Nàutic, enfortint-lo potser més que fins ara i fent que en els actes esportius marítims que organitzi sigui conegut en altres regions, i a poder ésser, en altres passos on no el coneixen encara. Eng ficarà de debò que així sigui.

— Avui, diumenge, a la tarda celebrà la seva reunió general ordinària el Club Gimnàstic, en la qual també es canviaran dignes càrrecs de la Directiva.

— Durant el segon semestre de l'any passat, en la secció de vacunació del Consultori municipal, on es vacuna de franc, s'han practicat les operacions següents: vacunats, 260 nens i 4 adults; revacunats, 232; resultats positius, 190.

— En la darrera sessió del nostre Ajuntament es donà compte d'haver-se rebut els plans de projecte de sanejament d'aquesta ciutat, fets per l'enginyer alemany Herm Hodmer.

— L'alcalde senyor Jové va sabedor d'llans passat una nombrosa comissió de socis del Club Gimnàstic, amb el president de la secció de futbol, Lluís Bonet, la qual comissió li va fer patent el seu agraïment pel zel i les gestions que el senyor Jové ha realitzat perquè es consenés actar la gran Avinguda de Catalunya.

— El pressupost municipal tarragoní es veurà augmentat amb una nova despesa, no gaire important per cert, la qual consisteix en la creació del càrrec de llevadora per tal d'assistir les mares pobres que figuren a la llista de la beneficència municipal. L'esmentat càrrec s'ha acordat compensar-lo amb 600 pessetes anuals, quantitat que resultarà un xic migrada si es té en compte el molt treball que haurà de fer la llevadora designada per concurs, car a la nostra ciutat la llista de mares i nens pobres és prou massa crescuda, com tots sabem, per dissort nostra.

— Hem sabut a dir que els fabricants de farina en volien augmentar el preu, sens l'han agafat ja, i que de resultes d'això s'agafarà també el preu del pa. Nosaltres donem el crit de cap vint als senyors que componen la Junta local de Proveïments, car no creiem que li hagi cap motiu perquè augmentin el preu de la farina, i menys el del pa, el qual fa comprem a uns cèntims per quilo més car que arreu de Catalunya, i passar de tot Espanya.

— Ha estat multat amb 25 pessetes l'agent Laforcas, per haver-li trobat els objectes que serveixen per engegar els jocs prohibits al carrer econòmic de la seva propietat, instal·lat al carrer d'Estanislau Figueras.

— De l'Asil de Sant Josep s'escaparen diumenge passat quatre nens dels que hi ha recollits, sense que fins ara se sigui en llur amel·a parat.

— En aquesta ciutat han mort el farmacèutic N'Antoni Miravitlles Vidiella, i l'agricultor i consegut federal En Joan Olivarella, a les famílies dels quals testimoniem el nostre sentit condol.

— Al partit de Campionat de futbol que es jugà diumenge al camp de la Pedrera entre el Tarragona F. C. i l'Atlètic Vallenc no es presentà l'àrbitre co egiat, pel qual motiu es féu el partit amistós entre tots dos equips, car era una llàstima que el nombrós públic que acudí a presenciar l'esmentat encontre se n'entornés cap a casa desillusionat, i el Club perdés una grossa quantitat de pessetes, que fan de bon aprofitar en aquests temps calamitosos que travessem.

Tampoc es presentà l'àrbitre al camp del Vendrell F. C., on havia d'arbitrar un altre partit de Campionat entre aquest equip i el nostre Gimnàstic; aquest partit, però, no es féu ni amistós tampoc, entornant-se'n amb el llavi aixut el Gimnàstic i un gran estol d'aficionats que l'acompanyaven, malèint la poca-solta i la frescura del Collegi d'Arbitres, o d'aquests en particular, que, pel que hom ha vist, no miren prim en perjudicar els interessos dels Clubs, no acudint als partits on hi tenen dret i la precisa obligació, almenys tractant-se d'un encontre de Campionat reglamentari, aprovat i combinat per la Federació Catalana de Futbol.

Nosaltres protestem de la conducta dels tals àrbitres, car no és just que ningú, i menys ells, que cobren un bon preu, ens prenguin el pèl d'aquesta manera, ni als tarragonins ni als fills de cap altra població. Ara sols esperem que això no succeeixi més, ho preguem a la Junta de la Federació d'Arbitres de Catalunya.

— L'Associació de la Premsa local celebrarà avui, diumenge, junta general ordinària, la qual tindrà lloc al Cercle de Tarragona.

L'ordre del dia és el següent: Memòria, renovació de la Junta, estat de comptes i preus i preguntes.

Els companys del Consell Directiu als quals pertoca deixa el càrrec reglamentàriament, són els senyors Daimau, Menéndez, Arís i Zanny.

— El governador civil convocà dimecres passat una reunió d'entitats, per tal de recomanar que designin un representant que assisteixi a l'acte d'homenatge al Rei que se celebrarà a la ciutat comtal el vinent dia 25.

— Per tal de cobrir la "plantilla" del batallò expedicionari d'Almansa, dijous marxaren cap a Melilla els sergents de complement senyors Ribera, Delgado i Verge i els caporals senyors Montagut, Bessa, Alonso de Medina, Mir, Baixauli, Llort, Porta i Rodríguez, tots d'aquesta ciutat, als quals els desitgem bona sort mentre duri la seva estada a l'Africa.

— Ha tornat de Bilbao, on anà a complir una important missió per ordre del Sant Pare, el savi escriptor bibliògrafe i canonge ardiaca de la nostra Catedral Metropolitana doctor Isidre Gomà.

— A les Galeries Gelabert ha exposat una col·lecció de dentelles l'artista N'Alexandre Colmeiro, la qual ha estat molt visitada i admirada, de tan ben fets que tots estan.

— El Coliseu Mundial ha estat llogat per tot el mes de febrer, per tal de celebrar-hi balls de carnestoltes, per un grup humorístic de joves que porta el nom de "Els Estres" els que faran ball, la qual Tarraco. Amb aquest teatre ja són tres als que hi haurà balls, la qual cosa fa preveure que enguany el Carnaval serà mogut i alegroi per al jovent aficionat a la dansa de Terpsícore.

— Els guàrdies urbans d'aquesta ciutat han presentat al senyor alcalde diverses denúncies, per haver-se instal·lat antenes per als aparells de radiotelefonia, sense que s'hagi sol·licitat de l'Alcaldia el corresponent permís. El senyor alcalde ens ha dit que ha vist de bon grat que s'instal·lin els dits aparells a la nostra ciutat, evident senyal de bon gust i de progrés, però—ha afegit—és precís que els que ho vulguin fer treguin el permís de Casa la Ciutat.

— Dijous es va reunir la Comissió permanent del nostre Consistori per tal de procedir a la formació de la llista dels minyons que pertanyen a la lleva d'enguany.

— Han tornat del viatge de nuvis, fixant definitivament aquí el seu domicili, els senyors Mestres-Puig de la Bellacasa; el senyor Puig és enginyer de la Companyia arrendatària de tabacs i la seva jove esposa és una distingida i formosa barcelonina.

LLEIDA

Una protesta de comerciants i industrials

Ahir, al local del Cercle Mercantil de Lleida, tingué lloc una magna assemblea, a la qual assistí una nombrosa concurrència integrada per industrials i comerciants de tota la "provincia" a la qual afecta el Reial Decret de transports sobre concessió de línies de conducció de viatgers que representa un norantа per cent del total de quilòmetres de recorregut.

Els reunits, entre els quals regnà unanimitat de pareres, acordaren adreçar-se al Directori militar pregant que de moment se suspengui l'aplicació del dit Decret, tan perjudicial a l'interès general.

S'acordà nomenar ensems una comissió per tal de fer les oportunes gestions i recaptar l'adhesió de la Premsa.

SUBSCRIPCIO PRO MONUMENT GUIMERÀ

	Pessetes.
Suma anterior...	**22.150'60**
Josep Montilloó, de la Facultat de Medicina.... ... ... (que compliementen les 3 pessetes que va lliurar oportunament i en la llista que es va publicar constava únicament 1.)	2'—
Francesc Bertrand....	2'—
Antoni Guasch.	1'—
Carles Bertrand... ...	1'—
Josep Roig.	0'25
Josep Fitó.	1'—
Josep Muntada.	1'—
LA RIBA (Segona llista)	
Antoni Jané Tabau (Valls)...	1'25
Remei Ollé....	0'50
Ponid.	0'50
Tecla del Pont.	0'25
Rosa Odena....	0'25
Ramon Odena.	0'25
Joan Robert i Basora.	0'50
Joan Isern Ollé.... ...	0'25
Antoni Roig i Budó.	0'50
Josep Ros i Vidal. ...	0'25
Salvador Ros i Cartanyà....	0'25
El nen Josep Moncusi Vallverú...	0'25
Joan Maria Robert....	0'25
Pere Robert.	0'25
Sisquet Robert.... ...	0'25
Josepa Estenill.	0'25
Joan Esteva.	0'25
Rosa Fort...	0'25
Antoni Martorell Lladó.	0'25
Magdalena Sans... ...	0'25
Magdalena Martorell i Sans.	0'25
Anna Martorell i Sans	0'25
Joan Llart i Moncusi.	0'50
PLA DEL PENEDES (Segona llista)	
Andreu Massanés. ...	1'—
POBLE DE PUIGDALBA	
Carles Sabat.	1'—
Joan Marquès..	1'—
Joan Esteve.	1'—
Pau Canals.	1'—
Joan Cols....	1'—
Antoni Mestres.... ...	1'—
Adjutori Esteve.... ...	1'—
ATENEU DE GIRONA	
Família Pujol Noguer	5'—
J. Clara.	1'—
Francesc Burch.... ...	5'—
Adolf Fargnell.	5'—
Salvador Vives.	5'—
Francesc Ribas.	5'—
J. Juberí....	5'—
Joaquim Pla....	5'—
Josep M. Dalmau Casademont.	5'—
Esteve Colominas. ...	5'—
Carles Rahola.	5'—
Foment Agrícola i Industrial de Sentmenat	
Foment Agrícola i Industrial...	5'—
Alumnes de l'Escola Catalana.	2'10
Joaquim Salabert i Rossell...	2'50
Alexandre Salabert i Castellví.	1'25
Modesta Salabert i Castellví.	1'25
Oriol Salabert i Castellví.	1'25
Doctor Enric Iglesias Farran.	2'—
Pere Soler Jerich. ...	2'—
Moisès Golobart i Bassets...	1'—
Joan Anglès.	1'—
Vicents Balaguer i Sobrevia.	1'—
Jaume Bodmer Weileman....	0'50
Josep Cuspinera i Rosinyol.	1'—
Margarida Sebé Corominas...	0'50
Antonieta Cuspinera i Sebé....	0'50
Lluís Gómez i Ramero.	1'—
Pere Ventosa i Solé, prevere....	1'—
Sebastià Ramoneda i Golobart	2'50
Ignasi Herreras... ...	0'50
Maurici Torres i Vilalta.	1'—
Francesc Torres i Vilalta.	1'—
Benaventura Grau i Coll.	1'—
Pere Casanovas i Corominas.	1'50
Jaume Farré i Vidal.	1'—
Margarida Farré i Vidal....	1'—
Cristina Farré i Vidal....	1'—
Joan Bta. Montlla Arnau.	1'—
Joaquet Montlla i Farré	1'50
Maria Vidal, vídua de Farré.	1'—
Jaume Argelaguet i Pla....	1'—
Un madrileny...	1'—
Pere Oliver i Margenat.	1'—
Un maquinista.	1'—
Ramon Colom.	1'—
Un de Roda.	1'—
Vicents Vilardell i Cerdà.	2'
Miquel Argemin i Font.	0'50
Josep Costajussà Gibert....	1'—
Josep Oliver i Cendra.	1'—
Josep Vilaró i Cuscó.	1'05
Marc Vila i Basany.	1'05
Joan Bnigual i Casas.	1'—
Josep Corominas Rovira....	1'—
Un francès.	0'50
Un suís.	0'50
Josep Ramoneda i Bosch....	1'30
Un tocador de sardanes.	1'—
Josep Famadas i Domènech...	1'—
Julià Escorcell i Relats.	1'—
Jaume Riera i Miró.	1'—
Andreu Illa i Planas.	0'50
Jaume Cuspinera i Russinyol.	1'—
Un sentmanatenc.. ...	1'—
Jaume Capella i Vilardell.	1'—
Francesc Permanyer Cruells....	1'—
Un admirador d'En Guimerà.	1'—
Un de l'Esport Sentmanatenc.	1'—
M. Vidal de Fonollosa.	1'—
Pere Fonollosa.	1'—
Un guimeranià.	2'—
Loreto Salabert i Castellví.	1'25
QUERALPS	
Salvador Sunyol... ...	2'—
Esteve Boronat.	1'—
Dolorets Soler i Balart.	0'50
Manuel Pintor i Tubàu.	1'—
El noi de la Ruira....	1'—
Enric Gonzàlez i Dardón.	1'—
Pere Guixen i Busquets.	1'—
Miquel Santjaume. ...	0'50
Magdalena Santjaume	0'50
Pere Pons i Tort. ...	1'—
Ramon Pons i Tarrés.	0'50
Rosa Tort i Tomàs....	0'50
Un del poble de Serrat.	0'25
Joan Coll.	1'—
Marcel·lí Tormé.	1'—
Jaume Galobardes. ...	1'—
Joan Pons.	1'—
Manuel Riu.	1'—
Joan Abel...	1'—
Nur Abel...	0'50
Miquel Porró...	1'—
El nen Pere Parés .	1'—
Joaquim Puig	1'—
Teresa Palau...	1'—
Eusebi Pons....	1'—
Ramon Biqué.	0'50
Maria Abel.	0'50
Donat Coma....	0'50
Teresa Oriol.	0'50
Frederic Díaz.	1'
Antoni Adell.	0'50
Margarida Vidal.... ...	1'—
Ramona Vidal.	1'—
Antoni Abel.	1'—
Francesc Abel.	1'—
J. Masoc....	1'50
Elvira Pi.	2'50
Antoni Puig.	1'—
Maria Corco.	1'—
SANTA COLOMA DE QUERALT (Família Riba)	
Eugeni Riba....	2'—
Elvira M. de Riba. ..	1'—
Teresa Riba....	1'—
Magí Riba.	1'—
Ignasi Don Agadal. ...	1'—
Manuel Domènech....	1'—
Josep Maymó Parareda (de França).	1'—
Ramon Maymó Parareda.	1'—
Francesc Camps i Mont.	1'—
Francesc Casas.... ...	1'—
Pere Camps.	1'—
Pere Maria Lázo. ...	1'—
Esteve Parés..	1'—
Josep Carreras.	1'—
Antoni Farré...	1'—
Manuel Roca, pvr. ...	1'—
Agustí Vidal.	1'—
Celest Riera...	1'—
Josep Quesada.	1'—
Nicomedes Valls... ...	1'—
Roher Hagele (d'Alemanya)...	1'—
Baldomer Gavaldà. ...	1'—
Joan Romeu....	1'—
Josep M. Villà.	1'—
Eduard Mateu.	1'—
Antoni Vilamasana..	1'—
Alfons Bassas.	1'—
Jaume Segalà....	1'—
Jaume Tunes.	1'—
Joan Fàbregat.	1'—
Jaume Verdú....	1'—
Ramon Mapou.	1'—
Martí Labassida.... ...	1'—
Enric Castellví.	0'50
Lluís Farrás.	0'50
Salvador Gils....	2'—
Cecília Gils.	2'—
Rosa Gils....	2'—
Esteve Garrigó.	2'—
Joan Tubau.	2'—
Josep Jorba.	2'—
Josep M. Llosgueras.	2'—
Manuel Solà....	2'—
Josep Solà.	2'—
Assumpció Sayol de Solà....	2'—
Joan Fàbregat.... ...	2'—
Pencla M. de Fontbella.	2'—
Josep Ferrer....	2'—
Joaquim Fontanet...	2'—
Agustí Campos.	2'—
Joan Ramos....	2'—
Josep Miranda.	2'—
Joaquim Vilagrasa....	2'—
Ventura Farramona...	2'—
Joaquim Costa.	2'—
Teresa Llucià de Costa.	2'—
Josep Torrents Orts	2'—
Josefa Costa de Torrents.	2'—
Josep M. Torrents i Costa.	2'—
Jordi Farreras i Costa.	2'—
Joaquim Roca.... ...	2'—
Josep Granada.	2'—
Angel Tapioles.	2'—
Maria Barnó de Tapioles.	2'—
Josep Perarnau.... ...	2'—
Francesc Sauanell. ...	1'—
Miquel Hospital.... ...	5'—
Doménec Cervera. ...	2'—
Benjamí Domínguez..	1'—
Joan Duran, de Sitges.	5'—
R. A. B.	2'—
M. S.	3'—
J. A. S.	2'—
P. A. S.	2'—
J. A. M.	2'—
A. A. B.	0'50
Un grup d'obrers de la Comercial Anònima Vilà (Secció de sedes	12'—
Un grup d'obrers i amics	
Elisa Canals de Guitet.	5'—
Filomena Canals de Feliu.	2'—
Josep Feliu i Canals.	1'—
Jaume Feliu i Canals.	1'—
Francesc Grau.	1'—
Jaume Feliu i Reventós.	5'—
Maria Canela.	1'—
Pere Bosch.	1'—
Francesc Masdaneras.	1'—
Ernest Muñoz...	1'50
Josep Ferré.	1'—
Anna Ortiz.	1'50
Engràcia Font.	0'50
Enric Milà.	0'50
Josepa Rogés.	0'50
C. Joaquim.	1'—
Josepa Bernat.	0'50
David Bipó.	0'50
Maties Gavernet... ...	0'50
J. M.	0'50
Dolors Reig.	0'50
Isabel N.	0'50
Joaquina Benedicto..	0'50
Carme Alegre....	1'—
Francesc Polja.	1'—
Carme Gil...	0'50
Joan Golobart.	2'—
Josepa Sala.	1'—
Joan Bargalló.	2'—
Norbert López.	1'—
Jaume Biosca.	1'—
Alejandre Bargalló...	2'—
Joan Rossell....	2'—
Enric Lozano....	2'—
Mateu Sala.	1'—
Teresa Golobart.... ...	1'—
Agustí Golobart.... ...	1'—
AIGUAFREDA	
J. Cortada.	1'—
S. Puigbarroca.	1'—
I. Cortada....	1'—
C. Pascual....	1'—
J. Vila.	1'—
J. Torras....	1'—
J. Soldevila.	1'—
J. Aregall....	1'—
J. Solsa.	1'—
M. S.	2'—
Un regalà....	2'50
J. Puig.	1'—
J. Coelsalé.	2'—
S. Cenoll....	1'—
J. Pasqual....	1'—
J. M. Llovet....	2'—
R. Jossenal.	0'50
M. Puigbarroca.... ...	0'50
G. Olivas.	2'—
M. Rovira....	2'—
J. Puig.	2'—
M. Raiscllés....	1'—
El S. del F. C. A. ...	4'50
El capità del F. C. A.	5'—
O. Jorcbarroca.... ...	2'—
R. Figueras.	2'—
P. Nogué....	2'—
B. Novellas....	2'—
M. Nadal....	2'—
C. Nadal....	2'—
A. de Nadal....	2'—
M. Nadal....	2'—
J. Nadal....	2'—
Personal dels tallers Unió de Fotogravadors	
Josep Vendaguer.... ...	1'—
Enric Farriols.	1'—
Josep Marlet....	1'—
Carles Martí....	1'—
Joan Tutusaus.	1'—
Modest Campo.... ...	1'—
Ramon Corbi....	1'—
Doménec Forner.... ...	1'—
Alfred Murtra....	1'—
Vicenç Oliveras.... ...	1'—
Simó Villanova.... ...	0'50
Ceslar Padilla.	1'—
Frederic Vidal.	1'—
Joaquim Garcia.... ...	1'—
Josep Auglada.	1'—
Jaume Meléndez.... ...	1'—
Francesc Roldan.... ...	0'50
Ramon Suau....	1'—
Pau Vila.	1'—
Ramon Tomàs....	1'—
Lluís Gladich....	1'—
Lluís Mallol.	1'—
Agustí Faus....	2'—
Dependència i amics de la casa Ferrer Mestres	
Montserrat Ferrer i Salvà.	2'—
Concepció Durán i Mestres....	1'—
Maria Arnell....	1'—
Joan Olivens.	1'—
Josep Clua.	2'—
Rossend Mancé.... ...	1'—
Vicenç Savé....	2'—
Antoni Casulleras....	2'—
Ricard Salsh....	2'—
Total...	**33.599'10**

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

MOVIMENT MARÍTIM

Vaixells entrats...

Vapor espanyol "Cabo Quejo", de Santander, amb càrrega general. Amarrat moll del Rebaix. Consignatari, Ybarra i Companyia.

Vapor espanyol "Buenos Aires", de Valparaiso i escales, amb càrrega general i 30 passatgers. Amarrat moll de Balears O. Consignatari, Ripoll.

Vapor espanyol "Rey Jaime I", de Palma, amb càrrega general i 94 passatgers. Amarrat moll de les Drassanes. Consignatari, Compañía Transmediterránia.

Vapor espanyol "Teide", de Ceuta, en last. Amarrat moll de Barcelona. Consignatari, Compañía Transmediterránia.

Vapor espanyol "Tordera", de Casablanca, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari, Compañía Transmediterránia.

Goleta espanyola "Lola Puigmal", de Sant Carles, amb sal.

Goleta espanyola "Comercio", de Sant Feliu, amb càrrega general.

Llagut espanyol "San Sebastián", de Sant Feliu, en llast.

Vapor italià "Fedora", de Fiume, en llast. Amarrat moll de Barcelona. Consignatari, Baixas.

Vaixells sortits

Vapor espanyol "Villarreal", en last, cap a Marsella.

Vapor espanyol "Sagunto", amb càrrega general, cap a València.

Vapor espanyol "Tintoré", amb càrrega general, cap a Alacant.

Vapor espanyol "Teide", amb trànsit, cap a València.

Vapor espanyol "Sac II", amb càrrega general, cap a Tampa i escales.

Vapor espanyol "Cádiz", amb càrrega general, cap a l'Havana i escales.

Vapor espanyol "Vicente La Rosa", amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor espanyol "Rey Jaime I", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Enrique", amb càrrega general, cap a Pasalmós.

Vapor espanyol "María R.", amb càrrega general, cap a Málaga i escales.

L'ALCALDE S'EN VA

Dilluns, segurament, el baró de Viver marxarà cap a Madrid per assistir a l'homenatge dels Ajuntaments al rei Alfons.

Els regidors i altres senyors que l'acompanyen, marxaran un altre dia.

NOTES INFORMATIVES

SUBVENCIONS

La Delegació municipal de cultura proposa a la Comissió permanent que, accedint al que sollicita el Comitè Català Pro-Gant, se satisfacin 200 pessetes, import del lloc ocupat per la Comissió de cultura a l'Exposició Internacional de cooperació i obres socials.

Així mateix proposa que, atesa la importància i transcendència de la tasca cultural que realitza l'Escola Industrial d'aquesta ciutat, que se la subvencioni amb la quantitat de 5.000 pessetes.

Fàbrica de Productes Ceràmics

Rajoles de València i articles de construcció

Casimir Vicens

Despatx: Tallers, 72 Telefon A. 5000

Fàbrica: Carrer Bonavent (prop de la Travessera de Sans)

BARCELONA

Afaiti's higiènicament

Afaiti's de pressa

Afaiti's bé

Com!

Usant la PASTA NIX

S'afaitarà ràpidament, agradablement, perfectament.

No li quedarà la cara irritada, no hi sentirà cremor o irritació després d'afaitar-se.

Eliminarà el sabó, la brotxa, els potets i tots els altres objectes tan exposats a cultivar microbis.

Demani-ho en perfumeries, drogueries, etc., al preu de 2'50 pessetes tub.

SOLER I TORRA G.MANS

BANQUERS

BITLLETS

Francesos, 38'20 per 100
Anglesos, 33'70 pessetes.
Italians, 28'70 per 100.
Belgues, 35'40 per 100.
Suissos, 135'85 per 100.
Portuguesos, 0'30 pessetes
Marc renta, 1'62 pessetes.
Austríacs, 0'61 per 100.
Txecoslevàquia, 21'10.
Holandesos, 2'78 pessetes.
Grecia, 11 per 100.
Suècia, 1'82 pessetes.
Noruega, 1 pesseta.
Dinamarca, 1'17 pessetes.
Finlàndia, 17.
Romania, 3'25 per 100.
Bulgaria, 4'25.
Turquia, 3'30 pessetes
Estats Units, 7'03 pessetes
Canadà, 6'90 pessetes.
Argentins, 2'72 pessetes.
Uruguais, 6'75 pessetes.
Xilens, 0'73 pessetes.
Brasilers, 0'67 pessetes.
Bolivians, 2'30 pessetes.
Colombians, 0'25.
Peruans, 2'75 pessetes.
Paraguais, 0'60 pessetes.
Venezuela, 1 pesseta.
Japonesos, 2'70 pessetes
Algerins, 37'70 per 100.
Suècia, 33'75 pessetes.
Filipines, 3'10 pessetes.

OR

Alfons, 130 per 100.
Unces, 130 per 100.
4 i 2 duros, 130 per 100
1 duro, 130 per 100.
Isabel, 130 per 100.
Francs, 130 per 100.
Lliures, 35 pessetes.
Dòlars, 7'15 pessetes.
Cubà, 7'125 pessetes.
Mexicà nou, 130 per 100.
Venezuela, 138 50 per 100.
Marcs, 169 per 100.

ARTS DEL VIDRE - MOTLLURES, S. A.
Ponent, 22

Marcs i motllures de tots estils, cristalls i llunes llisses i bisellades, vidrieres emplomades i gravats, etc.

CAMBRES DE BANY I LLURS ACCESORIS

BANYERES
LAVABOS
WATERS
BIDETS
DUTXES
AIXETES
Etc

Preus Reduïts

ENRIC CARDONA
Vergara nº 1
Comte Asalt nº 59 a 43
BARCELONA

TRABMULL

el millor resolutiu del món

infal·lible per a les

Gremades
Contusions
Erisipeles
Penellons
Crquitis, etc

Tingueu-ho sempre a casa. Imprescindible als botiquins

De venda a les farmàcies, drogueries i centres d'despatx

AGENTS:

J. URIACH i Comp.
S. EN C.

Bruch, 49

BARCELONA

Bombèta "OPALINA"

RAY ½ WATT

LLUM DIFUSA
MOLT DECORATIVA
GRAN ECONOMIA
ÚLTIMA NOVETAT

Pública de les Flors, 16

ELS ESPECTACLES

:-: TEATRES :-:

Gran Teatre del Liceu

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc, trotzena funció de propietat i abonament. Segona representació de l'Òpera en tres actes i dos quadros, de l'immortal Mozart,

LA FLAUTA MAGICA

pels célebres artistes senyores Dahmen, Jokl, Friind, Besalla, i senyors Kolenberg, Wiedeman, Morowky i Nissen. Mestre director, Weingartner. Deu decoracions noves de Castells i Fernández. Dimarts:

MEFISTOFELE

Dimecres:

LA FLAUTA MAGICA

Dijous:

L'OR DEL RIN

Debut dels célebres artistes senyora Hatfgran i senyor Kircheoff. Dissabte:

LA WALKYRIA

Dia 28:

HIPOLITE LAZARO

LA FAVORITA

Debut de la contralt senyora Lluisa Silva, prenent-hi part el notabilíssim baríton senyor Danini i el célebre baix senyor Masini Peralli.

Avui:

GRAZIELLA PARETO
i
CARLO GALEFFI

Es despatxa a comptaduria.

Teatre Català Romea

Telefon 3500 A

Avui, diumenge, a dos quarts de cinc. El tradicional espectacle

ELS PASTORETS

o

L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESUS

amb l'arribada dels Sants Reis, els quals obsequiaran els nens i nenes que assisteixin a l'espectacle. Preus populars. A dos quarts de sis, grandós programa, dues obres de gran èxit:

LA PENYA ROCA

o

LA COLONIA DE L'AMPOLLA

tres actes de gran broma, i la comedia en dos actes, d'En Crehuet,

CADA COSA EN EL SEU LLOC

Nit, tothom a ruro,

LA PENYA ROCA

o

LA COLONIA D'EL'AMPOLLA

LA BALDIRONA

d'En Guimerà. Demà, dilluns, i demà passat, dimarts,

SESSIONS EXTRAORDINÀRIES D'ART

Dilluns conferència sobre EL TEATRE

per l'ilustre dramaturg francès CHARLES VILDRAC

presentant-se a escena la seva obra

EL PAQUEBOT TENACITY

Dimarts, estrena de la comèdia en dos actes, de Vildrac,

MIQUEL AUCLAIR

traducció de Carles Soldevila, i estrena de la comèdia en un acte

EL PELEGRI

del mateix autor, el qual, per deferència a Barcelona ofereix aquesta obra, abans d'estrenar-la a París. Hi assistirà l'autor. Condicions especials per als que desitgin assistir a les dues vetllades. Es despatxa a comptaduria.

TEATRE TIVOLI

Companyia de sarsuela i opereta

LA MES GRAN D'ESPANYA

Director artistic: EL MESTRE PAU LUNA

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, grandós programa, dues preciosos obres, cinc actes:

LA TEMPESTAD

per les senyores Panadès, Amorós, Guitart i Gil, i els senyors Ordoñez, Llimona, etcètera, i

LA GAVIOTA

per les senyores Herrero i Cortés, i els senyors Vendrell, Almodóvar, etc. Nit:

LA GAVIOTA

per les senyores Panadès, i Cortés, i els senyors Casenave, Almodóvar, etc., i GRAN ACTE DE CONCERT: "Las Golondrinas", per August Ordoñez; "Doña Francisquita", per Felisa Herrero; "Aida", per Cota Raga, i "Manon", per Emili Vendrell.

Es despatxa a comptaduria i al Centre de Localitats Plaça de Catalunya, 9.

COLISEU POMPEIA

Travessera, 8 i 10. Telèf. 272 G.

Avui, diumenge, a dos quarts de cinc de la tarda i a tres quarts de deu de la nit:

LA AUDAZ AVENTURA

tres actes, d'Alexandre P. Moislany.

TEATRE NOVETATS

DIMARTS, 20 DE GENER
SOLEMNE ESDEVENIMENT TEATRAL

Presentació a Espanya de la grandiosa companyia de revistes dels teatre LA CIGALE, de París, dirigida per Mr. MAX DE VITERBO amb l'estupenda revista

Tu perds la bretxa

GRANDIOS EXIT A PARIS

Superb espectacle, el més variat, el més interessant i el més alegre. Fastuosa presentació.

Principals artistes.

Mlle. CAMILLE BOS, estrella de la dansa de l'Opera de París.

Mlle. SUZY BREMENCE, creadora a París de la "Pantoufle de Cendrillon"

Mlle. LULU ROSALATO del teatre Odeon de París.

THE COODE SISTERS, célebres ballarines americanes.

LITA DUO GAY SOLAR CYNT ARVEL VAIDA PAULETTE ARY

Mr. ERNEST RICAUX, ballarí de l'Opera de París.

Mr. MORRIS, famós dibuixant parisenc.

Mr. J. RIDDER, colossal baríton americà.

RAINAUD et LEONIDOFF, danses atlètiques.

16 CIGALE GIRLS 16

Dotze premis del Concurs de Bellesa del periòdic "Arlequin", dotze

ART, LUXE, ELEGANCIA, BELLESA

Es despatxa a comptaduria per a les cinc primeres representacions.

TEATRE NOU

GRAN COMPANYIA DE SARSUELA

Director artistic: el mestre PAU LUNA

Director d'escena: el celebrat i popularíssim primer actor FERRAN VALLEJO

Mestres directors i concertadores: Acevedo Bay, R. Gorgé

Avui, diumenge, tarda, 3 actes 11 quadros. **LA GAVIOTA I MARINA**, amb la tercera sortida de l'eminentíssima tenor Antoni Mesegue.—Nit: Fiscal-nas en el castell. Acte tercer de **LAS GOLONDRINAS**, per Parcerisa, i debut del novell i jo tenor Francesc Godayol, amb la sarsuela en dos actes, de sorollós èxit original d'Almenarà i Cantó, música del maestro Millán.

LA GAVIOTA

Es despatxa a Comptaduria i al Centre de Localitats de la plaça de Catalunya, 9. Telèfon 4017 A

OLYMPIA

AVUI, DIUMENGE,
A LES QUATRE DE LA TARDA
i
A LES DEU DE LA NIT

Segona i tercera representació per la

GRAN COMPANYIA D'OPERETA ITALIANA

CARAMBA LOMBARDO

REPUTADA COM LA PRIMERA DEL MÓN

de l'opereta en tres actes,

IL PAESE DEI CAMPANELLI

("El país de les campanes")

Protagonista: AGNES LIBELDA

Vestuari de la casa **Caramba**. Escenari del Prof. **Guido Galli**, posat en escena pel director artístic de la companyia **Lombardo-Caramba, Cav. E. Pancani**. Director d'orquestra **G. Canepa**

DILLUNS, NIT, A LES DEU

Quarta representació per la Companyia **Lombardo-Caramba**, de l'opereta en tres actes,

IL PAESE DEI CAMPANELLI

Preus: Butaques, 6, 5 i 3 pessetes; setrants, 2 pessetes; entrada general, 60 cèntims (impostos inclosos).

De seguida:

MADAME POMPADOUR

Tal com ho féu en la seva actuació en el Gran Teatre del Liceu, i arreu on actua, la companyia LOMBARDO-CARAMBA només donarà matinées els dies de festa. Els dies feiners donarà solament la funció de la nit.

Llistes de tramvies que porten a l'OLYMPIA: Números 29, 31, 32 i 57. Autòmnibus Plaça de Catalunya-Drassanes, línia C.

SALA ATENEO AMPURDANES

CARRER DEL PI, núm. 11

Avui, a les cinc de la tarda: **GRAN FUNCIO DE TITELLES** EXIT GRANDIOS DEL **HINODRAX SKIOFECTIS** presentant silhoetes còmiques, ombres fantàstiques i animades

Nota: De 11 a 1 despatx de localitats

Teatre Barcelona

GRAN COMPANYIA DE COMEDIES SELECTES

CARME COBEÑA
CARMETA OLIVER COBEÑA
ALEXANDRE MAXIMINO

Director artístic: **Frederic Oliver**

Avui diumenge. Tarda, a dos quarts de cinc.

Nit, a un quart d'onze. L'aplaudida comedia en tres actes, de Darius Nicodemi, traducció de Salvador Vilategui,

EL VUELO

La funció de la tarda començarà amb l'entremès

MAÑANA DE SOL

per Carme Cobeña i Alexandre Maximino.

Demà, dilluns, tarda:

JUVENTUD DE PRINCIPE

Nit:

EL VUELO

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

AVUI DIUMENGE
Comiat de

RAMONETA ROVIRA

Tres sessions extraordinàries. Tarda, a dos quarts de quatre i a les sis. Nit, a les deu.

PROGRAMES SELECTES I ARTISTICS

A les sessions de la tarda, projecció de les sempre interessants i populars

ACTUALITATS GAUMONT

A la de la nit es projectarà el formós cinedrama en setze de grandós èxit,

CANÇO D'AMOR

per la célebre estrella de la pantalla

NORMA TALMADGE

Sucres dels famosos equilibristes còmics:

TROUPE ZACCHINI

Exit de les notables artistes:

LES 3 FAVORITES

La célebre ballarina espanyola

LUTEDIA ROMERO

L'original i ocasional artista, humorista del piano,

DELFY

Exclusiu recital de la simpàtica cançonetista

Ramoneta Rovira

DEMÀ, DILLUNS,

Debut de la notable artista

ANGELINA DE ARTES

:-: CINEMES :-:

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, diumenge, sessió matinal d'11 a 1. Tarda i nit, colossals programes. Les divertides pellícules **Romeu radioactiu i Fatty i la seva conquista**; el gran pelat Hoticin Fox; la interessant comèdia **L'alsaruli del poble**, per la célebre artista Gladys Walton, i el Bijou extraordinari de la marca Fox, **Els amors d'un actor celebre**, per Tom de la popularíssima Warlam Farnum.

A la sessió de la nit, estrena de la fastuosa pellícula de fastuosa presentació, de 3.400 metres, **Nerón**.

Monumental - Pedró Walkyria

Avui, diumenge, sessió matinal d'11 a 1. **Els lobos de mar**, per Dorothy Dalton. **Mim i Max excursionistes; La collita**; Actualitats Universal. Tarda: **Hollywood o La Mecca de la Cinematografia**. Nit, estrenes: **La vall del llop**, per Jack Pickford; **L'eracle d'una mare**, Aparis.

Demà, dilluns: **Senyor i amo**, per Alice Joyce. **Jo em vull morir; El gall i l'aliga**.

Diana - Argentina Excelsior

Avui diumenge: **Els amors d'un actor**, **David Copperfield**, **Per un dolar**, **Un Romeu radioactiu**. Nit: **Nerón**.

Teatres Trianon i Marina i Cinema Nou

Avui, diumenge: **Rodamóns musicals**, **El cacador**, **Matel·la gelosia**, **Honoraràs la teva mare**, **David Copperfield**, primera jornada.

Cinema Princesa

Via Laietana número 14

Telèfon 1371 A

Avui, diumenge grandós i espectacular programa. **El cacador**, còmica, en dues parts. **Honoraràs la teva mare**, el drama més emocionant que s'ha filmat, creació de la eminent actriu Mary Carr. **Cor llaugós**, preciosa cinta interpretada per Mary Nelson. **Sonant el clarí**, divertida i dartera aventura. **La gelosia dels ous d'or**, dibuixos animats. — Nit, estrena de la magnífica cinta **Una assegurança de noces**, per Bryant Washburn, Aparis.

ELDORADO

Avui, demà i cada dia

Norma Talmadge

en

Cançó d'amor

preciós drama del Marroc francès

EXCLUSIVA ESPECIAL GAUMONT

ARISTOCRÀTICS TIBISAB, PALAU PARAL·LEL

Els predilectes de les famílies distingides

Gregorietta Sans i Gester Tomàs

Avui, diumenge, matinal d'onze a una. Durant aquestes festes es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis. Tarda, primera sessió, a dos quarts de quatre; segona, especial, a les sis. Nit, a dos quarts de deu. Últim dia que es projecta en totes les sessions el drama desenrotllat a les ruines de l'heroica ciutat de Reims, **A les ruines de Reims**, creació de Corinne Griffith i Frank Mayo. Completen el programa: **A cops de puny**, per Hoot Gibson, i **Tres en a taula**, còmica, de molt riure. Demà, dilluns, quatre extraordinàries **Venjança conyugal** comèdia, per Herbert Rawlinson; **Llutar i vencer**, primera pellícula de la sèrie d'aventures pel marqués del Saint Jack Dempsey; **Sady amb la maga**, de riure; primera jornada de la super-joia "Universal", adaptació de la grandiosa novel·la de Víctor Hugo, **El japerut de Nostra Dona de París**, creació de l'eminent actor Lon Chaney en el paper de "Quasimodo", secundat magistralment per la bella actriu Sally Miller en el paper d'"Esmaragda". Aquesta obra és una de les més grandioses produccions, i el millor treball artístic que s'ha presentat a la pantalla.

GRANS MAGATZEMS **TIVOLI** CASP, 17 i 19 (davant del Teatre)

FABRICACIO PROPIA :: PREU FIX :: VENDES A L'ENGROS I AL DETALL

PRESENT DEL DILLUNS, DIA 19

2 parells de mitges de fil per 3 Ptes.
4 „ „ „ „ „ „ 8 „

DURANT TOT AQUEST MES DESCOMPTES DE 5, 10 i 15 per 100 SEGONS ELS ARTICLES | EL MES GRAN ASSORTIT EN FLASSADES I EDREDONS, AL PREU DEL SEU COST

COLISEUM

Avui, diumenge: A la primera sessió, a tres quarts de quatre de la tarda, estrena de **L'EGOISME DELS HOMES**, drama, per Dorothy Dalton, i **MEDICINA LEGAL**, comèdia per Wallace Reid i Bebe Daniels. A la sessió especial de les sis de la tarda, la grandiosa pellícula **LA CARAVANA DE L'OREGON** (The Covered Wagon), direcció de James Cruze. Estrelles: J. Warren Kerrigan, Lois Wilson, Alan Hale, Charles Ogle, Tully Marshall i Ernest Torrence. Sincronització musical expressa per a la pellícula per Huc Riesenfeld, interpretada per una gran orquestra sota la direcció d'A. Torrens Maymir. Avís: Es despatxen butaques numerades perades per a la sessió especial d'avui. Nit: **NOVETATS UNIVERSAL** núm. 63 i **LA CARAVANA DE L'OREGON**. Cada dia, tarda i nit, **LA CARAVANA DE L'OREGON**, Paramount Especial.

PATHÉ CINEMA SALÓ REINA VICTORIA

Orquestrines LIZCANO i MOLTO

Avui, diumenge, matinal d'onze a una. Tarda, de dos quarts de quatre a les sis: especial, numerada, de sis a vuit. Nit, d'un quart de deu a un quart d'una.

GRAN EXIT
EL SENY de la TEMPESTA
Comèdia dramàtica de sensacional argument, interpretada pels artistes
LUCILLE RIESEN
i
LLOYD HUGUES
Completen el programa: **Un personatge que cerca un autor**, comèdia interpretada per Alice Bennet. **Virginia i el zeppelin**, còmica, de molt riure.

Avui:
RICARD, COR DE LLEO per Wallace Beery.

:-: CONCERTS :-:

Café d'Orient

Cada vespre, de deu a dotze, i tardes dels dies de festa, grans concerts per un septimi de notables professors. Violí solista: Ferran Guerin

AVUI, DIUMENGE, NIT
PROGRAMA COMPOST D'OBRES DE DIFERENTS AUTORS CLASSICS i MODERNS
Acurat servei. — Pastisseria exquisida. — Riquíssim Café exprés

Associació Íntima de Concerts
SALA MOZART, Canuda, 31

Avui, diumenge, dia 18, a dos quarts de sis, tarda: **MARIA JOSEFA REGNARD** (cantatriu) i **ANNA AYMAT** (pianista). Estrena d'obres d'autors nacionals i estrangers. Inscripcions: Sala Mozart.

RESTAURANTS

SALÓ TORE DE LA GRANJA ROYAL

Cada nit, de 10 a 12, grans concerts pel quintet TOLDRA. De 12 1/2 a 3, sortida de teatres per l'orquestrina ROYAL

Dies de moda: DIMARTS, DIJOUS I DISSABTES. Ball a la sortida dels teatres.

:-: ESPORTS :-:

FUTBOL

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Avui, diumenge, 18 de gener, a les tres i cinc minuts de la tarda:

Terrassa-Sabadell, camp del Terrassa.
Gràcia-Europa, camp del Gràcia.
Martinenc-Espanyol, camp del Martinenc.
Barcelona Unió Esportiva de Sans, camp del Barcelona.
Port Bou-Júpiter, camp del Port Bou.
Iluro-Lloyda, camp de l'Iluro.
Avenç Reus, camp de l'Avenç.
Atlètic-Badalona, camp de l'Atlètic de Sabadell.

Es despatxaran entrades i localitats per a aquests partits als camps de joc des de les deu del matí del dia de l'encontre. Per al partit Barcelona-Unió Esportiva de Sans, es despatxarà des d'avui, dissabte, a les taquilles del Teatre Principal.

:-: DIVERSOS :-:

Les localitats preferents per a tota mena d'espectacles, les tindreu a la Ronda de la Universitat, 24 (xumfrà Plaça de Catalunya). Telef. 2157 A.

Es fiaren encàrrecs a domicili.

CASA BON TEMPS
QUINTANA 7 BARCELONA — TELEFON 3541 A

ESPECIAL PER A MENJAR
OSTRES FRESQUES
PEIXOS y MARISCS
Vendes a l'engròs i al detall

Venus Sport - Palace Ball
Ronda de Sant Antoni, 62 i 64.
Tigre, 27

Avui, diumenge, ball de societat, tarda i nit, per la banda "Venus Sport", dirigida pel senyor Pensa. Estrenes:
Xotis, "Galanteos".
Tango, "Porque era negro".
Marxa de "La Gaviota".
Nit, entrada, una pesseta.
Si està construint el guarnimental i aparells per a l'augment de la iluminació que s'instal·larà per al present Carnestoltes. Pròximament, el primer ball de màscares.

IRIS PARK
València, 179 (entre Aribau i Muntaner)

ESPLENDID SALÓ DE MODA
El més concorregut per la joventut formosa. Avui, diumenge, tarda.
GRAN BALL
Colossal programa d'estrenes ballables d'actualitat, per la banda orquestra "El Delirio Musical", que dirigeix el mestre Casas. Organització d'estupends balls de màscaras. Carnestoltes de 1925.

¡El qui pateix dels nirvis és perquè vol!

Cura segura amb el conegut Elixir Bertran. Producte únic a Espanya, receptat cada dia pels metges més eminents per combatre epilèpsia, histèric, migranya, palpitacions, tremolors, rodaments de cap, insomnis, pèrdua de memòria, feridura, etc., etc.
NO DESCONFIEU DE CURAR-VOS PER VELL QUE SIA EL MAL
Venda: Farmàcia Bertran, carrer de Junqueres, número 11, farmàcies ben assortides i centres d'específics.

Sastreria NEW-YORK Ferran, 42

PREUS EXCEPCIONALS PER A LA PRESENT TEMPORADA D'HIVERN

Vestits de llana superior, país, a mida, de 90 pessetes a ..... 210'—
Vestits de llana superior, anglès, a mida, de 200 pessetes a ..... 300'—
Pantalons de llana superior, de 25 pessetes a ..... 70'—

Abrics de totes menes a mida des de 130 a 210 pessetes
2,000 abrics confeccionats a 65, 80, 110, 115, 130, 140 i 150 pessetes

500 pantalons confeccionats de llana a 20, 23 i 24 pessetes

PREU FIX — ENGLISH SPOKEN — ON PARLE FRANÇAIS

DEPOSITO DE FORNITURAS PARA RELOJES
RELOJERIA — FÁBRICA DE JOYERIA Y PLATERIA — BISUTERIA
ENRIQUE CORTADA
TEMPLARIOS 5 PRAL
UTILES Y HERRAMIENTAS DE PRECISION-ETC-A

GALLINES SANES - ABUNDANCIA D'OUS

"Licor Americano Salvador"
EVITA I GUAREIX LES MALALTIES DE L'AVIRAM
més de 15 anys d'èxit — Marca registrada
VENDA: Farmàcia del doctor J. Cot, Muntaner, 67, bis; Vicents Ferrer i Cia., Plaça de Catalunya; H. Vidal i Ribas, S. en C., Rambla de les Flors; Farmàcia La Creu, Escudellers, 57, Barcelona.
AGENTS EXCLUSIUS: A. Cavallé, en C., Reus.

APOPLEJIA (Feridura) — PARALISIS

Angina de pecho. Vejez prematura y demás enfermedades originadas por la Arterioesclerosis e Hipertensión
Se curan de un modo perfecto y radical y se evitan por completo tomando
→ **RUOL** ←
Los síntomas precursores de estas enfermedades: *dolores de cabeza, rampa o calambres, zumbidos de oídos, falta de tacto, hormigueos, ofuscados (desmayos), modorra, ganas frecuentes de dormir, pérdida de la memoria, irritabilidad de carácter, congestiones, hemorragias, varices, dolores en la espalda, debilidad*, etc., desaparecen con rapidez usando **Ruol**. Es recomendado por eminencias médicas de varios países; *suprime el peligro de ser víctima de una muerte repentina*; no perjudica nunca por prolongado que sea su uso; sus resultados prodigiosos se manifiestan a las primeras dosis, continuando la mejoría hasta el total restablecimiento y lográndose con el mismo una existencia larga con una salud envidiable.
VENTA: Regalá, Rambla Flores, 14, Barcelona, y principales farmacias de España, Portugal y Américas.

SOCIETE GENERALE
de Banque pour l'Etranger et les Colonies
Sucursal de Barcelona
Plaça de Catalunya, 20
Tota mena d'operacions de Banca de Borsa
CAIXES DE LLOGUER

AUTOCICLES Salmson
AGENTS:
EMO COMERCIAL ESPANYOLA S. A.
BRUC, 104

RIGALT, BULBENA i Cia.
Vidrieres d'art: Repulats al foc sobre vidre i cristall: Vidres i cristalls plans i corbats: Baldoses, baldoetes, gravats, biselats i miralls
Casanova, 32, entre Corts i Sepúlvoda
BARCELONA
TELÉFON 1343 A

Sabó 'LA OCA'
QUALITAT SUPERIOR
Fabricant: J. ALEMÓ, MATARÓ

CAPSES DE LUXE
per a casaments i bateigs
Antiga Casa BARGUES
38 - Sant Pau - 38

CHASSAIGNE FRERES (Iaris, 43
PIANOS AUTOPIANOS, HARMONIUMS, ROTLLOS PERFORATS, PIANOS DE LLOGUER I D'OCASIO
Vendes a terminis. Pianos estrangers

SASTRE
H. CUJÓ GALLART
Fa el 5 per 100 de descomptes als socis del Centre de Dependents
— Muntaner, 27, segon —

Tapioques i Purés
FIGUERAS
són els millors del món

"ORTOPEDIA" MODERNA
Fill de B. Carcasona
Taller i despatx: ESCUDELLERS BLANCS, 8.—Telèfon 3321 A.
Bragueres reguladors per a la retenció absoluta de la trencadura
FAIXES DE TOTES CLASSES :: FAIXA-COTILLA ABDOMINAL :: MODELS MODERNS
Cotilles ortopèdiques per guarir o corregir les desviacions de l'esquena
Más de 50 anys de pràctica són la millor garantia

R. S. Pablo, 32 — Teléfono 810 A
Pídase en todas partes — BARCELONA

BLENORRAGIA (PURGACIONES)
en todas sus manifestaciones, *uretritis, prostatitis, cistitis, gota matinal*, etc., por crónicas y rebeldes que sean, se curan pronto y radicalmente con los
Cachets del Doctor Solvré
que depuran la sangre y los humores, comunican a la orina sus propiedades antisépticas y microbicidas; sus admirables resultados se experimentan a las primeras tomas, la mejoría prosigue hasta el completo y perfecto restablecimiento de todo el aparato genito-urinario, curándose el paciente por sí solo, sin inyecciones ni lavados en que haya de intervenir el médico, y nadie se entera de su enfermedad. Basta tomar una caja para convencerse de ello.
Agente exclusivo: Hijo de José Vidal y Ribas, S. en C., Moncada, 21. — Venta, 5 ptas. frasco: Salada, Rambla de las Flores, 14; Farmacia Gallart, Princesa, 7, y principales farmacias de España, Portugal y América.

Petits Anuncis Classificats

a 0'50 pessetes les dou primeres paraules i a 0'10 per cada una d'excés

OFERTES DE TREBALL

FALTA fadrí llampista i electricista. Escriure a LA PUBLICITAT número 867.

DEMANDES DE TREBALL

RADIO-MUNTADOR d'aparells, amb pràctica i teoria, desitja col·locació. Escriure a LA PUBLICITAT número 874.

:: LLOGUERS ::

URGEIX habitació o participació en un local per a despatx, preferentment en casa vistosa i prop Rambles. Escriure a R. R. B. València, número 184. Imprenta.

MAGATZEM espaiós per llogar, amb instal·lació, despatx i estanteries, o sense. Preu convenient. Indret visible. Passeig de S. Joan, 32

SOLAR prop Diagonal i carrer Muntaner, de 6 x 40 m., es llogaria o si faria edifici mitjançant condicions. Escriure a LA PUBLICITAT 8,000.

ESPAIOS magatzem per llogar. Valencia, 245.

:: VENDES ::

CAIXES cabdals, gran seguretat, des de 210 pessetes. Mallorca, número 125, interior.

AUTOPIANO Gors i Kallmann, de Berlín, de 88 i 65 notes, es ven. Enric Granados, 96, entrl.

TAPISSOS pintats. La casa más important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, cristalls, oleografies, etc. Fabricació de marcs i molluras.—No compreu sense visitar aquesta casa. F. Montiscon. Bolers, 1 (Rasl Portaferrissa).

PREMSA de balancí es ven. Carrer de València, 213.

CAIXA rapidals, gran, fota d'acer, barratíssima. Mallorca, número 125, interior.

PIANOLA Gors i Kallmann de Berlín, 88 i 65 notes, per vendre. Enric Granados, 96, entresol.

GRAN ECONOMIA
Almanacs, 90 pts. miller; Cartes, 7 pts. miller; Carpets, 6'50 pessetes miller; Circulars, 13 pts. miller. Classificadors patsoca, 2'25 pts. un.
GENERAL-GRAFIC
Plaça Letamendi, 26

:: COMPRES ::

PAPERETES "Montepio". Joieries, peneres. Es compren. Rambla del Centre, 30, entresol.

:: DIVERSOS ::

ANGLES. Senyoreta nadiua dona lliçons pràctiques conv. Classe general a la mtt. Carrer d'Aragó, número 225, tercer, segona.

PROFESSORA de piano, amb títol superior. Lliçons a domicili per a senyoretes i nens. Escriure a LA PUBLICITAT número 871.

Vaques i Cabres
Per curar-los la glossopeda, no hi ha altre remei que l'Elixir Antiglossopèdic Pannon.
Dipòsit general: Farmàcia R. Galan (abans Rodó).
Passeig de Gràcia, 129

TAFANER
CARDENAL CASSANYES, 15 i 17 principal
La casa més important de Barcelona en menjars per abonaments.
AVUI, DIUMENGE
gran àpat de reclam, especialitat de la casa al preu únic de
4'50 pessetes
L'àpat és compost del següent:
Entremesos variats
Canelonis o Arròs a la milanesa
Calamarsos farcits
Vedella a la Jardinera
una copa de xampany Delapierre
POSTRES
Crema o flam, fruites variades, café i copa de conyac Domecq
Avís
Tenim a bé prevenir el distingit públic que honora aquesta casa, que com que el diumenge passat va haver-hi tanta aglomeració s'ha disposat que al matí puguin reservar-se taulas per encàrrec. Proven aquesta casa, i no anireu enlloc més
Cardenal Cassanyes, 15 i 17 principal